

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ОКРЕМИХ ЗАКОНОДАВЧИХ АКТІВ УКРАЇНИ, ЩО РЕГЛАМЕНТУЮТЬ ДЕРЖАВНУ ПІДТРИМКУ ТВОРЧИХ СПІЛОК

СІЧЕНЬ 2021 РОКУ

Підготовлено Білашем Павлом Миколайовичем, національним експертом проєкту Європейського Союзу та Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй з парламентської реформи для Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I. ІСТОРИЧНА ДОВІДКА ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД	5
РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВСТВА	21
РОЗДІЛ III. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗАРЕЄСТРОВАНІ У ВСТАНОВЛЕНОМУ ПОРЯДКУ В УКРАЇНІ ТВОРЧІ СПІЛКИ ..	39
РОЗДІЛ IV. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ СТАН ТВОРЧИХ СПІЛОК	83
ВИСНОВКИ	89
РЕКОМЕНДАЦІЇ	95
ДОДАТКИ	97

ВСТУП

Цю аналітичну записку підготовлено на замовлення Програми розвитку ООН в Україні для слухачів у Комітеті Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики.

Проблематика діяльності та розвитку творчих спілок в Україні практично не досліджена, самі творчі спілки за малим винятком не достатньо уваги приділяють власній популяризації, практично не розробляють комунікаційних стратегій, а тому про їх існування майже не відомо широкому загалу. Зазначене, не зважаючи на велику і важливу роботу, що її провадять спілчани, породжує сталу серед деяких гравців культурного сектору думку про меншовартість творчих спілок, рудиментарність.

Самі ж спілчани постійно апелюють до державної влади нарікаючи на не достатню увагу, зменшення фінансової підтримки, постійні проблеми з непомірними для них податками на майно, землю, високими тарифами на комунальні послуги, оренду приміщень. Регіональні творчі спілки скаржаться на відсутність підтримки з боку місцевої влади, що не створює елементарних умов для статутної діяльності.

Представлене дослідження є комбінованим документом: робить спробу розібратися в суті значених проблем, ознайомлює з доволі насиченою історією становлення творчих спілок в Україні, розглядає розгалужену законодавчу базу, що регулює їх діяльність. Аналізує основні показники їх діяльності, кількісний та якісний склад. Досліджує джерела фінансування, визначає долю та розміри державної фінансової підтримки. Визначає основні проблеми в цій царині та шляхи їх вирішення. Рекомендує органам влади набір дій, спрямованих на підтримку діяльності цих професійних об'єднань.

Згідно з Єдиним реєстром громадських формувань (сайт Міністерства юстиції України <https://rgf.minjust.gov.ua/>) в Україні зареєстровано 48 творчих спілок. З них 10 – в Автономній Республіці Крим, 12 творчих спілок мають статус національних.

У відкритих джерелах відсутня сконцентрована інформація про українські творчі спілки. Для її збирання Комітетом Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики всім творчим спілкам були надіслані листи-опитування (крім тих, чиї адреси належать до Автономної Республіки Крим) на поштові (38), а також електронні адреси (25), виявлені в Інтернеті. Крім цього, з проханням подати необхідну інформацію було проведено телефонні переговори (номери виявлено в відкритих джерелах або в особистому архіві автора аналітичної записки) з представниками 28 творчих спілок.

Варто зазначити, що, навіть після особистих розмов, **керівники не всіх творчих спілок надали відповіді, зголосившись таким чином взяти участь у дослідженні та комітетських слуханнях.** Дехто з них (йдеться про творчі спілки, які є альтернативними національним спілкам аналогічного мистецького спрямування) наголосив на тому, **що держава ніколи нічого не робила для їх підтримки**, а тому не бачить сенсу участі в цьому проєкті. Така непоодинокa думка також свідчить про наявність гострої проблематики, яку варто розглянути та вирішити. За результатами зазначених вище письмових звернень одержано відповіді від 20 творчих спілок (11 із статусом національних). Заповнений лист-опитування також надіслала громадська організація «Всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка, зголошуючись взяти участь в комітетських слуханнях, аргументуючи це тим, що поруч з національними творчими спілками також постійно одержує фінансову підтримку з Державного бюджету України. Таким чином, творчі спілки по праву вважаються співавторами цього дослідження, адже воно наполовину складається з наданої ними інформації.

Офіційні листи від Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики з проханням надати відповідно до компетенції дані стосовно фінансування національних творчих спілок були надіслані Міністерству культури та інформаційної політики України, Міністерству розвитку громад та територій України, Державному агентству України з питань кіно, Державній податковій службі України, Державному комітету телебачення і радіомовлення України, Українському культурному фонду. Відповіді одержано від усіх згаданих органів влади та УКФ. Державна податкова служба України відмовила надати інформацію щодо творчих спілок-платників стосовно обсягів доходів від будь-якої діяльності, визначених за правилами бухгалтерського обліку та сплати податкових платежів до зведеного бюджету України за 2017–2019 роки, посилаючись на те, що запитувана інформація є конфіденційною, відповідно до законодавства.

В ході створення аналітичної записки застосовано методологію: пізнання, аналітичну, комунікаційну, прогнозування, моделювання. Автор також використовував «Методологічні підходи та рекомендації для Верховної Ради України щодо здійснення оцінки ефективності застосування законодавства», розроблені експертами проєкту ЄС-ПРООН у співпраці з Верховною радою України (https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/library/democratic_governance/Post-Legislative-Scrutiny.html).

Джерела інформації для створення аналітичної записки:

1. Листи-опитування щодо діяльності, заповнені творчими спілками України (примірники додаються).
2. Законодавство України.
3. Державні органи виконавчої влади.
4. Український культурний фонд.
5. Міжнародна комп'ютерна мережа Internet.

Посилання на використані джерела зазначено безпосередньо в тексті аналітичної записки по ходу викладення матеріалу. Автор аналітичної записки виходив з того, що одержана від згаданих джерел інформація є об'єктивною та правдивою.

Павло Білаш,
експерт ПРООН в Україні,
кандидат мистецтвознавства

РОЗДІЛ І. ІСТОРИЧНА ДОВІДКА ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Творчі спілки є доволі поширеним явищем – у західній Європі, США, Австралії зазначені об'єднання виконують, перш за все, ролі професійних спілок, захищаючи права творчих працівників на винагороду за роботу, належні умови праці, а також просують мистецтво, організовуючи культурно-мистецькі заходи, створюють платформи для спілкування, тощо (<https://www.u-ca.org/about>; https://en.wikipedia.org/wiki/American_Art-Union; <https://the-art-union.com/>; <https://www.artistsunionengland.org.uk/>; <https://www.tuc.org.uk/unions/artists-union-england>).

У Республіці Польща діє, зокрема, Спілка польських літераторів, утворена в 1949 році, яка вважає себе спадкоємицею Професійної спілки польських літераторів (1920-1939). Основними статутними завданнями Спілки польських літераторів є добровільне об'єднання польських письменників; захист їх гідності та прав; турбота про творчу свободу письменників та умови для творчості; представництво письменницької спільноти в Польщі та закордоном; організація міжнародних культурних обмінів та пропаганда польської літератури в світі; надання матеріальної допомоги письменникам та їх родинам. Спілка має нерухоме майно в Варшаві, Вроцлаві, Жешуві, Зеленій-Гурі, Кракові, Любліні, Ольштині, Познані та Щецині. Фінанси спілки складаються з членських внесків, пожертв, заповітів, благодійних внесків на культурні цілі, державних (публічних) коштів; також коштів, одержаних від господарської діяльності (<https://zlpinfo.eu/>).

Спілка письменників Литви веде свій відлік з 1922 року і згідно зі статутом пропагує та захищає професійну літературу, сприяє розвитку рідної мови, дбає про професійний захист письменників, їх авторських прав, виховує письменників-початківців; сприяє перекладам литовської літератури іншими мовами та перекладам літератури народів світу на литовську; розширює міжнародні літературні відносини, бере участь у міжнародних письменницьких організаціях; співпрацює з литовськими письменниками, перекладачами та видавцями литовської літератури, що проживають за кордоном; організовує різноманітні літературні заходи, конференції, фестивалі, творчі майстерні, конкурси; висуває кандидатів на національні, державні та інші мистецькі премії, тощо. В Каунасі та Клайпеді діють відділення спілки.

Спілка має нерухоме майно, фінанси спілки складаються з частки доходу створених нею компаній, спадщини, подарунки, пожертви, що передаються організації від фізичних та юридичних осіб, цільові кошти, що виділяються державою та муніципалітетом; дохід від оренди та продажу майна, відсоток від депозитів, державні асигнування та цільові дотації на реалізацію конкретних культурних та літературних програм (<https://www.rasytojai.lt/>). В Литві також діють творчі спілки в сфері образотворчого мистецтва та художньої фотографії (<http://www.ldsajunga.lt/>; <https://www.photography.lt/>), які реалізують функції аналогічні функціям спілки письменників.

Творчі спілки, які функціонують в Україні в історичному контексті можливо розподілити на ті, що виникли до радянської доби, ті, що були утворені в радянський період історії і ті, що формувалися і формуються в незалежній Україні.

Деякі з них утворювалися на хвилі культурного відродження 20-х років ХХ століття, знищувалися комуністичним режимом, а потім знову відроджувалися в радянський період історії наповнені новими ідеологічними смислами (Національна всеукраїнська музична спілка, Національна спілка композиторів України), деякі відроджувалися вже після 1991 року (Національна спілка краєзнавців України).

У роки УРСР утворено Національну спілку архітекторів України, Національну спілку кінематографістів України, Національну спілку письменників України, Національну спілку художників України, Національну спілку фотохудожників України, Національну спілку журналістів України, Спілку дизайнерів України.

В незалежній Україні створено Національну спілку майстрів народного мистецтва України, Національну хореографічну спілку України, Національну спілку кобзарів України, а також інші творчі спілки без статусу національного.

Осібню варто згадати Всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка (утворене у 1991 з реорганізованого Товариства української мови (1988), яке за організаційно-правовою формою не є творчою спілкою, а громадською організацією, однак розглядається в цій довідці у зв'язку з тим, що одержує фінансову підтримку з державного бюджету України).

Ця громадська організація вважає себе наступницею Товариства «Просвіта», яке було створене в 1868 році у Львові з метою культурно-наукового розвитку, консолідації народної спільноти та піднесення національної свідомості українського народу ([https://uk.wikipedia.org/wiki/Товариство_«Просвіта»_\(1868—1939\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Товариство_«Просвіта»_(1868—1939))), і проіснувало на Західних землях, Київщині, Катеринославщині, Поділлі до 1939 року.

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА АРХІТЕКТОРІВ УКРАЇНИ

Спілка архітекторів України (тоді Української РСР) створена в червні 1937 року на Першому з'їзді українських архітекторів і об'єднання фахівців-архітекторів в місті Києві та стала підрозділом Спілки архітекторів СРСР.

Першим головою правління спілки було обрано архітектора Григорія Головка, який керував нею до 1975 року, коли на черговому з'їзді головою правління було обрано Ігоря Сєдака, який керував спілкою протягом п'ятнадцяти років.

У серпні 1990 року було скликано IX з'їзд, за рішенням якого Спілка архітекторів України вийшла зі складу Спілки архітекторів СРСР. Було обрано нове керівництво Спілки на чолі з президентом. У період 1990–2011 років спілкою керував Ігор Шпара, професор, народний архітектор України, дійсний член Академії мистецтв України. Структура нової організації українських архітекторів залишилася традиційною, заснованою на територіально-виробничому принципі. Статутом проголошено основні завдання спілки: вільний розвиток творчих напрямків і шкіл в архітектурі, захист авторських прав членів спілки, збереження історичного та природного середовища, культурний розвиток і естетичне виховання населення, розвиток міжнародної співпраці архітекторів, удосконалення архітектурної освіти в Україні та ін. Спілка є творчою організацією архітекторів загальнодержавного значення, вона завжди мала високий професійний авторитет серед урядових структур, проектних і науково-дослідних інститутів архітектурно-будівельного профілю. Постійно залучається до розробки документів, що регулюють політику держави в галузі містобудування, житлового та промислового будівництва.

Центральним правлінням спілки та її обласними підрозділами здійснюється постійна просвітницька робота в галузі архітектури і мистецтва, проводяться розгляд і творчі обговорення проєктів, реалізованих об'єктів, проблем забудови міст і сіл, проєктів генеральних планів міст, об'єктів ландшафтної архітектури. Спілка постійно бере участь в розробці та у проведенні програм і умов всеукраїнських конкурсів.

Починаючи з 2001 року, щорічно проводиться Всеукраїнський огляд-конкурс «Премія Національної спілки архітекторів України», який є помітною подією в житті архітектурної громадськості України.

Постановами Кабінету Міністрів України № 1058 (10.07.1998 р.) і № 1832 (13.12.2000 р.) спілці мали бути передані у власність будинки архітекторів у Києві, Харкові, Дніпропетровську, Одесі, Черкасах, Запоріжжі та у довічне безоплатне користування у Вінниці, Львові, Тернополі, Сімферополі, Севастополі, Кривому Розі.

За інформацією, наданою Національною спілкою архітекторів України, спілка на сьогодні має майно у всіх зазначених містах, окрім Одеси, Запоріжжя, Вінниці, Тернополя, Сімферополя та Севастополя. Водночас, наявний будинок творчості архітекторів у с. Свірж Львівської області. Таким чином передача майна відбулась не в повному обсязі.

На Конгресі Міжнародної спілки архітекторів (МСА) у Чикаго в 1993 році Спілку архітекторів України було прийнято до членів МСА, яка об'єднує творчі спілки архітекторів із 115 країн світу. Спілка також є членом таких міжнародних організацій як Архітектурна рада країн Центральної та Східної Європи та Форум спілок архітекторів країн Чорноморського регіону. Спілка співпрацює з вищими навчальними закладами у підготовці архітекторів, організовує щорічні огляди-конкурси кращих студентських дипломних робіт.

Національна всеукраїнська музична спілка є одним з найстаріших та найбільших професійних творчих об'єднань митців України. Першоосновою Всеукраїнської музичної спілки було Музичне товариство імені Миколи Леонтовича, створене в 1922 році за ініціативою видатних діячів української культури: Кирила Стеценка, Пилипа Козицького, Михайла Вериківського, Левка Ревуцького, Бориса Лятошинського, Григорія Верьовки, Порфира Демущого, Миколи Грінченка, Гната Хоткевича, Нестора Городовенка та інших. У зв'язку з репресіями, розпочатими сталінським режимом проти української національної інтелігенції, в 1928 році товариство було ліквідоване. У повоєнні роки діяльність Музичного товариства була відновлена і велась під керівництвом Пилипа Козицького. Рада Міністрів УРСР підтримала діяльність товариства і сприяла в організації в 1959-1960 роках відділень в усіх областях республіки. Після смерті Пилипа Козицького (1960) головами товариства були С. Козак (1960-1973), Микола Кондратюк (1973-1985), Дмитро Гнатюк (1985-1990), Анатолій Авдієвський (1990-2016).

В листопаді 1990 року в місті Києві, на V з'їзді Музичного товариства, прийнято рішення про створення на його базі професійної творчої організації – Всеукраїнської музичної спілки, головою якої обрано видатного хорового диригента, педагога і музично-громадського діяча, Героя України, лауреата Національної премії імені Тараса Шевченка, професора, академіка Анатолія Авдієвського.

НАЦІОНАЛЬНА ВСЕУКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА СПІЛКА

Національна всеукраїнська музична спілка є творчою організацією, яка об'єднала професійних діячів музичного, хорового, джазового та естрадного мистецтва, народно-інструментальної, смичкової, баянно-акордеонної, духової, гітарної, арфової, органної музики; музично-естетичного виховання і освіти. Головним напрямком діяльності спілки є розвиток музичної культури, втілення в життя культурно-художніх заходів і підвищення професійного, наукового і загальнокультурного рівня членів спілки, виховання творчої молоді. В творчій структурі спілки – 16 жанрово-фахових асоціацій та 25 територіальних осередків в усіх областях України, містах: Києві та Кривому Розі. Територіальні осередки та жанрово-фахові формування – це визначальні ланки діяльності спілки. Асоціації: хорове товариство імені Миколи Леонтовича; діячів музичної освіти і виховання; діячів музичного мистецтва на духових та ударних інструментах; органістів і органних майстрів; арфістів; діячів народно-інструментальної музики; майстрів-художників струнно-смичкових музичних інструментів; баяністів-акордеоністів; гітаристів; піаністів-педагогів; фортепіанних дуетів; фортепіанних майстрів-реставраторів; бандуристів-кобзарів; естрадних та джазових оркестрів України; об'єднання органної та камерної музики «Органум».

Членами спілки є майже дві тисячі професійних діячів музичного мистецтва, серед них – академіки і члени-кореспонденти академій мистецтв України, народні та заслужені артисти України, заслужені діячі мистецтв та працівники культури України, професори та викладачі мистецьких навчальних закладів, десятки лауреатів національних та міжнародних музичних конкурсів. Більшість членів спілки за своїм положенням є керівниками великих художніх колективів – концертних організацій, капел, оркестрів, музичних навчальних закладів, що дає їм можливість активно впливати на громадську думку, вести єдину національну культурну політику серед найширших кіл громадськості країни. Спілка є фундаторкою Національного музичного комітету України, який з 1995 року входить до Міжнародної музичної ради ЮНЕСКО (нині Міжнародна Музична Рада – ІМС). Президент спілки – Герой України, академік Євген Савчук.

Спілка – засновниця і видавчиня «Української музичної газети»; альманаху «Україна музична», а також – співзасновник журналу «Музика».

У 1995 році Національна всеукраїнська музична спілка увійшла до Міжнародної Музичної Ради ЮНЕСКО та взяла участь у всесвітніх музичних проєктах, задля сприяння розвиткові дружніх творчих відносин музичних культур світу на основі їх рівноправ'я і взаємоповаги, що відповідає завданням із розвитку української музичної культури, розумінню актуальних потреб міжнародного спілкування.

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА ЖУРНАЛІСТІВ УКРАЇНИ

Національна спілка журналістів України (<http://archive.nsju.org/page/14>), згідно зі статутом, є національною всеукраїнською творчою спілкою, що об'єднує журналістів та інших працівників засобів масової інформації, які професійно займаються журналістською, публіцистичною діяльністю. Спілка є суб'єктом творчої діяльності, незалежною громадською неприбутковою позапартійною організацією. Мета спілки – сприяти розвитку журналістики в Україні та захищати соціальні, економічні, творчі інтереси журналістів. Історичним попередником спілки була Спілка журналістів Української РСР, утворена в квітні 1959 року на Першому (установчому) з'їзді журналістів України.

Найвищим керівним органом Спілки є з'їзд (скликається один раз на п'ять років), який обирає голову, правління та ревізійну комісію, затверджує Кодекс професійної етики українського журналіста. Виконавчим робочим органом є секретаріат, склад якого обирається правлінням. НСЖУ налічує понад 19 000 членів і має регіональні організації в усіх областях України. Спілка є співзасновницею друкованого видання «Журналіст України», що виходить з 1975 року.

НСЖУ співпрацює з міжнародними організаціями й такими установами як ООН, ЄС, Ради Європи, також із Міжнародною федерацією журналістів, Європейською федерацією журналістів, РБК (Репортери без кордонів); розвиває міжнародні зв'язки з асоціаціями й організаціями працівників преси інших країн, укладає угоди щодо співробітництва у сфері професійної діяльності, обміну інформацією, налагодження журналістських обмінів (Польща, Білорусь, Китай, Литва, Німеччина, Італія та ін.).

Співпрацює з державними органами (Державний комітет телебачення і радіомовлення України, Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення, Комітет з питань свободи слова та інформаційної політики Верховної Ради України, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини), вищими навчальними закладами, що готують журналістські кадри, громадськими об'єднаннями й благодійними фондами (Комісія з журналістської етики, Академія української преси, ГО «Платформа прав людини», Інститут розвитку регіональної преси, БФ «Ветеран преси», ВБФ «Журналістська ініціатива» та ін.).

НСЖУ проводить конференції, круглі столи, громадські слухання з питань свободи слова й безпеки журналістів, бере активну участь у підготовці змін до законодавства в інформаційній сфері, надає юридичну підтримку спілчанам з питань професійної діяльності, є співорганізатором різноманітних форумів, фестивалів, акцій, прес-турів, семінарів тощо.

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА КІНЕМАТОГРАФІСТІВ УКРАЇНИ

Національна спілка кінематографістів України заснована у лютому 1958 року (перше засідання Оргбюро Спілки працівників кінематографії Української РСР) згідно з рішенням секретаріату Правління Спілки кінематографістів СРСР, прийнятого 1957 року. На перших етапах свого існування спілка зосередила увагу на популяризації творчості працівників українського кіно, вдосконаленні їхньої професійної майстерності.

Від 1958 року спілку очолювали: Тимофій Левчук (з 1958 по 1987), р. Михайло Беліков (з 1987 по 2004), Борис Савченко (з 2004 по 2009), Сергій Тримбач (з 2009 по 2016), Тарас Ткаченко (з 2016 по 2017), Олесь (Олександр) Янчук (з 2017 по цей час).

На сьогодні спілка об'єднує на добровільних засадах професійних творчих працівників, які об'єднані в професійні гільдії, асоціації, секції та комісії: кінодраматургів, режисерів, операторів, акторів, художників, композиторів, редакторів, звукорежисерів, монтажерів, кінознавців і кінокритиків, організаторів кіновиробництва та кінопрокату, кіноінженерів, продюсерів.

В житті незалежної України НСКУ та Будинок кіно (власність НСКУ) реально виконують роль духовного центру, берегині кращих традицій національного кіно, здобутків його геніальних майстрів. Будинок кіно – не лише перший кінозал України, де глядачі мають змогу безкоштовно познайомитися з кращими зразками українського та світового кіномистецтва, а й кіноклуб, де для кінематографістів створено всі умови для взаємного спілкування, знайомства з роботами колег, обговорення нагальних проблем тощо.

НСКУ бере участь у процесі вироблення основних принципів державної політики у сфері кіно, розробленні пропозицій щодо реформування кіногалузі, відродження державного сектору української кіноіндустрії, вдосконалення законодавства у сфері авторського права та кіновиробництва, кіноосвіти, висуває фільми та окремих кінематографістів на здобуття мистецьких премій, грантів та нагород, присвоєння кіномитцям почесних звань, призначення державних стипендій.

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА КОБЗАРІВ УКРАЇНИ

Національна спілка кобзарів України вважає себе правонаступницею кобзарських цехів – братств відомих ще з XVI століття. За всіх історичних часів кобзарі були духовними наставниками українського народу, водночас, зазнавали утисків від влади. Особливо великі репресії відбулися за комуністичного режиму, коли кобзарство було знищено не тільки ідеологічно, але й фактично. Новітнє об'єднання кобзарів-бандуристів засновано у 1996 році.

Спілка продовжує ідеологію своїх попередників – виховання національної свідомості народу, популяризація бандури – унікального музичного інструменту, якому немає аналогів у світовій музичній культурі. За часів незалежної України значно збільшилась кількість дітей та молоді, що навчаються грі на бандурі. Найвагомим аспектом роботи спілки з цією аудиторією є проведення фестивалів, конкурсів, мистецьких таборів та семінарів для викладачів. Унікальним явищем є розвиток модерної бандури. Численні гурти і окремі виконавці доводять, що бандура успішно замінює традиційні гітари і стає провідним інструментом молодіжної музичної субкультури.

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА КОМПОЗИТОРІВ УКРАЇНИ

Національна спілка композиторів України так само як і Всеукраїнська музична спілка починає відлік своєї історії від Товариства імені Миколи Леонтовича (1922), в рамках якого в Україні почали функціонувати окремі композиторські осередки. Спілку ж утворено в 1939 році, її головою став видатний український композитор Борис Лятошинський. В різні роки Спілкою композиторів України керували Костянтин Данькевич (1941), Левко Ревуцький (1944-48), Григорій Верьовка, Пилип Козицький, Георгій Майборода. Понад 20 років до 1989 року спілку очолював народний артист України Андрій Штогаренко. В незалежній Україні спілкою керували народні артисти України Євген Станкович, після нього – Михайло Степаненко. З 2010 року Національну спілку композиторів України очолюють: голова – Ігор Щербаков та почесний співголова – Євген Станкович. На сьогодні Національна спілка композиторів України – єдина висококваліфікована творча організація, що забезпечує збереження класичної композиторської спадщини, відстоює професійну гідність своїх членів, сприяє розвитку української композиторської школи – знаної в усьому світі.

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА КРАЄЗНАВЦІВ УКРАЇНИ

Національна спілка краєзнавців України веде відлік своєї історії від 1925 року, коли 18 травня у місті Харкові розпочалася I Всеукраїнська конференція з краєзнавства. Під час її роботи 75 делегатів – представників 22 місцевих осередків з усіх регіонів України ухвалили рішення про створення Українського комітету краєзнавства.

Станом на 1 січня 1929 року під егідою Українського комітету краєзнавства діяло 51 товариство, 658 гуртків, які займалися дослідженням історії та культури населених пунктів України, розробкою засад пам'яткоохоронної роботи. З 1927 року розпочалося видання журналу «Краєзнавство». На початку 1930-х років, в умовах активного формування тоталітарної системи, Український комітет краєзнавства було ліквідовано, а журнал знищено. Від політичних репресій постраждала більшість краєзнавчих активів (сформувався термін «репресоване краєзнавство»).

На хвилі демократичних перетворень 27 березня 1990 року в Києві відбувся I-й Всеукраїнський краєзнавчий з'їзд, який мав статус установчого для Всеукраїнської спілки краєзнавців. Головою правління було обрано доктора історичних наук, академіка АН України Петра Тронька. З 1993 року спілка поновила випуск журналу «Краєзнавство». У 2002 році з метою сприяння діяльності Всеукраїнської спілки краєзнавців, краєзнавчих музеїв, історико-культурних заповідників Кабінет Міністрів України прийняв Постанову «Про затвердження Програми розвитку краєзнавства на період до 2010 року».

З 2009 року Національна спілка краєзнавців України започаткувала новий напрям своєї діяльності – проведення науково-краєзнавчих експедицій. Всього за період із 2009 до 2020 року було проведено 18 таких заходів у різних областях України. 23 січня 2012 року було скликано V (позачерговий) з'їзд Національної спілки краєзнавців України. 134 делегати обрали головою спілки члена-кореспондента НАН України, доктора історичних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України Олександра Реєнта.

Починаючи з 1990 року, Національна спілка краєзнавців України щороку друкує по кілька випусків журналу «Краєзнавство» та інші видання, проводить масові заходи різного формату (форуми, конференції, круглі столи, семінари та ін.), які розвивають музейне, культурно-мистецьке, туристичне, історичне, освітянське, етнографічне, бібліотечне краєзнавство.

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА МАЙСТРІВ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА УКРАЇНИ

Заснована 27 січня 1990 р. рішенням Установчого з'їзду майстрів народного мистецтва в місті Києві. Сприяє відродженню і розвитку усіх видів та жанрів українського традиційного народного мистецтва, народних художніх промислів як невід'ємної частини світової культури. Захищає професійні, соціальні і правові інтереси своїх членів; сприяє вихованню поваги до історико-культурних цінностей, традицій українського та інших народів; сприяє відродженню, розвитку та популяризації народного мистецтва, збереженню та збагаченню культурно-мистецької спадщини та довкілля, проведення масових просвітницьких заходів, а також утвердженню демократичних загальнолюдських цінностей; обміну культурними цінностями, співробітництву між національними і міжнародними організаціями та діячами культури і мистецтва різних країн; організації всеукраїнських, обласних, регіональних та персональних виставок, мистецьких вернісажів, симпозиумів, семінарів, майстер-класів тощо.

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА ПИСЬМЕННИКІВ УКРАЇНИ

Національна спілка письменників України (НСПУ) заснована 12 серпня 1934 року в місті Києві на I Всеукраїнському з'їзді радянських письменників. Підставою для її створення була постанова ЦК ВКП(б) від 23 квітня 1932 року «Про перебудову літературно-художніх організацій». За цією постановою були ліквідовані всі літературні організації, які натоді ще існували в Україні – ВУСПП, «Плуг», «Молодняк», «Західна Україна».

У липні-серпні 1941 року основна частина співробітників Спілки письменників України евакуювалася в Уфу. Максим Рильський, Юрій Яновський, Іван Кочерга, Петро Панч, Натан Рибак на евакуації брали активну участь в організації видання творів українських письменників в серії «Фронт і тил», у випуску літературних газет та журналів українською мовою.

У жовтні 1941 року діяльність Спілки було поширено на терени Райхскомісаріату Україна, де київське відділення очолила О. Теліга. Однак, за 2 місяці, після арешту членів редакції «Українського слова» (Іван Рогач, Іван Ірлявський, Олена Теліга, Олег Кандиба-Ольжич), діяльність спілки в Райхскомісаріаті було припинено. Спілка письменників України з 1941 року до реєвакуації в 1944 році розміщувалася Домі-музеї Мажита Гафурі в Уфі.

На межі 1980-х і 1990-х Спілка письменників України була центром національно-визвольної боротьби, у середовищі українського письменства започатковувалися Народний Рух України, «Просвіта» та «Меморіал».

Наразі НСПУ– один із важливих чинників гуманітарної політики держави. Розуміючи загрози внутрішнього і зовнішнього характеру, які нині стоять перед українською державою, письменники відстоюють українські національні інтереси, підтримують і будуть підтримувати державотворчі ініціативи, спрямовані на розвиток української культури.

За час існування СРПУ-СПУ-НСПУ очолювали: Іван Кулик (1934–1935); Антон Сенченко (1935–1936); колегіальне управління в складі Івана Микитенка, Олександра Корнійчука, Петра Панча, Івана Кириленка (1936); Іван Микитенко (1936–1937); Олександр Корнійчук (1938–1941 і 1946–1953); Пачовський Василь – голова Спілки українських письменників на території дистрикту Галичина (1941–1942); Олена Теліга 1941–1942 – створила і очолила Київське відділення Спілки українських письменників; Максим Рильський (1943–1946); Микола Бажан (1953–1959); Олень Гончар (1959–1971); Юрій Смолич (1971–1973); Василь Козаченко (1973–1978); Павло Загребельний (1979–1986); Юрій Мушкетик (1986–2001); Володимир Яворівський (2001–2011); Віктор Баранов (2011–2014); Олександр Божко (2014, в. о.); Михайло Сидоржевський (з 29.11.2014).

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА ТЕАТРАЛЬНИХ ДІЯЧІВ УКРАЇНИ

Початок створення Національної спілки театральних діячів України було покладено ще 1917 року. 12 березня 1917 року в приміщенні київського театру Миколи Садовського на вулиці Великій Васильківській (нині – приміщення Київського національного академічного театру оперети) відбулися збори театральних діячів. До комітету проведення Всеукраїнської театральної наради увійшли: голова – Спиридон Черкасенко, секретар – Лесь Курбас та інші; розпочався друк бюлетеня «Театральні вісті» (орган Українського театального організаційного комітету), що став першим вітчизняним театральним часописом.

Активні організаційні починання театральних діячів призупинили історичні події: більшовицька окупація (січень-лютий 1918 р), політичні зміни в українських урядах і військова поразка Української Народної Республіки. Лише у 1944 році Постановою РНК УРСР і ЦК КП (б) У за № ПБ – № 38/98 від 23.05.1944 р., було створено Українське Театральне Товариство.

Безпосередньо участь в створенні УТТ взяли видатні діячі українського театру, які ввійшли до складу організаційного бюро: Іван Паторжинський, Марія Литвиненко-Вольгемут, Гнат Юра, Амвросій Бучма, Мар'ян Крушельницький, Іван Мар'яненко, Костянтин Хохлов, Олександр Крамов, Юрій Шумський, Наталія Ужвій, Зоя Гайдай, Левко Ревуцький, Володимир Василько, Микола Смолич. Ними були закладені основні напрямки організаційно-творчої, соціально-побутової, фінансово-господарської роботи на перспективу, які реалізовувалися впродовж наступних років. У 1948 році відбувався 1 з'їзд Українського театального товариства.

На з'їзді було прийнято Статут, затверджено організаційну структуру, обрано правління. У травні 1987 року відбувся позачерговий з'їзд, на якому Українське театральне товариство було реорганізоване у Спілку театральних діячів України, структурно аналогічну іншим творчим спілкам України.

В різні роки Спілку очолювали: Іван Паторжинський, український оперний співак (бас), педагог, народний артист СРСР, професор Київської державної консерваторії; Наталія Ужвій, українська актриса театру і кіно. народна артистка СРСР; Ольга Кусенко, українська актриса, народна артистка УРСР, народна артистка СРСР; Сергій Данченко, український театральний режисер, педагог, професор, академік Академії мистецтв України; Лесь Танюк, український режисер театру і кіно, театральний критик, перекладач, сценарист, професор Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І. Карпенка-Карого.

Восени 2016 року під час позачергового з'їзду НСТДУ головою спілки було обрано народного артиста України Богдана Струтинського, генерального директора-художнього керівника Київського національного академічного театру оперети, народного артиста України.

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА ФОТОХУДОЖНИКІВ УКРАЇНИ

Національна спілка фотохудожників України (НСФХУ) була проголошена на Установчій конференції 9-10 грудня 1989 року в Києві. У Міністерстві юстиції України НСФХУ зареєстрована в 1992 році. В листопаді 2004 року спілка отримала статус національної. За понад 30 років НСФХУ перетворилась у велику організацію фотомитців, що має свої творчі осередки в усіх обласних центрах України, Криму і місті Києві. Станом на 12 лютого 2020 року в НСФХУ нараховується понад 1000 діючих членів та 85 почесних. 102 фотохудожника мають міжнародні звання ФІАП – всесвітньої Федерації фотомистецтва при ЮНЕСКО. Про творчі здобутки членів Спілки свідчать їхні численні нагороди та відзнаки. У престижних вітчизняних і зарубіжних фотоконкурсах фотомайстри завоювали понад 5000 різних нагород. Творча діяльність Спілки спрямована на розвиток і популяризацію в світі української фотографії. З цією метою НСФХУ активно займається організацією і проведенням національних і міжнародних фотоконкурсів, масштабних фотосалонів і виставок, влаштовує навчальні семінари та майстер-класи іменитих фотохудожників. НСФХУ в своїй діяльності сповідує інноваційні підходи до розвитку фотомистецтва, яке ґрунтується на передовому світовому досвіді. Секретаріат НСФХУ щорічно проводить понад 100 мистецьких проєктів. Територіальні осередки НСФХУ також проводять загалом понад 100 мистецьких проєктів щороку.

НАЦІОНАЛЬНА ХОРЕОГРАФІЧНА СПІЛКА

На Всеукраїнській конференції хореографів України в лютому 2002 року за ініціативи Мирослава Вантуха була створена Всеукраїнська хореографічна спілка, до складу якої увійшли представники хореографічних колективів України як професійних, так і аматорських. Основною метою діяльності НХСУ є сприяння розвитку хореографічного мистецтва на території України та захист спільних культурних, економічних та соціальних інтересів членів Спілки.

За час існування Спілка започаткувала багато міжнародних, всеукраїнських і регіональних фестивалів та фестивалів-конкурсів, мистецьких проєктів. Найбільший і найвідоміший з них – Всеукраїнський фестиваль-конкурс народної хореографії імені Павла Вірського. Спілка проводить велику освітню діяльність, щодо підвищення кваліфікації хореографів, надає методичну та творчу підтримку фахівцям, проводить Міжнародні та Всеукраїнські семінари, майстер-класи тощо. Одним з основних завдань Національної хореографічної спілки України є об'єднання і захист інтересів майстрів хореографічного мистецтва, створення матеріально-технічної бази для їх творчої та соціально-культурної діяльності.

Національний статус Спілці надано 13 грудня 2004 року. Сьогодні у 23 регіонах України створені і успішно працюють обласні творчі осередки НХСУ. Вони мають юридичний статус суб'єкта творчої діяльності. На даний час спілка налічує понад 2000 членів. Голова НХСУ – Мирослав Вантух, Герой України, народний артист України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, академік Національної академії мистецтв України, професор, генеральний директор, художній керівник Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України імені Павла Вірського.

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА ХУДОЖНИКІВ УКРАЇНИ

Спілку радянських художників України створено 27 жовтня 1938 року на I з'їзді художників УРСР. Входила до складу Спілки художників СРСР.

РНК УРСР 7 вересня 1939 року затвердила Статут Спілки радянських художників України. Статут визначав статус спілки, як добровільної організації, що об'єднує на території УРСР працівників образотворчого мистецтва (живописців, графіків, скульпторів, художників театру, народних художніх майстрів), а також осіб, що ведуть науково-дослідну і критичну роботу в цій галузі, її мету.

В 1991 році Спілку перейменовано в спілку художників України, в 1998 році їй присвоєно статус національної.

Сьогодні Спілка – всеукраїнська громадська творча організація професійних митців і мистецтвознавців. Це добровільне творче об'єднання талановитих особистостей – живописців, графіків, скульпторів, майстрів декоративного мистецтва, мистецтвознавців, що генерують нові художні ідеї та проекти, осмислюють і сприяють творенню нашого життя за законами гармонії і краси (https://uk.wikipedia.org/wiki/Національна_спілка_художників_України).

Діяльність НСХУ спрямовано на відродження, утвердження та розвиток усіх різновидів українського образотворчого мистецтва як невіддільної складової частини світової культури. Спілка проводить конференції, загальнонаціональні, персональні, інноваційні виставки, трієнале. Митці беруть участь у найпрестижніших світових акціях і форумах. Іншою важливою сферою діяльності НСХУ є консолідація митців, формування мистецького середовища, забезпечення свободи творчості, сприяння професійному зростанню і соціальний захист її членів. Із ініціативи творчих спілок ухвалено Закони України «Про професійних творчих працівників і творчі спілки» та інші урядові документи. За ініціативи спілки Указом Президента України встановлено професійне свято – День художника.

Від 1991 НСХУ видає щоквартальний ілюстрований журнал «Образотворче мистецтво». У ньому висвітлюється сучасний стан і спрямування, історія, теорія, методологія, естетика, художня освіта, практика, загальна інформація про образотворче мистецтво України.

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»

Всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка вважає себе наступником утвореного 1868 року Товариства «Просвіта», яке поширювало діяльність на всі українські землі (найпотужніші мережі – у Галичині, на Буковині, Поділлі, Київщині, Волині, у Закарпатській Україні). 1910–1922 роки «Просвіта» діяла на території Зеленого Клину і стала поштовхом до формування і проголошення Української Далекосхідної Республіки.

Товариство відкривало бібліотеки, друкарні, книгарні, народні театри, кінотеатри, музеї, здійснювало постановку спектаклів на українську тематику, відзначало ювілеї відомих українських діячів, визначних подій національного значення, організацію публічних читань, упорядкування українських шкіл.

Деякі діячі товариств, починаючи з 1860-х років, представляли інтереси українського народу в Галицькому крайовому сеймі та австрійському парламенті, так у 1861–1866 – голова «Просвіти» громадський діяч і політик, священник УГКЦ Микола Устиянович був послом до Галицького сейму. Парламентські представництва за участю членів «Просвіти» у 1860—80-х років відстоювали надання дотацій на видавництво, забезпечення окремих видів економічної діяльності, навчання українською мовою, відкриття українських гімназій, семінарій, заснування кафедри української історії у Львівському університеті, згодом – українського університету у Львові. У 1880–90-х роках діячі «Просвіти» активізували парламентську діяльність, участь у маніфестаціях, національних святах, вічах, стали засновниками перших політичних партій.

Усі генеральні секретарі, міністри освіти Української Народної Республіки та державні секретарі освітніх справ Західноукраїнської Народної Республіки у період 1917—20 були членами «Просвіти». До Української Центральної Ради входили 122 члени «Просвіти». У виконавчих органах влади першої УНР представництво діячів «Просвіти» складало від 30 до 56 %, в Українській Державі – від 6 до 38 %, у другій УНР – від 24 до 56 %. У ЗУНР члени західноукраїнських осередків «Просвіти» склали від 36 до 47 % складу уряду – Державного секретаріату Західноукраїнської Народної Республіки, 44 представники «Просвіти» були в Українській національній раді ЗУНР.

На початку 1920-х років в Галичині, на Волині, Закарпатті товариство провадило активну культурно-освітницьку діяльність. На Київщині, Катеринославщині, Поділлі діяльність «Просвіти» провадилася до початку 1920-х років, у середині 1920-х років частина їх була реорганізована, інші самоліквідувалися. На Волині «Просвіта» функціонувала до 1929 року в Рівному, до 1934 – у Луцьку, осередки товариства, підпорядковані Львівській «Просвіті», до середини 1930-х років могли працювати в інших місцевостях Волині. Найплідніше у 1920–30-ті роки «Просвіта» працювала в Галичині та на Закарпатті. 1939 року, з окупацією угорськими, а згодом радянськими військами українських земель, діяльність товариств на Закарпатті та в Галичині була припинена.

17 грудня 1988 року в Києві був створений організаційний комітет для скликання установчої конференції Товариства української мови, який очолив Дмитро Павличко. За 2 місяці було підготовлено статут. А 11-12 лютого 1989 року в Республіканському будинку кіно відбулась установча конференція – перший легальний форум незалежної громадської організації у Києві. Було прийнято статут і обрано керівні органи Товариства української мови імені Тараса Шевченка. Головою став Дмитро Павличко. Товариство брало активну участь у всіх загальнополітичних заходах, не випускало з поля зору проблему зміцнення позицій української мови як державної, підготовку Верховною Радою Закону про мову в Україні.

29-30 вересня 1990 року відбулася II конференція в місті Києві, на якій було змінено статут. На альтернативній основі головою Товариства було обрано народного депутата України Павла Мовчана. 12 жовтня 1991 року була скликана III позачергова конференція, на якій Товариство було реорганізоване у Всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка, перед яким поставили завдання – сприяти розбудові і зміцненню незалежної України, утвердити українську мову як державну в усіх ділянках суспільного життя, поширити знання серед населення, формувати національну свідомість. 4-5 грудня 1993 року відбувся IV з'їзд Всеукраїнського товариства «Просвіта» та ювілейне засідання, присвячене 125-літтю організації. Головою Товариства переобрано народного депутата України Павла Мовчана.

ВСЕУКРАЇНСЬКА ТВОРЧА СПІЛКА «СПІЛКА ДИЗАЙНЕРІВ УКРАЇНИ»

Всеукраїнська творча спілка «Спілка дизайнерів України» (скорочена назва ВТС СДУ) є правонаступником Української республіканської організації спілки дизайнерів СРСР (заснована СД УРСР 28 листопада 1987 р.). Має осередки в 19 регіонах України.

ЄВРОПЕЙСЬКА МЕДІЙНА СПІЛКА

Європейська медійна спілка заснована в 2019 році, об'єднує творчих працівників – журналістів, працівників засобів масової інформації, які професійно займаються журналістською, публіцистичною діяльністю, виробництвом медіаконтенту. ЄМС є незалежною, громадською, неприбутковою, позапартійною творчою спілкою, яка діє на засадах добровільного об'єднання і рівноправності її членів, законності та гласності, європейських християнських цінностей, вільного вибору форм і методів діяльності, взаємодопомоги та співробітництва.

НАЦІОНАЛЬНА ЛІГА УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ

Національна ліга українських композиторів (https://uk.wikipedia.org/wiki/Національна_ліга_українських_композиторів) – громадське професійно-мистецьке об'єднання, засноване у 1992 році. Серед фундаторів – композитори: Г. Майборода, П. Петров-Омельчук, М. Полоз, М. Дремлюга, В. Кирейко, М. Каландьонюк, М. Попенко, Б. Климчук, М. Дем'янюк, В. Павліковський, М. Стефанишин, Б. Синчалов, М. Волинський, М. Свидюк; музикознавці: С. Лісецький, В. Капрелов, Н. Брояко. Зазначена творча спілка створювалася як альтернатива Національній спілці композиторів.

ОБЛАСНА МОЛОДІЖНА ТВОРЧА СПІЛКА ХУДОЖНИКІВ ТА МИСТЕЦТВОЗНАВЦІВ

Обласна молодіжна творча спілка художників та мистецтвознавців (Житомир), утворена в 2007 році. Спілка організовує і проводить культурно-мистецькі заходи, творчі конкурси, виставки, авторські вечори, мистецькі прем'єри, фестивалі, сприяє творчому розвитку молодих митців.

РАЙОННА СПІЛКА ХУДОЖНИКІВ «АРТ-СВАЛЯВА»

Районна спілка художників «Арт-Свалява» зареєстрована 4 листопада 2011 року, її завдання – сприяння розвитку культури і мистецтва, популяризація міста Сваляви.

СПІЛКА РЕКЛАМІСТІВ УКРАЇНИ

Спілка рекламистів України (<http://reklamspilka.in.ua/ukr/istoriya/>) створена у липні 1993 року. В березні 1999 року Спілці надано статус Всеукраїнської творчої спілки (свідоцтво № 10). Основна мета діяльності Спілки – сприяння розвитку та популяризації традицій української національної культури в рекламній творчості, здобуття міжнародного визнання рекламного доробку українських рекламистів, вирішення професійних питань рекламистів: об'єднання зусиль членів Спілки для захисту творчих, соціально-економічних та інших інтересів, авторських прав, підвищення статусу рекламиста-професіонала. До складу Спілки входять більш ніж 600 членів з різних міст України. У Вінниці, Дніпропетровську, Запоріжжі, Житомирі, Києві, Кіровограді, Львові, Луганську, Миколаєві, Одесі, Полтаві, Севастополі, Харкові, Херсоні, Чернівцях, Чернігові створено регіональні осередки Спілки рекламистів України.

СПІЛКА ФОТОХУДОЖНИКІВ ЗАКАРПАТТЯ

Спілка фотохудожників Закарпаття створена в 2009 році, сприяє розвитку фотомистецтва в Закарпатській області.

ТВОРЧА СПІЛКА «АСОЦІАЦІЯ ДІЯЧІВ ЕТНІЧНОГО МИСТЕЦТВА»

Творча спілка «Асоціація діячів етнічного мистецтва» створена 2017 року – професійне об'єднання майстрів етнічного музичного мистецтва в різних жанрах, народної художньої творчості та фольклору етносів України, яке діє на принципах самоврядування, взаємодопомоги і співробітництва, невтручання в творчий процес, вільного вибору форм і методів творчої діяльності, визнання авторських і суміжних прав. До складу спілки входять керівники етнічних культурних центрів, художніх колективів і їх учасники.

Спільчани також є педагогами державних та позашкільних закладів освіти в галузі культури і мистецтва, які мають освіту за спеціальністю у сферах культури і мистецтв та творчі здобутки і почесні звання та нагороди мистецьких конкурсів і фестивалів.

ЧЕРНІГІВСЬКА РЕГІОНАЛЬНА ТВОРЧА СПІЛКА КІНЕМАТОГРАФІСТІВ

Чернігівська регіональна творча спілка кінематографістів та пов'язаних з кіномистецтвом митців «Чернігівська творча майстерня» створена в 2017 році, головне завдання – сприяння розвитку кіномистецтва.

РОЗДІЛ II. НАЛІЗ ЗАКОНОДАВСТВА

Підтримка творчих спілок здійснювалась державою фактично з перших місяців існування. Вже через півроку після ухвалення Акта проголошення незалежності **Кабінет Міністрів прийняв рішення виділити Спілці художників України на 1992 рік 10 мільйонів карбованців** для завершення будівництва творчих майстерень та реконструкції допоміжних споруд Будинку творчості у смт. Седнів Чернігівської області. Мінфіну України профінансувати зазначені витрати за рахунок резервного фонду Кабінету Міністрів України (розпорядження від 27 червня 1992 р. № 389-р).

Цього ж року Президент України Л. Кравчук видав указ від 6 лютого 1992 року № 75 **«Про невідкладні заходи щодо соціального захисту діячів літератури і мистецтва в умовах переходу до ринкових відносин»** яким доручив Кабінету Міністрів України вирішити питання про забезпечення періодичних видань Спілки письменників України папером на рівні 1991 року; підвищення ставок авторської винагороди за видання, публічне виконання та інше використання творів літератури і мистецтва; надання фінансової допомоги фонду «Літературні скарбниці» Спілки письменників України; про виділення фондам творчих спілок України коштів для подання матеріальної допомоги їх членам; розміри відрахувань до фондів творчих спілок використання творів літератури та мистецтва; створення Державного агентства України з авторських і суміжних прав.

На виконання зазначеного указу **Кабінет Міністрів прийняв постанову від 3 березня 1992 р. № 108** якою встановив розміри відрахувань до фондів творчих спілок України за використання творів літератури та мистецтва. Зокрема, Літературний фонд України мав одержувати 10 відсотків від загальної суми винагороди, нарахованої авторам за оригінальні і перекладені твори художньої літератури (сплачують усі розташовані на території України видавничі підприємства й організації); 2 відсотки від суми валового збору (сплачують усі театри (стаціонарні, пересувні), а також підприємства, установи й організації, що надають (за договорами) майданчики для проведення вистав і концертів колективам і виконавцям, які гастролують в Україні); 0,5 відсотка від суми валового збору (сплачують усі театри та інші організації за вистави малих драматичних форм (скетчі, одноактні водевілі), а також культурно-освітні заклади (за твори всіх жанрів); 2 відсотки від суми реалізації (сплачують малі та спільні підприємства й коопе-

ративи, що займаються видавничою діяльністю і тиражуванням літератури, за використання всіх видів літературно-художніх творів вітчизняних і зарубіжних авторів, які не охороняються авторським правом.

Музичний фонд України одержував 2 відсотки від суми валового збору, одержаного від продажу квитків (сплачують усі видовищні підприємства за музичні вистави та естрадні концерти, а також організації, що виплачують авторську винагороду за публічне виконання музичних творів, та підприємства, установи й організації, що надають за договорами майданчики для проведення вистав і концертів колективам і виконавцям, які гастролюють Україною); 1 відсоток від суми валового збору (виручки від реалізації), одержаного за використання музичних творів, що випускаються в записі на магнітній плівці, компактних касетах, платівках і лазерних дисках (сплачують усі розташовані на території України підприємства, установи й організації); 10 відсотків від загальної суми авторської винагороди, нарахованої за видання музичних і музикознавчих творів (сплачують усі розташовані на території України видавничі організації, об'єднання, редакції журналів).

До Театрального фонду України мали відраховувати 1 відсоток від суми валового збору з театральних постановок (сплачують усі розташовані на території України стаціонарні і пересувні театри).

До Журналістського фонду України – 6 відсотків від загальної суми авторської винагороди, нарахованої за суспільно-політичні, публіцистичні, науково-популярні твори, інформаційний та ілюстративний матеріал (сплачують телерадіомовні організації, незалежні агентства, всі розташовані на території України регіональні інформаційні агентства та видавництва, об'єднання й редакції газет і журналів).

До Кінематографічного фонду України – 1 відсоток від суми валового збору, одержаного за демонстрацію кіновідеофільмів (сплачують усі розташовані на території України кіновідеоустановки, за винятком сільської місцевості).

До Художнього фонду України – 2 відсотки від загальної суми авторської винагороди або заробітної плати, нарахованої художникам як за оригінальні твори, так і за роботи з копіювання й тиражування; 2 відсотки від суми реалізації, одержаної від продажу творів художників на комісійних засадах (відрахування до Фонду здійснюють усі розташовані на території України підприємства, установи й організації, які виплачують авторську винагороду і заробітну плату художникам за виконані ними художні роботи, а також організації, що реалізують художні твори на комісійних засадах).

До Фонду народного мистецтва України – 2 відсотки від загальної суми авторської винагороди або заробітної плати, нарахованої творчим майстрам, художникам народного мистецтва та працівникам з тиражування художніх виробів; 2 відсотки від суми реалізації, одержаної від продажу творів народного мистецтва на комісійних засадах на виставках, ярмарках, аукціонах тощо (відрахування до Фонду здійснюють усі розташовані на території України підприємства, установи й організації, а також організації, які реалізують твори народного мистецтва на комісійних засадах).

До Фонду фотомистецтва України відраховується 4 відсотки авторської винагороди або заробітної плати, нарахованої за використання творів фотомистецтва у всіх видах видань, художнє оформлення фотовидань; 2 проценти від заробітної плати, нарахованої всім зайнятим у промисловості та службах сервісу фотографам і фотолаборантам як за використання оригінальних творів, так і за їх копіювання й тиражування, а також від сум реалізації творів фотомистецтва на комісійних засадах (відрахування до Фонду здійснюють телерадіомовні організації України, всі розташовані на території України регіональні інформаційні агентства та видавництва, об'єднання й редакції газет і журналів, а також підприємства, установи та організації, які виплачують авторську винагороду й заробітну плату фотохудожникам, художникам, фотографам і фотолаборантам, а також організації, які здійснюють реалізацію творів фотомистецтва на комісійних засадах). Постановою також установлено, що відрахування до зазначених фондів здійснюються через Українське республіканське агентство з авторських прав.

У березні 1993 року Уряд України прийняв постанову **«Про державну підтримку творчих спілок, преси та книговидавничої справи»** (від 15 березня 1993 р. № 194) тим самим передбачивши, зокрема, у зв'язку з скасуванням пільг щодо оподаткування прибутків творчих спілок (письменників, художників, композиторів, театральних діячів, кінематографістів, журналістів, фотохудожників, архітекторів, майстрів народного мистецтва, дизайнерів, музичної спілки) виділити в 1993 році асигнування для покриття витрат, пов'язаних із забезпеченням їх діяльності.

Зазначеним нормативно-правовим актом доручено Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській і Севастопольській міським державним адміністраціям: виділяти членам творчих спілок необхідні приміщення для індивідуальних майстерень-студій; установити плату для будинків творчості, приміщень творчих спілок, їх підрозділів і місцевих організацій, майстерень-студій за користування електроенергією, телефоном та комунальними послугами за нормами, визначеними для житлових приміщень. Рекомендовано місцевим радам надавати творчим спілкам пільги щодо плати за землю і користування автомобільними дорогами, а також надавати їм в установленому порядку будинки, споруди та інше потрібне для забезпечення їх статутної діяльності майно, що є державною власністю.

Постановою також утворено фонд «Незалежна преса України» і передбачено у державному бюджеті на 1993 рік для заснування цього фонду 500 млн. карбованців, Державному комітетові з матеріальних ресурсів для підтримки періодичних видань доручено забезпечити зазначений фонд необхідними квотами на папір.

Міністерству фінансів доручалося передбачити кошти для: компенсації втрат від передплати на 1993 рік редакціям загальнополітичних газет, літературно-художніх і громадсько-політичних журналів, засновниками яких є, зокрема, творчі спілки.

Цього ж місяця прийнято **декрет Кабміну № 22-93, яким вирішено провести індексацію оборотних коштів підприємств і організацій творчих спілок**. Витрати, пов'язані з індексацією оборотних коштів підприємств і організацій творчих спілок України, віднесено на державний внутрішній борг.

Протягом 1994 було прийнято два **розпорядження Уряду** (від 4 березня 1994 р. № 148 та від 28 грудня 1994 р. № 950), **щодо фінансування Мінфіном витрат, пов'язаних з забезпеченням статутної діяльності творчих спілок України** (письменників, художників, композиторів, театральних діячів, кінематографістів, журналістів, фотохудожників, архітекторів, майстрів народного мистецтва, дизайнерів, музичної спілки), в межах коштів, передбачених у бюджеті по галузі «культура».

У 1995 та 1996 роках надання державної підтримки діячам літератури і мистецтва було продовжено згідно з Розпорядженнями КМ № 950 від 28.12.94 та від 5 вересня 1996 р. № 553. Таким чином, останнім нормативним актом Спілці письменників виділено 69 тисяч гривень, Спілці кінематографістів – 40 тисяч гривень, Спілці художників – 50 тисяч гривень для проведення чергових з'їздів цих спілок.

Важливим і знаковим для творчих спілок виявився 1997 рік, в якому Верховною Радою України було прийнято базовий **Закон України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки»** (від 7 жовтня 1997 року № 554/97-ВР). Цей Закон визначає правовий статус професійних творчих працівників, встановлює правові, соціальні, економічні та організаційні засади діяльності творчих спілок у галузі культури та мистецтва.

Законом дано визначення поняттям професійного творчого працівника як особи, яка провадить творчу діяльність на професійній основі, результатом якої є створення або інтерпретація творів у сфері культури та мистецтва, публічно представляє такі твори на виставках, шляхом публікації, сценічного виконання, кіно-, теле-, відеопоказу тощо та/або є членом творчої спілки, та/або має державні нагороди за діяльність у сфері культури і мистецтва, а також творчої спілки – добровільного об'єднання професійних творчих працівників відповідного фахового напрямку в галузі культури та мистецтва, яке має фіксоване членство і діє на підставі статуту.

Визначено основні напрями діяльності творчої спілки, які є доволі різноманітними: творча діяльність у галузі культури і мистецтва; розвиток національної культури та мистецтва, розроблення і втілення в життя культурно-мистецьких заходів, організація творчих конкурсів, виставок, авторських вечорів, прем'єр, фестивалів тощо; створення умов для творчої праці, підвищення професійного, наукового та загальнокультурного рівня членів творчої спілки, виховання творчої молоді, оволодіння нею досягненнями національної та загальнолюдської культури; пошук талантів серед молоді та сприяння їх творчому розвитку; видання газет, журналів, книг та іншої друкованої продукції, створення кіно- та відеофільмів, аудіовізуальної продукції з метою популяризації досягнень української та світової культури і мистецтва, творчого доробку членів спілок; турбота про правовий, соціальний та професійний захист членів творчої спілки; сприяння відродженню, розвиткові та популяризації народної творчості, творчому використанню народних традицій у розвитку культури та мистецтва, збереженню та збагаченню історико-культурної спадщини та довкілля, проведенню масових культурно-просвітницьких заходів, а також утвердженню демократичних, загальнолюдських цінностей; постійна співпраця з педагогічними та науково-педагогічними колективами навчальних закладів; подання допомоги в навчально-виховній роботі педагогічним колективам у патріотичному, культурному та інтелектуальному розвитку дітей та молоді, у морально-етичному та

естетичному вихованні; сприяння обміну культурними цінностями, співробітництво між діячами культури і мистецтва різних країн, національними і міжнародними організаціями культури та мистецтв; виховання поваги до історико-культурних цінностей, традицій українського та інших народів.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ТВОРЧОЇ СПІЛКИ МАЮТЬ ВРАХОВУВАТИСЯ ПРИ ВИРІШЕННІ ПИТАННЯ ПРО НАДАННЯ ГРОМАДСЬКІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ СТАТУСУ ТВОРЧОЇ СПІЛКИ ЯК СУБ'ЄКТА ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Цим законом держава взяла на себе зобов'язання стосовно забезпечення підтримки і захисту законних прав та інтересів творчих спілок, гарантування однакових умов для виконання ними статутних завдань і цілей. Із метою підтримки творчих спілок в реалізації їх статутних завдань держава має сприяти розвитку творчих спілок, їх діяльності щодо творення національної культури та мистецтва, проведенню культурно-мистецьких заходів; надавати творчим спілкам дотації та розміщувати державні замовлення; надавати необхідну інформацію для забезпечення діяльності творчих спілок. Держава гарантує професійний та соціальний захист членів творчих спілок, охорону їх авторських та суміжних прав; залучає їх до підготовки законопроектів, розроблення загальнодержавних програм національно-культурного розвитку, інших соціально важливих культурологічних та соціально-політичних заходів.

Закон передбачає, що професійний творчий працівник користується правом на державне соціальне страхування, оплату праці відповідно до професії, кваліфікації та особистого трудового внеску, належні умови праці, пенсійне забезпечення згідно з законодавством України. Професійний творчий працівник може мати статус як найманого працівника, так і особи, яка не працює за наймом. Професійним творчим працівникам, які зробили вагомий внесок у розвиток національної культури та мистецтва, можуть встановлюватися державні стипендії відповідно до законодавства України. Професійним творчим працівникам – членам творчої спілки для забезпечення умов для творчої діяльності, має надаватися окрема кімната (кабінет, майстерня) або додаткова жила площа розміром не менш як 20 кв. м, що оплачується в одинарному розмірі. Вони можуть одержувати фінансову та іншу матеріальну допомогу, доплату до пенсій, користуватися закладами охорони здоров'я відповідних творчих спілок, будинками творчості, будинками-інтернатами (пансіонатами) для людей похилого віку та осіб з інвалідністю згідно з статутними положеннями, матеріальними й фінансовими можливостями творчої спілки.

У Законі України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки» зазначено, що творчі спілки можуть мати всеукраїнський та регіональний (місцевий) статус. До всеукраїнських творчих спілок належать спілки, діяльність яких поширюється на територію всієї України і які мають місцеві творчі осередки у більшості її областей. До регіональних (місцевих) творчих спілок належать спілки, діяльність яких поширюється на територію відповідної адміністративно-територіальної одиниці або регіону.

Всеукраїнським творчим спілкам може надаватися статус національних, порядок надання якого встановлюється Кабінетом Міністрів України за пропозицією засновника творчої спілки і центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах культури та мистецтв.

Законом визначено порядок створення творчої спілки, а також їхні права: здійснювати творчу та господарську діяльність у передбаченому законодавством порядку для виконання своїх статутних завдань; представляти та захищати права і законні інтереси своїх членів; брати участь у розробленні нормативно-правових актів, щодо діяльності творчих спілок та статусу творчих працівників; брати участь у визначенні засад державної політики у сфері оплати праці членів творчих спілок, страхування, пенсійного забезпечення, зайнятості, правового та соціально-економічного захисту творчих працівників; представляти професійних творчих працівників до відзначення державними нагородами, почесними званнями, державними преміями, іншими видами морального та матеріального заохочення; здійснювати заходи з соціально-економічної підтримки та благодійництва; у встановленому порядку створювати фонди творчих спілок з правами юридичної особи для виконання статутних завдань і цілей творчої спілки; володіти, користуватися і розпоряджатися майном на правах власника відповідно до законодавства України; проводити атестацію творчих працівників відповідно до свого статуту.

Закон передбачає переважне право творчих спілок перед іншими фізичними та юридичними особами, у разі закінчення строку договору оренди приміщення державної або комунальної власності, на укладення договору оренди цього майна відповідно до закону.

ВСЕУКРАЇНСЬКІ ТВОРЧІ СПІЛКИ, ЯКІ ДІЯЛИ ЯК ЮРИДИЧНІ ОСОБИ ДО 24 СЕРПНЯ 1991 РОКУ, Є ПРАВОНАСТУПНИКАМИ МАЙНА ВІДПОВІДНИХ ТВОРЧИХ СПІЛОК КОЛИШНЬОГО СОЮЗУ РСР. ВСЕУКРАЇНСЬКІ ТВОРЧІ СПІЛКИ ЩОРІЧНО ОДЕРЖУЮТЬ ФІНАНСОВУ ДОПОМОГУ З ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ. ІНШІ ТВОРЧІ СПІЛКИ МОЖУТЬ ОТРИМУВАТИ ФІНАНСОВУ ДОПОМОГУ З РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО БЮДЖЕТУ АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ ТА МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ.

Багато новел Закону присвячено діяльності керівних органів творчої спілки – загальним зборам (з'їзд, конференція), правлінню, президії (рада тощо), ревізійній комісії, а також голові правління.

Джерелами формування майна та коштів творчих спілок визначено:

- внески членів творчих спілок;
- фінансування з Державного бюджету України;
- майно колишніх загальносоюзних творчих спілок Союзу РСР, до якого належать розташовані на території України будинки, споруди, матеріально-технічні засоби, які за станом на 24 серпня 1991 року, згідно з правоустановчими документами, перебували у віданні творчих спілок колишнього Союзу РСР або у володінні чи користуванні відповідних республіканських або територіальних структур;

- доходи, отримані внаслідок підприємницької діяльності підприємств творчих спілок, що спрямовуються на виконання статутних цілей спілки;
- спеціальні відрахування до фондів творчих спілок, якщо вони встановлені Кабінетом Міністрів України, за використання на території України творів, які стали суспільним надбанням;
- добровільні грошові та матеріальні внески фізичних і юридичних осіб, у тому числі іноземних.

З метою здійснення статутних завдань і цілей творчі спілки у встановленому порядку можуть створювати підприємства, установи та організації з правами юридичної особи для ведення господарської та іншої діяльності, правовий статус яких визначається законодавством України, статутом спілок, а також їхніми власними статутами (положеннями).

ПРИКІНЦЕВИМИ ПОЛОЖЕННЯМИ ЗАКОНУ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ ДОРУЧЕНО РАЗОМ ІЗ ФОНДОМ ДЕРЖАВНОГО МАЙНА УКРАЇНИ ЗАБЕЗПЕЧИТИ ПЕРЕДАЧУ У ВЛАСНІСТЬ ЧИ НАДАТИ У БЕЗСТРОКОВЕ КОРИСТУВАННЯ НЕРУХОМЕ МАЙНО ТВОРЧИМ СПІЛКАМ, ЯКЕ БУЛО В ЇХНЬОМУ КОРИСТУВАННІ НА МОМЕНТ ПРИЙНЯТТЯ ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ УКРАЇНИ ПОСТАНОВИ ВІД 10 КВІТНЯ 1992 РОКУ «ПРО МАЙНОВІ КОМПЛЕКСИ ТА ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ КОЛИШНЬОГО СОЮЗУ РСР, РОЗТАШОВАНІ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ».

Пунктом 4 прикінцевих положень визначено, що Всеукраїнська музична спілка, Спілка архітекторів України, Спілка дизайнерів України, Спілка журналістів України, Спілка кінематографістів України, Спілка композиторів України, Спілка майстрів народного мистецтва України, Спілка письменників України, Спілка театральних діячів України, Спілка фотохудожників України, Спілка художників України, Всеукраїнська спілка кобзарів, Національна Ліга українських композиторів, Спілка рекламистів України та їх територіальні осередки, які зареєстровано відповідно Міністерством юстиції України та місцевими органами виконавчої влади на час прийняття цього Закону, визнаються суб'єктами творчої діяльності та не підлягають перереєстрації відповідно до вимог цього Закону.

Рішення Уряду України наступного 1998 року впливають з положень зазначеного закону. Було затверджено **Положення про порядок надання статусу національних всеукраїнським творчим спілкам** (постанова Кабінету Міністрів України від 6 липня 1998 р. № 1015), яким визначено, що статус національних надається всеукраїнським творчим спілкам, які об'єднують більшість провідних професійних творчих працівників відповідного фахового напрямку в галузі культури та мистецтва і мають видатні заслуги у ствердженні традицій і розвитку української національної культури та міжнародне визнання. За кожним фаховим напрямом діяльності статус національної надається лише одній всеукраїнській творчій спілці.

В Положенні зазначається, що пропозиція про надання всеукраїнській творчій спілці статусу національної вноситься до Кабінету Міністрів України Міністерству культури та правлінням всеукраїнської творчої спілки у формі спільного подання, до якого додається рішення колегії Міністерства культури з довідкою про діяльність цієї спілки та протокол засідання вищого керівного органу всеукраїнської творчої спілки. Рішення про надання всеукраїнській творчій спілці статусу національної приймається Кабінетом Міністрів. Представники всеукраїнських творчих спілок, які набули статусу національних, залучаються органами державної виконавчої влади до розгляду й обговорення питань, що стосуються відповідних сфер творчої діяльності, можуть включатися до складу колегій, експертних та консультаційних рад, комітетів з присудження державних премій тощо, які утворюються органами державної виконавчої влади.

ТВОРЧА СПІЛКА МОЖЕ БУТИ ПОЗБАВЛЕНА СТАТУСУ НАЦІОНАЛЬНОЇ КАБІНЕТОМ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ЗА ПОДАННЯМ МІНКУЛЬТУРИ (РІШЕННЯ КОЛЕГІЇ) У РАЗІ, КОЛИ ЇЇ ДІЯЛЬНІСТЬ НЕ ВІДПОВІДАЄ ВИМОГАМ ПОЛОЖЕННЯ СТОСОВНО ОБ'ЄДНАННЯ БІЛЬШОСТІ ПРОВІДНИХ ПРОФЕСІЙНИХ ТВОРЧИХ ПРАЦІВНИКІВ ВІДПОВІДНОГО ФАХОВОГО НАПРЯМУ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА І НАЯВНОСТІ ВИДАТНИХ ЗАСЛУГ У СТВЕРДЖЕННІ ТРАДИЦІЙ І РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ ТА МІЖНАРОДНОГО ВИЗНАННЯ.

Постановою, що затверджує згадане Положення визначено завдання Міністерству фінансів щороку під час підготовки проєкту Державного бюджету України передбачати окремим рядком кошти для фінансової підтримки статутної діяльності всеукраїнських творчих спілок, які набули статусу національних.

Через чотири дні після прийняття згаданого вище документу Кабінет Міністрів прийняв знакову для творчих спілок, заснованих за часів Радянського Союзу, постанову від 10 липня 1998 року № 1058 **«Про передачу нерухомого майна творчим спілкам»** якою на виконання відповідних положень Закону України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки» прийнято рішення передати у власність згаданих творчих спілок нерухоме майно творчих спілок колишнього Союзу РСР, яке станом на 24 серпня 1991 р. згідно з правоустановчими документами перебувало у віданні творчих спілок колишнього Союзу РСР або у володінні чи користуванні відповідних республіканських або територіальних структур.

Відповідно до цього рішення мало бути передане майно:

1. Національній спілці письменників України в Автономній Республіці Крим, містах Києві, Одесі та Харкові, Київській та Львівській областях. Усього 8 одиниць (виходячи з інформації, наданої НСПУ, зазначене нерухоме майно передане в повному обсязі).
2. Національній спілці композиторів в місті Києві та Київській області. Усього 2 одиниці.
3. Національній спілці кінематографістів в Автономній Республіці Крим та м. Київ. Усього 2 одиниці.

4. Національній спілці художників України в Автономній Республіці Крим Вінницькій, Волинській, Дніпропетровській, Донецькій, Житомирській, Закарпатській, Запорізькій, Івано-Франківській, Кіровоградській, Луганській, Львівській, Миколаївській Рівненській, Сумській, Тернопільській, Харківській, Херсонській, Хмельницькій, Черкаській, Чернігівській, Чернівецькій областях, містах Києві та Севастополі. Усього 52 одиниці.
5. Національній спілці архітекторів України в Дніпропетровській, Запорізькій, Одеській, Харківській, Черкаській областях та в місті Києві. Усього 6 одиниць.
6. Національній спілці театральних діячів в Одеській області 1 одиницю (за наданою спілкою інформацією у її власності в селищі Чорноморка Одеської області наразі перебуває оздоровчий комплекс «Люстдорф»).

Згаданою постановою було передано у безоплатне довічне користування творчим спілкам приміщення, які є державною власністю: Національній спілці композиторів 353,6 кв. м. в Автономній Республіці Крим, в містах Донецьку, Одесі, Сімферополі та Харкові; Національній спілці художників України 149,5 кв. м. в місті Запоріжжі; Національній спілці фотохудожників України 190 кв. м. в місті Запоріжжі; Національній всеукраїнській музичній спілці 60 кв. м. в місті Запоріжжі; Національній спілці кінематографістів України 2920 кв. м. в місті Одесі.

Постановою також затверджено перелік будинків і приміщень, які є комунальною власністю і рекомендуються для передачі у власність або в довічне користування творчих спілок України:

1. Національній спілці письменників України 19 одиниць в містах Житомирі, Донецьку, Івано-Франківську, Полтаві, Львові, Києві, Черкасах, Тернополі, Кропивницькому, Дніпрі, Одесі, Чернівцях, Ужгороді. Усього 5452,8 кв. м.
2. Національній спілці композиторів України 8 одиниць в містах Львові, Києві, Дніпрі. Усього 2931,8 кв. м.
3. Національній спілці художників України 46 одиниць в містах Києві, Євпаторії, Керчі, Ялті, Луцьку, Дніпрі, Нікополі, Донецьку, Житомирі, Ужгороді, Запоріжжі, Івано-Франківську, Кропивницькому, Кривому Рогу, Луганську, Львові, Миколаєві, Одесі, Полтаві, Кременчуці, Рівному, Тернополі, Черкасах, Чернівцях, Чернігові, Харкові та Херсоні. Усього 24838,9 кв. м.
4. Національній спілці театральних діячів України 15 одиниць в містах Києві, Сімферополі, Дніпрі, Донецьку, Львові, Одесі, Харкові. Усього 7857 кв. м (за наданою спілкою інформацією у її власності наразі перебуває лише Будинок ветеранів сцени імені Н. Ужвій Національної спілки театральних діячів України (м. Київ).
5. Національній спілці журналістів України 25 одиниць в містах Сімферополі, Луцьку, Вінниці, Дніпрі, Донецьку, Житомирі Ужгороді, Запоріжжі, Івано-Франківську, Кропивницькому Києві, Луганську, Львові Миколаєві, Одесі, Полтаві, Рівному, Сумах Тернополі, Харкові, Херсоні, Хмельницькому, Черкасах, Чернігові, Чернівцях. Усього 2058,5 кв. м.
6. Національній спілці архітекторів України 10 одиниць в містах Вінниці, Львові, Тернополі, Сімферополі, Севастополі, Чернігові, Дніпрі, Львові. Усього 1923,2.

7. Спілці майстрів народного мистецтва 16 одиниць в містах Києві, Вижниці, Вінниці, Гайсині Запоріжжі, Новояворівську, Миколаєві, Сумах, Тернополі, Кам'янці-Подільському, Черкасах, Чернігові. Усього 2268 кв. м.
8. Спілці дизайнерів 3 одиниці в містах Києві, Сімферополі та Харкові. Усього 1465 кв. м.
9. Національній всеукраїнській музичній спілці 31 одиницю в містах Києві, Сімферополі, Севастополі, Вінниці, Луцьку, Дніпрі, Донецьку, Житомирі, Ужгороді, Луганську, Львові, Миколаєві, Одесі, Полтаві, Рівному, Сумах, Тернополі, Чернігові, Чернівцях, Дніпрі, Кропивницькому, Харкові, Херсоні. Усього 3597,4 кв. м.
10. Спілці фотохудожників 5 одиниць в містах Києві, Запоріжжі, Кропивницькому, Херсоні. Усього 640,2 кв. м.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВИМ АКТОМ УСТАНОВЛЕНО ТАКОЖ, ЩО ПРИМІЩЕННЯ, ЯКІ ВХОДЯТЬ ДО СКЛАДУ ЗАЗНАЧЕНОГО НЕРУХОМОГО МАЙНА, НАДАЮТЬСЯ ТВОРЧИМ СПІЛКАМ УКРАЇНИ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ НИМИ СТАТУТНИХ ЗАВДАНЬ БЕЗ ПРАВА ПЕРЕДАЧІ В ОРЕНДУ (КРІМ ТИМЧАСОВОГО НАДАННЯ ЇХ У КОРИСТУВАННЯ У ЗВ'ЯЗКУ З ПРОВЕДЕННЯМ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІХ ЗАХОДІВ) І УТРИМУЮТЬСЯ ЗА РАХУНОК ВЛАСНИХ КОШТІВ.

За три місяці після затвердження Положення про порядок надання статусу національних всеукраїнським творчим спілкам за поданням Міністерства культури **Уряд України приймає рішення про надання статусу національного вісьмом творчим спілкам:** Спілці письменників України, Спілці художників України, Спілці композиторів України, Спілці кінематографістів України, Спілці театральних діячів України, Спілці архітекторів України, Всеукраїнській музичній спілці, Спілці майстрів народного мистецтва України (**№ 1605 від 8 жовтня 1998 року**).

Навесні 1999 року **статус національної одержала Спілка журналістів України** (постанова КМУ від 23 квітня 1999 р. № 685).

У 1999 році Верховною Радою України прийнято **Закон України № 687-XIV «Про архітектурну діяльність»** статтею 16 якого визначено, що в Україні діє об'єднання професійних архітекторів – Національна спілка архітекторів України, а також відповідно до законодавства можуть створюватися і діяти інші творчі спілки архітекторів та самоврядні об'єднання у сфері архітектурної діяльності. Діяльність творчих спілок архітекторів та самоврядних об'єднань у сфері архітектурної діяльності здійснюється на основі їх статутів, зареєстрованих в установленому порядку.

ТАКИМ ЧИНОМ, ЗАЗНАЧЕНОЮ НОРМОЮ НАЦІОНАЛЬНІЙ СПІЛЦІ АРХІТЕКТОРІВ УКРАЇНИ НАДАНО ПРАВОВИЙ ІМУНІТЕТ.

Законом України **«Про авторське право і суміжні права»**, прийнятим в 2001 році (11 липня 2001 року № 2627-III), передбачено, що відповідні творчі спілки можуть розробляти примірники авторські договори (зразки авторських договорів).

Верховною Радою України 21 червня 2001 року ухвалено Закон України «**Про народні художні промисли**» (№ 2547-III) яким визначено, що **осередки народних художніх промислів визначаються рішенням центрального органу виконавчої влади**, що забезпечує формування державної політики у сферах культури та мистецтв, за поданням місцевих органів виконавчої влади та **за погодженням** з Національною академією наук України і **відповідними творчими спілками**.

ТВОРЧА АТЕСТАЦІЯ МАЙСТРІВ НАРОДНИХ ХУДОЖНІХ ПРОМИСЛІВ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ
 ВІДПОВІДНОЮ ПРОФЕСІЙНОЮ ТВОРЧОЮ СПІЛКОЮ ЗГІДНО ІЗ ЗАКОНОДАВСТВОМ.

25 липня 2002 року **статус національної присвоєно Всеукраїнській спілці кобзарів** (постанова Кабінету Міністрів України № 1065).

Того ж року в вересні Уряд затвердив **Державну програму підтримки національних творчих спілок на 2003-2005 роки** (постанова Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2002 р. № 1398). Пункт 1 Програми декларує те, що вона спрямована на забезпечення ефективної реалізації одного з пріоритетних напрямів державної політики в галузі культури – сприяння розвитку професійної мистецької, літературно-художньої творчості, преси і книговидання в Україні, а

В НАЦІОНАЛЬНИХ ТВОРЧИХ СПІЛКАХ ЯК ДОБРОВІЛЬНИХ ОБ'ЄДНАННЯХ ПРОФЕСІЙНИХ
 ТВОРЧИХ ПРАЦІВНИКІВ ВІДПОВІДНОГО ФАХОВОГО НАПРЯМУ В ГАЛУЗІ ЛІТЕРАТУРИ,
 КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА ЗОСЕРЕДЖЕНО ПОТУЖНИЙ ТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ КРАЇНИ.

Метою Програми стало: забезпечення комплексного підходу до вирішення проблемних питань діяльності національних творчих спілок; конкретизації напрямів державного сприяння розвитку національної професійної творчості відповідно до завдань, що постали на сучасному етапі; розробленні дієвих механізмів підтримки і захисту законних прав та інтересів національних творчих спілок; удосконаленні взаємовідносин зазначених творчих спілок і держави; збереженні і розвитку творчого потенціалу країни, примноженні національної культурної спадщини, створенні правових та фінансово-економічних передумов для розвитку преси і книговидання, відновлення системи книгорозповсюдження.

Основними завданнями Програми були: створення належних умов для виконання національними творчими спілками статутних завдань; забезпечення охорони авторського права та суміжних прав відповідно до законодавства України і міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України; підтримка творчих ініціатив, спрямованих на розвиток національної літератури, культури та мистецтва, збереження та збагачення національної культурної спадщини.

ПРОГРАМА СПРЯМОВУВАЛАСЯ НА ЗМІЦНЕННЯ ПРАВОВИХ, СОЦІАЛЬНИХ, ЕКОНОМІЧНИХ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗАСАД ДІЯЛЬНОСТІ ТВОРЧИХ СПІЛОК У ГАЛУЗІ ЛІТЕРАТУРИ, КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА, ВИЗНАЧЕНИХ ЗАКОНОМ УКРАЇНИ «ПРО ПРОФЕСІЙНИХ ТВОРЧИХ ПРАЦІВНИКІВ ТА ТВОРЧІ СПІЛКИ»,

удосконалення взаємодії органів виконавчої влади та національних творчих спілок, забезпечення стабільності державної підтримки, розвитку професійної мистецької творчості і національної культури в цілому, а, отже, на примноження духовного потенціалу України.

Програму передбачалося виконувати поетапно відповідно до затвердженого законом державного бюджету на 2003, 2004 та 2005 роки.

Фінансування Програми мало здійснюватися за рахунок коштів, передбачуваних центральним органам виконавчої влади та національним творчим спілкам у державному бюджеті на відповідний рік, коштів місцевих бюджетів, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.

Виконання цієї Програми забезпечувалося шляхом здійснення відповідних заходів за основними напрямками статутної діяльності національних творчих спілок, визначених Законом України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки», а саме: державна підтримка організаційної діяльності національних творчих спілок; сприяння розвитку національної культури та мистецтва, проведенню культурно-мистецьких заходів; забезпечення охорони авторського права та суміжних прав професійних творчих працівників – членів національних творчих спілок; створення сприятливих умов для творчої праці, підвищення професійної майстерності; удосконалення правового та соціального захисту членів національних творчих спілок; сприяння популяризації досягнень української культури та мистецтва, творчих здобутків членів національних творчих спілок, увічнення пам'яті видатних діячів літератури, культури та мистецтва; зміцнення матеріально-технічної бази національних творчих спілок.

Загальна сума фінансування програми з державного та місцевих бюджетів протягом 2003–2005 років мала складати 835 тисяч гривень. У використанні цих коштів мала брати участь Національна спілка майстрів народного мистецтва (325 тисяч гривень), забезпечуючи проведення симпозіумів, з деяких видів традиційного мистецтва в Вінницькій та Полтавській областях та місті Києві. Інші національні творчі спілки мали брати участь в реалізації Програми без бюджетного фінансування.

За рік постановою Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2003 р. № 1235 затверджено **«Державну програму розвитку культури на період до 2007 року»**. До реалізації заходів з відповідним фінансуванням залучено Національну спілку письменників України (5 тисяч гривень на проведення міжнародної науково-практичної конференції «Українська література у європейському контексті»), Національну спілку художників України, Національну спілку майстрів народного мистецтва України (25 тисяч гривень на проведення конференцій, семінарів, присвячених актуальним проблемам розвитку сучасного образотворчого, художників, декоративного мистецтва, кіно– і фотомистецтва, майстрів народного мистецтва.

На технічне переоснащення Будинку кіно Національної спілки кінематографістів України Програмою було передбачено 1 мільйон 600 тисяч гривень.

У жовтні цього ж року урядом прийнято акт **«Про підтримку діяльності творчих спілок та книговидавничої справи»** (постанова КМУ від 2 жовтня 2003 р. № 1539). Зазначеним документом визначено завдання місцевим адміністраціям: сприяти виділенню **членам творчих спілок (письменників, художників, композиторів, театральних діячів, кінематографістів, журналістів, фотохудожників, архітекторів, майстрів народного мистецтва, дизайнерів, музичної спілки)** приміщень для індивідуальних майстерень-студій, установленню плати для них за користування комунальними послугами за тарифами, визначеними для населення; надавати організаційну допомогу в проведенні фестивалів, творчих конкурсів, виставок, авторських вечорів членів творчих спілок та інших культурно-мистецьких заходів; сприяти реалізації художніх задумів членів творчих спілок; надавати підтримку в організаційній діяльності творчих спілок, у проведенні їх з'їздів та інших соціально-політичних заходів; сприяти популяризації здобутків членів творчих спілок, створити належні умови для їх творчої праці, підвищувати рівень професійної майстерності; сприяти збереженню і розвитку існуючої мережі книго-розповсюдження, поліпшувати забезпечення населення вітчизняною книжковою продукцією, надавати підтримку виданню творів місцевих авторів.

У 2004 році **статус національного надано Всеукраїнській хореографічній спілці** (постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2004 р. № 1648) та Спілці фотохудожників України (від 17 листопада 2004 р. № 1556).

Законом України «Про управління об'єктами державної власності», прийнятим 21 вересня 2006 року № 185-V Фонду державного майна України визначено функцію щодо забезпечення передачі нерухомого майна творчим спілкам та релігійним конфесіям у порядку, встановленому законодавством;

Кабінету Міністрів України 23 травня 2007 року затверджено **Державну програму збереження, відродження і розвитку народних художніх промислів на період до 2010 року»** (постанова № 768), якою **Національній спілці майстрів народного мистецтва відведено помітну роль стосовно реалізації заходів Програми** в усіх розділах: організаційно-правовому забезпеченні збереження, відродження і розвитку народних художніх промислів; відродженні і розвитку народних художніх промислів; популяризації народних художніх промислів; дослідженнях у сфері народного мистецтва та народних художніх промислів; видавничій та інформаційній діяльності; культурно-мистецьких заходах, які сприяють відродженню та популяризації народних художніх промислів.

Законом України **«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння будівництву»**, прийнятим 16 вересня 2008 року за № 509-VI враховано, що не підлягають продажу на конкурентних засадах земельні ділянки державної чи комунальної власності або права на них у разі перебування в користуванні земельних ділянок або розташованих на них будівель підприємств, установ та організацій, що належать у тому числі до національних творчих спілок.

Кабінет Міністрів України 16 жовтня 2008 року **надав статус національної Всеукраїнській спілці краєзнавців** (постанова № 908). На сьогодні згаданий статус іншим спілкам не надавався.

Верховна Рада України в жовтні 2008 року законодавчо затвердила **першочергові заходи, щодо запобігання негативним наслідкам фінансової кризи**, якими, зокрема, встановлено, що в 2008 році передача в оренду державного та комунального майна здійснюється виключно на конкурсних засадах, крім державного та комунального майна, що **передається в оренду, у тому числі національним творчим спілкам** та їх членам, під творчі майстерні (Закон України від 31 жовтня 2008 року № 639-VI).

За рік, у жовтні 2009 року, Верховна Рада України відреагувала на тривожні сигнали з міста Києва та інших регіонів України про виселення творчих спілок з приміщень, які вони займали на законних підставах упродовж десятків років прийнявши постанову від 21 жовтня 2009 року № 1653-VI **«Про запровадження мораторію на виселення творчих спілок»**. Постановою рекомендовано органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування тимчасово, до схвалення відповідного закону, припинити прийняття рішень та призупинити виконання раніше прийнятих рішень про виселення творчих спілок із займаних ними на законних підставах приміщень державної та комунальної власності; не допускати практики безпідставного розірвання чи припинення договорів оренди з творчими спілками, а також закріпити за ними переважне право на укладення договору оренди на новий строк. Кабінету Міністрів України невідкладно розробити проєкт закону, щодо заборони виселення творчих спілок із займаних ними на законних підставах приміщень державної та комунальної власності. Однак, такий законодавчий акт не було прийнято.

За місяць Верховна Рада України визначила, що не підлягають продажу на конкурентних засадах (земельних торгах) земельні ділянки державної чи комунальної власності або права на них у разі надання земельних ділянок у тому числі національним творчим спілкам та їх членам під творчі майстерні (ЗУ 5 листопада 2009 року № 1702-VI).

Цього ж року вищий законодавчий орган держави прийняв постанову **про деякі невідкладні заходи щодо підтримки закладів культури в період економічної кризи** (5 березня 2009 року № 1114-VI), де центральним та місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування рекомендовано в установленому порядку вжити невідкладних заходів для збереження, зокрема, майстерень членів національних творчих спілок.

Закон України від **20 травня 2010 року № 2274-VI «Про посилення захисту майна редакцій засобів масової інформації, видавництв, книгарень, підприємств книгорозповсюдження, творчих спілок»** спрямовано на запобігання зловживанню та попередження порушень при відчуженні нерухомого майна, виселення редакцій засобів масової інформації, друкарень, видавництв, книгарень, підприємств книгорозповсюдження, **творчих спілок** з приміщень, якими вони користуються для здійснення своєї діяльності.

Законом визначено, що Фонд державного майна України, його регіональні відділення та представництва, органи, уповноважені в установленому порядку управляти майном підприємств, що увійшло до статутних фондів господарських товариств, створених у процесі приватизації (корпоратизації) на базі майна, переданого у державну чи комунальну власність згідно з Законом України «Про оборонення майна Компартії України та КПРС на державну власність», як орендодавці на вимогу, зокрема, **творчих спілок** зобов'язані укласти договір найму (оренди) на невизначений строк приміщень, в яких перебувають ці **творчі спілки, в порядку та за тарифами, встановленими для бюджетних організацій**.

У РАЗІ ВІДМОВИ ВІД УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ НАЙМУ (ОРЕНДИ), А ТАКОЖ НЕОДЕРЖАННЯ ВІДПОВІДІ У ВСТАНОВЛЕНИЙ СТРОК, ЗАЦІКАВЛЕНІ ОСОБИ МАЮТЬ ПРАВО ЗВЕРНУТИСЯ ЗА ЗАХИСТОМ СВОЇХ ІНТЕРЕСІВ ДО СУДУ.

В рамковий Закон України від 14 грудня 2010 року № 2778-VI «Про культуру» з Закону України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки» перенесено визначення поняття **професійний творчий працівник** – особа, яка провадить творчу діяльність на професійній основі, результатом якої є створення або інтерпретація творів у сфері культури та мистецтва, публічно представляє такі твори на виставках, шляхом публікації, сценічного виконання, кіно-, теле-, відеопоказу тощо та/або є **членом творчої спілки**, та/або має державні нагороди за діяльність у сфері культури та мистецтва.

Також законом «Про культуру» визначається, що одним із положень основних засад державної політики у сфері культури є сприяння діяльності професійних творчих спілок, а держава створює умови для провадження професійної творчої діяльності у сфері літератури, театрального, музичного, хореографічного, циркового, образотворчого і декоративно-ужиткового мистецтва, музейної справи, архітектури, кінематографії, журналістики, інформаційної, дизайнерської, науково-дослідної, реставраційної та іншої діяльності, спрямованої на розвиток культури.

Суб'єктами ж професійної творчої діяльності на індивідуальній і колективній основі є професійні творчі працівники, колективи та творчі спілки.

Протягом усіх років незалежності держава продовжувала надавати національним творчим спілкам передбачену законом фінансову підтримку. Зокрема, про виділення коштів Національній спілці архітекторів України свідчить **Порядок використання коштів державного бюджету для фінансової підтримки творчих спілок у сфері архітектури** (постанова КМУ від 16 листопада 2005 р. № 1101): кошти державного бюджету, що виділяються для фінансової підтримки творчих спілок у сфері архітектури, використовуються за напрямками, визначеними статтею 3 Закону України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки».

Порядком використання **коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки творчих спілок у сфері засобів масової інформації, преси** (постанова Кабінету Міністрів України від 27 квітня 2011 р. № 449 в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 422) визначено, що **одержувачами бюджетних коштів є** редакції друкованих засобів масової інформації, **Національна спілка журналістів та її територіальні організації**, уповноважені Держкомтелерадіо на здійснення заходів, передбачених бюджетною програмою. Головним розпорядником бюджетних коштів є Міністерство культури та інформаційної політики, розпорядником нижчого рівня та відповідальним виконавцем бюджетної програми є Держкомтелерадіо. **Бюджетні кошти спрямовуються зокрема на** здійснення заходів, щодо розвитку журналістики, популяризації кращих творчих надбань в галузі журналістики, захисту інтересів журналістів, організації творчих конкурсів, виставок, авторських вечорів, прем'єр, фестивалів, конференцій, круглих столів, семінарів; здійснення громадського контролю за додержанням вимог законодавства у сфері захисту суспільної моралі.

Порядком використання коштів, передбачених у державному бюджеті Міністерству культури та інформаційної політики за деякими програмами (постанова Кабінету Міністрів України від 9 березня 2011 р. № 247 у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2012 р. № 387) передбачено, що бюджетні кошти спрямовуються на культурно-мистецькі заходи національних творчих спілок, їх регіональних відділень з метою підтримки музичного, хорового, оперного і симфонічного жанру, творчості українських композиторів, хореографів, письменників, художників і фотохудожників, розвитку діяльності майстрів народного мистецтва, відродження кобзарських традицій, культурно-просвітницької діяльності, популяризації творів української та світової літератури, створення умов для творчості та підтримки видатних артистів похилого віку, ветеранів сцени.

ДО НАПРЯМІВ ВИКОРИСТАННЯ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ НАЛЕЖАТЬ ВИТРАТИ З ОПЛАТИ КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ ТА ОРЕНДИ ПРИМІЩЕНЬ, В ЯКИХ РОЗТАШОВАНІ НАЦІОНАЛЬНІ ТВОРЧІ СПІЛКИ, ЇХ РЕГІОНАЛЬНІ ВІДДІЛЕННЯ;

здійснення громадського контролю за додержанням вимог законодавства у сфері захисту суспільної моралі.

За програмою «Здійснення культурно-мистецьких заходів національними творчими спілками» не допускається спрямування бюджетних коштів на: придбання товарів, виконання робіт, надання послуг, які безпосередньо не пов'язані з виконанням плану заходів; здійснення видатків, що фінансуються за рахунок інших бюджетних програм; здійснення заходів, метою яких є отримання прибутку; придбання основних засобів – меблів, оргтехніки, комп'ютерів, транспортних засобів (крім основних засобів для Будинку ветеранів сцени імені Н.М. Ужвій Національної спілки театральних діячів).

Головним розпорядником бюджетних коштів та відповідальним виконавцем бюджетних програм є МКІП. Одержувачами бюджетних коштів – національні творчі спілки та їх регіональні відділення у сфері культури і мистецтва.

Кабінет Міністрів України затвердив 12 жовтня 2011 року **Порядок проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка** (постанова № 1049), яким встановлено процедуру організації та проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів, та проведення моніторингу стану виконання (реалізації) програм (проектів, заходів), визнаних переможцями конкурсу. Постановою визначено, що до інститутів громадянського суспільства зокрема віднесено творчі спілки, які, згідно із законодавством, мають право на отримання фінансової підтримки за рахунок бюджетних коштів.

У жовтні 2011 року **Уряд України визначив**, що тепла енергія та послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води та послуги з централізованого водопостачання та водовідведення для потреб релігійних організацій **та національних творчих спілок і їх регіональних осередків** (крім обсягів, що використовуються для виробничо-комерційної діяльності) **оплачуються ними за тарифами, встановленими для населення**, що, очевидно, було значно дешевше, ніж тарифи, встановлені для підприємств, установ і організацій (постанова КМУ від 17 жовтня 2011 р. № 1199). Варто зазначити, що вищезгаданий акт було визнано Кабінетом Міністрів таким, що втратив чинність (25 березня 2014 р. № 81).

Законами, прийнятими Верховною Радою України протягом 2015 – 2018 років, творчі спілки наділені деякими повноваженнями. Так, Законом України **Про внесення змін до Закону України «Про захист суспільної моралі»** (від 10 лютого 2015 року № 173-VIII)

ТВОРЧИМ СПІЛКАМ ЯКІ ДІЮТЬ У СФЕРІ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВ, ЖУРНАЛІСТИКИ
НАДАНО ФУНКЦІЇ ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ВИМОГ
ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЗАХИСТУ СУСПІЛЬНОЇ МОРАЛІ. ДЕРЖАВА Ж ЗАБЕЗПЕЧУЄ
ФІНАНСОВУ ПІДТРИМКУ ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОГО ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ.

Законом України **«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження контрактної форми роботи у сфері культури та конкурсної процедури призначення керівників державних та комунальних закладів культури»** (від 28 січня 2016 року № 955-VIII) передбачено, що члени творчих спілок можуть бути членами конкурсної комісії з визначення кандидатів на посаду керівника державного чи комунального закладу культури.

Законодавчим актом **«Про державну підтримку кінематографії в Україні»** (23 березня 2017 року № 1977-VIII) визначено, що одним з принципів державної політики у сфері підтримки кінематографії є забезпечення участі суб'єктів кінематографії, громадських об'єднань, що представляють їхні інтереси, **творчих спілок** у формуванні та реалізації державної політики у сфері кінематографії. Зокрема, до складу Ради з державної підтримки кінематографії включаються особи, запропоновані творчими спілками, статутні документи яких передбачають провадження діяльності у сфері кінематографії та/або телебачення і діяльність яких є активною.

Законом України «**Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав**» (від 15 травня 2018 року № 2415-VIII) визначено, що до комісії з акредитації організацій колективного управління, яка складається з восьми членів, може входити один представник від громадських об'єднань, асоціацій, **творчих спілок**, що представляють правовласників.

Прерогативу на отримання в оренду державного та комунального майна без проведення аукціону мають національні творчі спілки або їх члени під творчі майстерні згідно з Законом України «**Про оренду державного та комунального майна**» від 3 жовтня 2019 року № 157-IX.

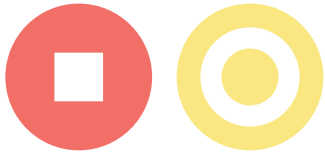
Стосовно творчих спілок як суб'єктів права визначено норми в деяких кодексах України. Податковий кодекс засвідчує, що творчі спілки можуть бути віднесені до неприбуткових організацій.

Господарський кодекс дає право творчим спілкам затверджувати типові ліцензійні договори. Згідно з

Бюджетним кодексом до видатків, що здійснюються з Державного бюджету України, належать видатки на державні культурно-освітні програми (національні музеї, національні та державні бібліотеки, заповідники, національні та державні культурно-просвітницькі центри, міжнародні культурні зв'язки, державні культурно-освітні заходи, державна підтримка національних театрів, художніх колективів та їх дирекцій, концертних, національних та державних циркових організацій державної форми власності, **культурно-мистецькі заходи національних творчих спілок**) згідно з переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

Земельний кодекс забороняє продавати на конкурентних засадах (земельних торгах) земельні ділянки державної чи комунальної власності або права на них у разі надання земельних ділянок у тому числі **національним творчим спілкам та їх членам під творчі майстерні**.

Кримінальний кодекс містить норму про те, що статус журналіста або його належність до засобу масової інформації підтверджується редакційним або службовим посвідченням чи іншим документом, виданим засобом масової інформації, його редакцією або професійною чи **творчою спілкою журналістів**.

РОЗДІЛ III. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗАРЕЄСТРОВАНІ У ВСТАНОВЛЕНОМУ ПОРЯДКУ В УКРАЇНІ ТВОРЧІ СПІЛКИ

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА АРХІТЕКТОРІВ УКРАЇНИ (НСАУ)

Президент – Гусаков Володимир Миколайович, тел. +38044 2799808, arhitektor2@gmail.com.

Кількість членів – 3101 осіб. Найвідоміші з них: Дмитро Антонюк, Анатолій Давидов, Микола Дьомін, Вадим Жежерін, Андрій Миргородський, Олександр Московчук, Андрій Пашенько, Олександр Попов, Юрій Серьогін, Олег Слепцов, Володимир ЧЕКМАРЬОВ, Олександр Чижевський, Володимир Шевченко, Віктор Ширяєв, Сергій Юнаков, Геннадій Шульга, Олександр Ярма, Олег Заліщук, Олег Пікущенко, Сергій Чечельницький, Тетяна Поліванова, Тарас Рабан, Володимир Глазирін, Юрій Беліков, Віктор Демидов, Ігор Задоя, Сергій Філімонов.

НСАУ має 28 відділень – в усіх областях України та в містах Київ, Біла Церква, Маріуполь, Кривий Ріг.

Основні завдання НСАУ за Статутом:

- розвиток архітектури України, створення умов для міжнародної співпраці архітекторів, сприяння збереженню історичного та природного середовища регіонів, міст і поселень України.

Серед основних завдань Спілки:

- вільний розвиток і конкуренція творчих напрямків і шкіл в архітектурі України, вдосконалення творчої майстерності кожного члена Спілки;
- захист авторських прав архітекторів, професійних, соціально-економічних інтересів членів Спілки;
- збереження історичного та природного середовища регіонів, міст і поселень України;
- розвиток міжнародної співпраці архітекторів;
- сприяння розробці фундаментальних і прикладних архітектурних та містобудівних досліджень;
- сприяння вдосконаленню середньої та вищої архітектурної освіти;

Вид діяльності – КВЕД-2010, 94.12. Діяльність професійних громадських організацій.

На балансі НСАУ знаходяться Будинки архітекторів у Києві, Харкові, Львові, Дніпрі, Черкасах, Кривому Розі та будинок творчості архітекторів у селі Свірж Львівської області.

Заходи, що проводилися НСАУ протягом 2017-2020 рр. Всього було проведено понад 30 заходів. Серед них два позачергових з'їзди та шість пленумів Правління НСАУ, конференція та чотири круглих столи Архітектурної Палати НСАУ. Нижче подано перелік наукових, організаційних та мистецьких подій, які можна віднести до найбільш вагомих:

- всеукраїнський конкурс концепцій ревіталізації річки Либідь;
- всеукраїнський конкурс на проєкт Меморіалу Депортації кримських татар; всеукраїнський конкурс громадських просторів для ОТГ «Архітектура Змін»; всеукраїнський конкурс на кращу концепцію історико-культурного, туристичного центру «Річкова брама тисячолітнього Києва» на Поштовій площі в місті Києві.

НСАУ брала участь в формуванні журі, організації громадських обговорень та узгоджувало умови конкурсів «Територія Гідності», «Музей Майдану», «Меморіальний Центр Голокосту «Бабин Яр». Протягом 2018 – 2019 років проводились Літні Школи Архітектури в Свірзькому замку на Львівщині.

НСАУ надала почесний патронат міжнародному конкурсу «European Award – Modernization of the Year» та брала активну участь в оцінюванні українських об'єктів. Спілка виступила національним координатором номінування об'єктів з України на престижний міжнародний конкурс «Mies van der Rohe Award».

Щороку НСАУ проводить Всеукраїнський огляд-конкурс «Премія Національної спілки архітекторів України», на якому представлені кращі проєкти та завершені об'єкти України за останні роки.

Спілка організувала участь українських архітекторів у ряді міжнародних подій:

- Зустрічі архітекторів «Архітектурна спадщина» в Сучаві (Румунія);
- Міжнародному Бієннале Архітектури в Кракові;
- зустрічах та конференціях Міжнародної Спілки Архітекторів.

В Будинку архітектора в місті Києві відбулися благодійні виставки робіт архітекторів та художників Олега Стукалова, Владислава Ганзела, Андрія Вишинського, Ростислава Прокоп'юка.

Наприкінці серпня 2020 НСАУ виступила організатором фестивалю–огляду робіт та церемонії нагородження І Національної премії з ландшафтної архітектури та садового дизайну.

НАЦІОНАЛЬНА ВСЕУКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА СПІЛКА

Вул. Пушкінська, 32, м. Київ, Україна, 01024. **Голова – Савчук Євген Герасимович**, (050)-310-23-16, muzunion@i.ua. **Кількість членів – 1858 осіб.**

Найвідоміші з них: Євген Савчук, Анатолій Баженов, Віктор Гуцал, Ольга Кузнецова, Юрій Новіков, Дмитро Радик, Петро Заїка, Петро Андрійчук, Володимир Рунчак, Анатолій Семешко, Володимир Сіренко, Володимир Суховерський, Костянтин Чеченя, Олександр Тарасенко, Володимир Кошуба, Наталія Измайлова, Флоріан Юр'єв, Володимир Максимович, Марк Резницький, Анатолій Кондюк, Петро Шиманський, Олександр Крутоус, Світлана Стегней, Сергій Пелюк, Василь Романчишин, Андрій Шашевський, Микола Кулик, Герман Юрченко, Андрій Патстушенко, Леонід Трофименко, Мирослав Вантух, Аллін Власенко, Іван Гамкало, Сергій Грінченко, Андрій Демиденко, Леся Дичко, Володимир Ключев, Людмила Марцевич, Олександра Олійник, Дмитро Остапенко, Анатолій Болгарський.

Спілка має 25 відділень в усіх регіонах України.

Основними статутними завданнями Спілки є:

- творча діяльність, спрямована на розвиток національної музичної культури, розроблення і втілення в життя культурно-мистецьких заходів;
- забезпечення інтересів своїх членів, сприяння захисту їх творчої свободи, авторських, професійних і соціальних прав;
- сприяння професійному становленню творчої молоді, розвитку народної музичної творчості, збереженню і дослідженню музичної спадщини;
- підтримка і сприяння розвитку музичної освіти та виховання, музикознавства і музичної критики;
- внесення пропозицій до органів влади і управління;
- здійснення міжнародних заходів, контактів, зв'язків з питань, що відносяться до статутної діяльності.

Заходи, що проводилися Спілкою протягом 2017 – 2020 років (за інформацією Міністерства культури та інформаційної політики – 508):

- Всеукраїнські академічні хорові конкурси імені М. Леонтовича;
- Всеукраїнські фестивалі-конкурси народного хорового співу імені П. Демуцького;
- Всеукраїнські хорові конкурси імені К. Стеценка;
- Хорові асамблеї Клубу хормейстерів дитячих та юнацьких колективів «Тоніка»;
- Мистецький проєкт «Хорова асамблея»;
- Мистецький проєкт «Нова музика в Україні»;
- Національні конкурси диригентів імені С. Турчака;
- Всеукраїнські конкурси хорових диригентів;

- Всеукраїнські конкурси майстрів-художників смичкових музичних інструментів імені Л. Добрянського;
- Київський фестиваль мистецтва майстрів смичкових інструментів;
- Міжнародні фестивалі-конкурси духової музики «Сурми»;
- Міжнародні конкурси баяністів-акордеоністів «Кубок Кривбасу»;
- Всеукраїнські фестивалі «Зірки баяна на Запоріжжі», «Баянне коло на Запоріжжі»;
- Міжнародні фестивалі органної та камерної музики «Bach-rest», «Organum»;
- Всеукраїнські фестивалі мистецтв «Боромля»;
- Всеукраїнський міжнаціональний фестиваль мистецтв «Українська родина»;
- Всеукраїнські конкурси дитячого фольклору «Батьківські пороги»;
- Всеукраїнські юнацькі конкурси «Таланти твої, Україно», «Київський колорит»;
- Всеукраїнські конкурси гітарного мистецтва Валерія Петренка;
- Міжнародний фестиваль-конкурс гітарного мистецтва ГітАс»;
- Міжнародна академія гітарного мистецтва;
- Всеукраїнські конкурси юних композиторів-виконавців «Жива музика»;
- Міжнародні конкурси виконавців на українських народних інструментах імені Гната Хоткевича;
- Всеукраїнські конкурси бандуристів і кобзарів імені В. Кабачка;
- Всеукраїнські конкурси фольклорних колективів імені Гната Танцюри;
- Всеукраїнські творчі лабораторії керівників оркестрів народних інструментів та ансамблів народної музики;
- Міжнародні конкурси молодих піаністів на батьківщині С. Прокоф'єва;
- Всеукраїнські конкурси виконавців на народних інструментах імені Династії Воєводіних;
- Міжнародний конкурс «Fortissimo»;
- Всеукраїнський фестиваль ансамблевої музики «RONDO»;
- Міжнародний фестиваль музичного мистецтва «Музика без меж»;
- Фестиваль-конкурс виконавців на народних інструментах «Золота струна»;
- Всеукраїнський фестиваль «День українського баяна і акордеона»;
- Всеукраїнський конкурс солістів-вокалістів імені Оксани Петрусенко;
- Перший конкурс короткометражних проєктів «Короткі зустрічі» Кіри Муратової;
- Міжнародний фольклорний фестиваль «Зорі над Тясмином»;
- Всеукраїнський відкритий «Молодіжний джазовий форум»;
- XXVII Міжнародний музичний фестиваль «Харківські асамблеї – Протилежність злу мистецтвом»;
- X-й Всеукраїнський відкритий конкурс молодих виконавців (ансамблів) на мідних духових інструментах імені В'ячеслава Старченка.

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА КІНЕМАТОГРАФІСТІВ УКРАЇНИ (НСКУ)

01033, місто Київ, вул. Саксаганського, 6. **Голова – Янчук Олесь (Олександр) Спиридонович.**
044 287 75, olesyanchuk@gmail.com.

Кількість членів Спілки – 937 осіб. Імена найвідоміших з них (сучасники) – Роман Балаян, кінорежисер; Лариса Кадочнікова, актриса; Раїса Недашківська, актриса; Ада Роговцева, актриса; Олесь Янчук, кінорежисер, продюсер, педагог; Анатолій Хостікоєв, актор; Едуард Кирич, художник; Борис Савченко, кінорежисер, педагог; Наталія Сумська, актриса; Анатолій Мамонтов, художник; Ніна Антонова, актриса; Олег Фіалко, кінорежисер; Богдан Бенюк, актор, педагог; Олександр Муратов, кінорежисер; Вячеслав Криштофович, кінорежисер; Володимир Гронський, композитор; Михайло Ілленко, кінорежисер, педагог; Богдан Вержбицький, кінооператор, педагог; Сергій Тримбач, кінознавець; Юрій Гармаш, кінооператор, педагог; Валерій Анісімов, кінооператор; Лариса Брюховецька, кінокритик, педагог; Сергій Буковський, кінорежисер, педагог; Станіслав Чернілевський, кінорежисер, письменник, педагог; Іван Гаврилюк, актор; Ярослав Лупій, кінорежисер; Сергій Маслобойчиков, кінорежисер, сценограф; Дмитро Томашпольський, кінорежисер, продюсер; Валентин Васянович, кінорежисер, кінооператор, продюсер; Мирослав Слабошпицький, кінорежисер; Вілен Новак, кінорежисер; Євген Паперний, актор; Володимир Хмельницький, кінорежисер, педагог; Едуард Тімлін, кінооператор, педагог; Степан Коваль, кінорежисер анімаційного кіно; Вадим Скуратівський, культуролог, педагог, Валентин Сперкач, кінорежисер; Олександр Ітигілов-молодший, кінорежисер; Оксана Мусієнко, кінознавець, педагог; Марія Миколайчук, актриса; Олександр Злотник, композитор; Георгій Делієв, актор; Анатолій Матешко, кінорежисер; Федір Стригун, актор; Сергій Лисецький, кінооператор, педагог; Євген Сивокінь, кінорежисер, художник анімаційного кіно, педагог; Людмила Єфіменко, актриса; Олег Бійма, кінорежисер; Олександр Ігнатуша, актор, режисер; Алла Сергійко, актриса; Олесь Санін, кінорежисер; Ігор Негреску, кінорежисер, педагог; Роман Щирман, кінорежисер, педагог; Тарас Ткаченко, кінорежисер, педагог; Володимир Тихий, кінорежисер, продюсер; Роман Бондарчук, кінорежисер, продюсер; Сергій Михальчук, кінооператор; Валерій Балаян, кінорежисер; Андрій Дончик, кінорежисер, продюсер; Сергій Лисенко, кінорежисер; Олена Дем'яненко, режисер, продюсер; Сергій Борденюк, кінооператор, педагог; Сергій Калантай, актор; Микола Рашеєв, кінорежисер; Віктор Сарайкін, актор; Наталія Андрійченко, кінорежисер; Ольга Матешко, актриса; Андрій Курков, письменник, кінодраматург; Тарас Томенко, кінорежисер; Володимир Войтенко, кінознавець, тележурналіст; Людмила Горделадзе, організатор кінопрокату; Ганна Чміль, кінознавець, продюсер; Заза Бугадзе, кінорежисер; Станіслав Цалик, кінодраматург; Алік Шпилюк, кінокритик, організатор кіновиробництва; Марина Артеменко, сценарист, кінорежисер, Оксана Артеменко, сценарист, кінорежисер.

Національна спілка кінематографістів України має 2 регіональних відділення (Одеське і Кримське) та 16 регіональних осередків (Вінниця, Луцьк, Дніпро, Донецьк, Житомир, Запоріжжя, Івано-Франківськ, Кропивницький, Львів, Полтава, Суми, Харків, Херсон, Черкаси, Чернівці).

Основними статутними завданнями Спілки є:

- активне сприяння розвитку українських мистецтв як органічної складової частини національної та світової культури, їх інтеграції в єдиний світовий культурний процес;
- участь у створенні концепцій розвитку кіногалузі і розвитку теле- та відеопростору та їхньому впровадженні в життя;
- захист творчо-професійних, авторських і соціальних прав членів Спілки, сприяння прийняттю та реалізації законодавчих актів щодо розвитку культури і мистецтва, поліпшення творчого, соціального, правового статусу кінематографістів-професіоналів – членів Спілки та їхніх організацій, а також самої Спілки.

Специфікою діяльності Спілки є наявність стабільної інституційної спільноти кінематографістів, що дозволяє консолідувати професійну громаду, спрямовувати її на розв'язання актуальних проблем розвитку екранної культури в Україні.

Спілці належить нерухоме майно в місті Києві – Будинок кіно, на підставі Свідоцтва № П-548 від 15.02.1999 року, виданого за наказом Фонду державного майна України № 240 від 09.02.1999 року.

Заходи, що проводилися Спілкою протягом 2017 – 2020 років (за інформацією Держкіно – 47).

Професійно-творча діяльність Спілки розгортається у багатьох напрямках: прем'єри нових українських фільмів за участі їх авторів, ювілейні творчі вечори, вечори пам'яті визначних діячів українського кіно, фестивалі, презентації, виставки, семінари, творчі дискусії, тощо.

Комісія з міжнародних зв'язків має робочі дружні стосунки з дипломатичними представництвами в Україні, регулярною стала практика проведення в Будинку кіно фестивалів та оглядів фільмів зарубіжної кінематографії, висвітлення таких міжнародних акцій в пресі, використання міжнародних дипломатичних каналів для популяризації українського кіномистецтва за межами України.

В 2017-2020 роках проведено такі заходи:

- «Люди і фільми» (до 90-річчя кіностудії імені Олександра Довженка);
- «Мистецькі фільми в Будинку кіно»;
- «Фільми – призери міжнародних премій та кінофестивалів»;
- «Лідери національного кінопрокату»;
- «Екран і сцена: незабутні постаті»;
- «Наш ілюзіон»;
- «Родинний кінозал»;
- «Майстер та його учні»;
- «Дивімось, хто прийшов»;

- «Кіношні бувальщини»;
- Вечори пам'яті видатних українських кінематографістів: кінорежисерів Сергія Параджанова Володимира Денисенка, Михайла Белікова, Миколи Вінграновського, Альмара Серебренікова, Миколи Грачова, Миколи Мащенко, Кіри Муратової, Сергія Лосева, Лідії Кордюм-Островської, кінодраматургів Івана Драча, Владлена Кузнєцова, Богдана Жолдака, редактора, сценариста Євгена Загданського, актора Юрія Тимошенка, кінооператорів Вілена Калюти, Віталія Зимовця, Володимира Таранченка, Віктора Кріпченка та ін.;
- Презентації книжок, створених членами Спілки Ларисою Брюховецькою, Семеном Случевським, Оксаною Мусієнко, Адою Роговцевою, Станіславом Чернілевським, Володимиром Миславським;
- «Кінодокументи епохи» – цикл вечорів архівного кіно;
- Цикли «НЕІГРОВЕ/ХУДОЖНЄ», «Кіно і футбол», «Кіно про кіно»;
- Воркшоп «Креативна Європа», дискусія з питань законотворчості «Стратегія розвитку кінематографії 2017-2019 роки»;
- Круглий стіл «Повільне читання текстів, нові інтерпретації», творча дискусія «12,5 сторінок життя Олександра Довженка. 1944-1956 роки»;
- Творчий звіт Чернівецького осередку «У фокусі Україна. В кадрі – Буковина»;
- Фотовиставки, авторами яких є відомі українські кінооператори;
- Міжнародні науково-практичні конференції «Режисура екранних мистецтв: актуальні питання професії, методологія навчання»;
- Ретроспективний показ та творча дискусія «Межі свободи: Незалежність по обидва боки екрану»;
- XI Всеукраїнський фестиваль екранних мистецтв «Дніпро-сінема» імені Данила Сахненка;
- XII та XIII Міжнародний кінофестиваль «Docudays UA»;
- Дні кіно про права людини;
- XXII та XXIII Міжнародний фестиваль фільмів, телевізійних і радіопрограм для дітей та юнацтва «Золоте курча»;
- Фестиваль сценарної майстерності КІНОСКРІПТ;
- XXVI, XXVII, XVIII Міжнародний дитячий, молодіжний фестиваль аудіовізуальних мистецтв «Кришталеві джерела»;
- Міжнародний фестиваль дитячого кіно-театрального мистецтва «Золотий ключик»;
- I, II та III студентський фестиваль кінотелеоператорства «КіноОКО»;
- Відкритий кінофестиваль «Іванова переберія» з нагоди дня народження Івана Миколайчука (Чернівецька область);
- Міжнародний фестиваль аматорського кіно «КІНОКІМЕРІЯ» (м.Херсон);
- Міжнародний фестиваль анімаційних фільмів «КРОК». В рідній гавані»;

- Київський міжнародний кінофестиваль «Літопис»;
- Святкування професійного свята «День кіно» на батьківщині Олександра Довженка в смт Сосниця Чернігівської області;
- Опитування кінокритиків та кіножурналістів «Підсумки українського кінопрокату та кінопроцесу».

В Будинку кіно постійно діє Клуб документального кіно.

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА КОБЗАРІВ УКРАЇНИ

м. Київ, бул. Шевченка 50-52. **Голова – Єсіпок Володимир Миколайович**, esipok_v@ ukr.net.

Спілка нараховує 1126 осіб.

Імена найвідоміших з сучасних митців-членів: Костянтин Новицький, бандурист, професор Національної музичної академії імені П. І. Чайковського, заслужений артист України; Віолетта Дутчак, бандуристка, завідувач кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника, доктор мистецтвознавства, професор; Олександр Тріус, незрячий кобзар; Ярослав Джусь, бандурист, композитор, керівник гурту «Шпилясті кобзарі»; Людмила Посікіра, бандуристка, професор, завідувач кафедри народних інструментів Львівської музичної академії імені М. В. Лисенка, народна артистка України; Володимир Войт, бандурист, майстер з ремонту бандур, заслужений артист України; Володимир Кушпет, бандурист, лірник, кобзарознавець, викладач Стрітівської вищої педагогічної школи кобзарського мистецтва, заслужений діяч мистецтв України.

Національна спілка кобзарів нараховує 24 регіональних відділення: Чернігівське, Черкаське, Чернівецьке, Одеське, Миколаївське, Херсонське, Вінницьке, Запорізьке, Кіровоградське, Дніпропетровське, Кам'янець-Подільське, Львівське, Тернопільське, Івано-Франківське, Київське, Сумське, Харківське, Житомирське, Полтавське, Крим, Луганське, Донецьке, Волинське, Рівненське.

Основні завдання національної творчої спілки відповідно до статуту:

- відродження та розвиток кобзарства, його участь в розбудові української державності та громадського суспільства;
- задоволення та захист творчих та професійних інтересів членів Спілки.
- Заходи, що проводилися Спілкою протягом 2017 – 2020 років (за інформацією Міністерства культури та інформаційної політики – 68).

Щороку спілка проводить біля 30 всеукраїнських та регіональних заходів серед яких найбільш відомі:

- Фестиваль кобзарського мистецтва «Таврійські зустрічі» в місті Скадовську Херсонської області;
- Міжнародний конкурс юних бандуристів «Волинський кобзарик» в місті Луцьку;
- Міжнародна наукова конференція «Кобзарство: діалог модерної перфомації та духовної традиції», місто Тернопіль;
- Створення електронної нотної бібліотеки бандуриста (на сьогодні відредаговано біля 7000 сторінок);
- Всеукраїнський відкритий конкурс юних бандуристів «Кобзарська юнь», місто Чернігів;
- Всесвітня капела бандуристів в інтернет просторі. 300 учасників з 11 країн (<https://www.youtube.com/watch?v=v-46tRDsAUg>).

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА КОМПОЗИТОРІВ УКРАЇНИ

вул. Пушкінська, 32, Київ, 01004, тел. 0442351337, 0442348521, e-mail: ucomposeru@ukr.net.
Голова – Щербаков Ігор Володимирович, заслужений діяч мистецтв України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, член-кореспондент Національної академії мистецтв України, професор Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського, e-mail: igorshcherb@gmail.com.

Кількість членів спілки – 486 осіб.

Найвідоміші сучасні композитори-члени НСКУ: Мирослав Скорик (1938-2020), Герой України, народний артист України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, академік НАМУ, професор Київської та Львівської музичних академій; Євген Станкович, Герой України, народний артист України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, академік НАМУ, професор НМАУ; народні артисти України, лауреати Національної премії України імені Тараса Шевченка: Валентин Сильвестров, Леся Дичко, Ігор Поклад, Тарас Петриненко; Олександр Злотник; заслужені діячі мистецтв України, лауреати Національної премії України імені Тараса Шевченка: Ігор Щербаков, Ганна Гаврилець, Віктор Камінський, Віктор Степурко; заслужені діячі мистецтв України, лауреати мистецьких премій Юрій Шевченко, Володимир Гронський, Геннадій Сасько, Кармела Цепколенко, Анатолій Гайденко; лауреати мистецьких премій Іван Тараненко, Сергій Пілютиков, Володимир Рунчак. Всі ці митці старшого та середнього покоління зробили неоціненний внесок у розвиток української музичної культури та продовжують активно діяти. Разом з тим в Спілку, в усі її регіональні осередки прийшло багато талановитої молоді, серед яких, вже цьогорічні Шевченківські лауреати – Роман Григорів та Ілля Разумейко.

До складу Національної Спілки композиторів України входять 13 міських, обласних та регіональних організацій: Київська, Харківська, Полтавська, Львівська, Дрогобицька, Закарпатська, Волинська, Івано-Франківська, Одеська, Миколаївська, Дніпровська, Запорізька, Луганська (діє на базі Харкова). У зв'язку з окупацією з 2014 року призупинена діяльність Донецької та Кримської організацій.

Відповідно до Статуту Національної Спілки композиторів України основною метою діяльності Спілки є:

- творча діяльність у галузі музичного мистецтва і культури, яка здійснюється за такими напрямками: розвиток національної культури та професійного музичного мистецтва, розроблення та втілення в життя культурно-мистецьких проєктів;
- організація та проведення заходів: музичних фестивалів, творчих конкурсів, виставок, авторських вечорів, прем'єр, симпозіумів, конференцій, семінарів, майстер-класів тощо;
- правовий, соціальний та професійний захист її членів, створення умов для їх творчої праці, підвищення професійного рівня;
- сприяння розвитку творчої молоді та опануванню нею досягнень національної та загальнолюдської культури;
- збереження і збагачення історико-культурної та музичної спадщини, проведення масових просвітницьких заходів;
- сприяння співробітництву між діячами культури і мистецтва різних країн, національними та міжнародними організаціями культури та музичного мистецтва.

Спілка є співвласником громадського будинку, об'єкта житлової нерухомості, розмір частки 49/100 від загальної площі 980 кв. м. за адресою: Київська обл., м. Ірпінь, смт Ворзель, вул. Соснова, 87, перебуває на реконструкції.

Заходи, що проводилися Спілкою протягом 2017 – 2020 років (за інформацією Міністерства культури та інформаційної політики – 346).

Національна спілка композиторів України забезпечила проведення 252 різноманітних заходів.

У мистецьких проєктах Спілки є розмаїття української та зарубіжної музики: від масштабних симфонічних композицій та хорових творів, до витонченої мініатюристики, від класиків авангарду та сучасних перформансів – до джазу, фолку, ф'южн і навіть рок-музики. У цих фестивалях завжди представлені найцікавіші постаті сучасної композиції та виконавства. У 2019 році **фестиваль «Київ Мюзик-Фест»** відзначено престижним Сертифікатом «Європейський фестивальний знак якості» (присуджений Європейською асоціацією фестивалів (EFA)). Навіть у карантинному 2020 вдалося провести зазначений фестиваль – 18 творчих проєктів з відповідними обмеженнями для оффлайн концертів та з обов'язковою онлайн трансляцією на широку багатотисячну аудиторію. В онлайн форматі так само пройшов відомий **фестиваль «Київські музичні прем'єри»**, який у 8-ми різножанрових концертах представив нові композиції українських авторів.

Одним з найпопулярніших у світі міжнародних **фестивалів є «Два дні й дві ночі нової музики» в Одесі** – фестиваль найновішого мистецтва, жоден з українських фестивалів не охоплює новітню світову музику у такій широті та різноманітності експериментальних пошуків. Мета Міжнародного щорічного **фестивалю «Музичне сузір'я Закарпаття»**, збагачення музичного життя регіону, регулярні прем'єрні виконання творів зарубіжних та українських композиторів, системна пропаганда класичної музики у найкращих виконання, популяризація досягнень закарпатських композиторів тощо.

Національна спілка композиторів бере участь в організації проведення **Національного мистецького фестивалю «Кропивницький»** (заснований з метою презентації актуальних мистецьких, культурно-освітніх, соціально значущих українських та міжнародних проєктів, повернення уваги до національної та світової культури, підтримки молодих митців, популяризації їх творчості). В рамках цього фестивалю в різні роки Спілкою реалізовано низку проєктів, серед яких: «Івасюк-Триб'ют», присвячений пісенній творчості легендарного українського композитора у виконанні зірок української естради; «Той, хто далі йде» – рок-концерт на Площі Героїв Майдану за участю відомих українських рок-гуртів; «Кропивницький: Арт-простір» – серія креативних мистецьких активностей, серед яких вуличні вистави, піротехнічне шоу, «Танці просто неба», вулична музика, виставка ретромобілів; культурно-мистецькі проєкти: «Український мейнстрім» та «Перемагай і живи», спрямовані на висвітлення соціально важливих тем волонтерства, захисту довкілля, боротьбі з COVID-19, через призму сприйняття відомими особистостями, популярними солістами і гуртами; «Безпека заради майбутнього», «Герої серед нас», «Поезія в музиці», «Маніфест. Рок-Платформа» – це проведення сольних концертів різноманітних гуртів та популярних солістів в Кіровоградській обласній філармонії з використанням діджитал-технологій, платформи ZOOM та відео зйомки для подальшого розповсюдження в ЗМІ.

Спілка також була залучена до організації Міжнародного форуму країн Центральної та Східної Європи «VIA CARPATIA» на Івано-Франківщині; Першого мистецького фестивалю «ART ПАНОРАМА» в місті Біла Церква. Вагомою частиною музично-просвітницької діяльності Спілки композиторів, її постійної багаторічної роботи, спрямованої на естетичне виховання дітей та юнацтва і пошук талантів, є організація та проведення щорічних національних та міжнародних мистецьких конкурсів:

- Київського відкритого регіонального конкурсу «Українські композитори – дітям»;
- Інструментального конкурсу Євгена Станковича;
- Всеукраїнського конкурсу юних композиторів-виконавців «Жива музика»;
- Міжнародного фестивалю-конкурсу «Київський колорит»; Всеукраїнського конкурсу юних композиторів та художників «Фантазія» у Маріуполі;
- Всеукраїнського конкурсу імені В. Косенка;
- Конкурсу виконавців-вокалістів «Світова музика українською»;
- Національного конкурсу професійних виконавців «Хіт-конвеєр» (конкурс на виконання нової сучасної української пісні).

Музикознавці, науковці, культурологи – члени НСКУ беруть участь в організації та проведенні міжнародних та всеукраїнських конференцій, присвячених актуальним питанням розвитку культури і мистецтва, окремим видатним явищам та персоналіям в музичному просторі України. Серед недавніх:

- Міжнародна конференція «Проблеми методології сучасного мистецтва та культурології»;
- Міжнародна науково-творча конференція «Фестиваль Два дні й дві ночі нової музики – марафон завдовжки 25 років: підсумки, досягнення, перспективи»;
- Міжрегіональна конференція «Особливості діяльності творчих спілок та їх регіональних організацій в умовах реалій культурної політики держави».

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА КРАЄЗНАВЦІВ УКРАЇНИ

01001, м. Київ, вул. Михайла Грушевського, 4, офіс 212. **Голова – Реєнт Олександр Петрович**, заступник директора Інституту історії України НАН України, член-кореспондент НАН України, доктор історичних наук, (044) 279-13-88, (044) 278-02-38, (044) 279-16-27, kraeznavstvo@ukr.net, Reent.O.P@nas.gov.ua.

Загальна кількість членів НСКУ нараховує близько 2,5 тис. осіб.

Лави НСКУ об'єднують музейників, бібліотекарів, пам'яткоохоронців, колекціонерів, журналістів, архівістів, етнографів, освітян, науковців, що досліджують та популяризують історико-культурну спадщину України.

Членами Спілки є відомі та авторитетні особистості української культури та науки: Роланд Франко, Валерій Смолій, Віль Бакіров, Галина Скрипник, Микола Томенко, Станіслав Аржевітін, Віктор Коцур.

Обласні організації існують у всіх 24 областях без винятку та у м. Києві. Діяльність регіональних осередків у Автономній Республіці Крим та Севастополі призупинена із початку 2014 р. Найчисленніші організації (включають понад 100 осіб) діють у Хмельницькій, Київській, Черкаській, Волинській, Івано-Франківській, Донецькій, а також м. Києві. Більшість із обласних організацій у своїй структурі мають окремі міські та районні організації.

Основними статутними завданнями діяльності Спілки є:

- дослідницько-творча діяльність у галузі культури, історії та краєзнавства;
- відродження духовності й історичної пам'яті українського народу;
- залучення до активної краєзнавчої роботи широких верств населення, незалежно від національної, політичної чи релігійної належності;

- вивчення минулого й сьогодення краю, політичного, економічного та культурного розвитку регіонів, міст і сіл, досвіду діяльності трудових колективів, організацій і установ, закладів науки, освіти, культури, громадських організацій;
- участь у формуванні всеукраїнських і регіональних краєзнавчих програм;
- виявлення, дослідження та збереження пам'яток природи;
- вивчення, дослідження та збереження пам'яток матеріальної та духовної культури, участь у пошуку та поверненню в Україну пам'яток, що перебувають за її межами і становлять національну культурну спадщину;
- підтримка державних і громадських форм музейництва, туризму, надання практичної допомоги колекціонуванню;
- сприяння розвитку краєзнавчої бібліографії;
- сприяння забезпеченню організаційних, соціально-економічних, правових і наукових умов для ефективної діяльності краєзнавців;
- розвиток міжнародних культурних контактів, співробітництво на терені краєзнавства з міжнародними громадськими (неурядовими) організаціями, культурно-просвітницькими установами;
- створення умов для підвищення професійного, наукового й загальнокультурного рівня членів Спілки, виховання творчої молоді, оволодіння нею досягненнями національної та загальнолюдської культури;
- пошук талантів серед молоді та сприяння їхньому творчому розвитку;
- у неприбуткових цілях засновувати газети, журнали, сприяти виданню книг та іншої друкованої продукції, створювати кіно- та відеофільми, аудіовізуальну продукцію з метою популяризації досягнень українського краєзнавства й культури, творчого і наукового доробків членів Спілки;
- організація творчих конкурсів, виставок, тематичних вечорів тощо;
- сприяння відродженню, розвитку та популяризації народної творчості, належному використанню народних традицій і обрядів, збереженню та збагаченню історико-культурної спадщини, охороні довкілля, проведенню масових культурно-просвітницьких заходів, а також утвердженню демократичних, загальнолюдських цінностей;
- надання допомоги в навчально-виховній роботі культосвітніх установ і навчальних закладів у патріотичному, культурному розвитку, в морально-етичному й естетичному вихованні громадян України;
- виховання поваги до історико-культурних цінностей, традицій українського й інших народів.

Заходи, що проводилися національною творчою спілкою протягом 2017 – 2020 років (за інформацією Міністерства культури та інформаційної політики – 51).

Спілка, як один з учасників, продовжує реалізувати масштабний державний проєкт з підготовки багатотомного видання «Звід пам'яток історії та культури України», спільно з Національною історичною бібліотекою України реалізується всеукраїнський проєкт «Електронний каталог краєзнавчих видань». У рамках Міської комплексної цільової програми «Освіта Києва. 2019–2023 рр.» Спілка разом з Київською МАН реалізує освітньо-культурологічний проєкт «Музейна педагогіка в освітньо-культурному просторі Києва: проблеми, сьогодення, перспективи». Краєзнавці й надалі ведуть активну роботу в Державній програмі з підготовки науково-документальної серії книг «Реабілітовані історією» (до 2020 року у світ вийшли понад 120 томів). За останні чотири роки здійснено краєзнавчі експедиції областями України з пам'яткоохоронної тематики на Переяславщину, Хмельниччину, Чернігівщину, Закарпаття, Сумщину. В рамках експедицій проводяться тематичні круглі столи, наукові наради та консультації з провідними фахівцями, розглядаються проблеми збереження духовної та матеріальної культурної спадщини України. Загалом проведено понад 50 всеукраїнських і регіональних краєзнавчих форумів з обговорення актуальних питань збереження історико-культурного надбання. У кожній області краєзнавчі організації проводять системну роботу з дослідження та збереження історико-культурної спадщини, створення музейних закладів, впровадження інноваційних музейних та бібліотечних програм для молоді.

Протягом 2017–2020 рр. було випущено 12 випусків журналу «Краєзнавство». Видавнича діяльність Спілки нерозривно пов'язана з координацією краєзнавчого руху в Україні, поширенням краєзнавчих знань. Видавнича діяльність Спілки не обмежується лише періодикою. Щороку в світ виходить ціла низка книг, підручників, монографій, довідників, путівників, матеріалів краєзнавчих конференцій тощо. По всій Україні це сотні краєзнавчих праць з усіх аспектів галузі краєзнавства.

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА МАЙСТРІВ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА

вул. Рейтарська, буд. 27а, м. Київ, 01030. **Голова – Шевченко Євген Ігорович**, (044) 278-56-25 maystry_mytci@ukr.net. **Спілка нараховує 1145 членів та 702 особи атестованих майстрів народного мистецтва та народних художніх промислів.**

Відзначені державними нагородами України 129 членів спілки, з них 6 осіб – лауреати Національної премії України імені Тараса Шевченка. Премією Міністерства культури та інформаційної політики імені Катерини Білокур нагороджено 20 майстрів. Вчені ступені мають 16 осіб.

Основні статутні напрямки діяльності Спілки:

- сприяння вільному розвитку творчості членів Спілки, захисту їхньої свободи творчості, підвищення їх професійного і загально культурного рівня;
- виховання творчої молоді і оволодіння нею досягненнями національної і загально-людської культури;

- сприяння формуванню національної свідомості та естетичного виховання народу, збереження національних культур етнічних груп, котрі проживають в Україні;
- сприяння розвитку осередків народного мистецтва, роботі мережі навчальних закладів, підготовці молодшої зміни майстрів;
- виховання поваги до історико-культурних цінностей, традиції українського та інших народів;
- сприяння відродженню, розвитку та популяризації народної творчості, творчому використанню традицій у розвитку культури та мистецтва, збереженню та збагаченню історико-культурної спадщини та довкілля;
- проведення масових культурно-просвітницьких заходів, а також утвердження демократичних, загально людських цінностей;
- надання членам НСМНМУ творчої допомоги та допомоги у вдосконаленні професійної майстерності;
- обмін культурними цінностями, співробітництво з національними і міжнародними організаціями та діячами культури і мистецтва різних країн.
- організація всеукраїнських, обласних, регіональних та персональних виставок майстрів народного мистецтва;
- видавництво журналів, альбомів, каталогів, тощо;
- організація творчих симпозіумів, семінарів, науково-практичних конференцій, з'їздів, свят народного мистецтва.

Заходи, що проводилися спілкою протягом 2017–2020 років (за інформацією Міністерства культури та інформаційної політики – 32).

Національна спілка майстрів народного мистецтва – організатор численних всеукраїнських мистецьких проєктів, зокрема художніх виставок, симпозіумів з різних видів народного мистецтва:

- Всеукраїнський молодіжний симпозіум гончарного мистецтва у Чигирині;
- Всеукраїнський симпозіум народного малярства та декоративного розпису у Суботові Черкаської обл., Батурині Чернігівської обл.;
- Всеукраїнський симпозіум каменотесного мистецтва у селах Буша, Пороги Вінницької обл.;
- Всеукраїнський симпозіум художнього різьблення по дереву у Чернігові;
- Всеукраїнський симпозіум з лозоплетіння у Чернігові;
- Всеукраїнська виставка народної дерев'яної скульптури «Велес»;
- Всеукраїнська виставка народного малярства;
- Всеукраїнська виставка народного мистецтва на кращий твір року.

Згідно з Законом України «Про народні художні промисли» Національна спілка майстрів народного мистецтва України, її регіональні осередки, спільно з місцевими органами влади проводять систематично атестацію майстрів народного мистецтва і народних художніх промислів. В період атестації здійснюється фахова консультаційна робота з народними майстрами, організуються семінари-практикуми, в тому числі виїзди спеціалістів, мистецтвознавців в регіони України.

За участі НСМНМУ проводилися виставки українського народного мистецтва в: Бразилії, Франції, Словаччині, Туреччині, Південній Кореї, Білорусі, Бразилії, Сінгапурі, Японії, Китаї, Польщі, США, Шотландії, Англії, Німеччині та інших.

Спілка здійснює активну видавничу діяльність. Література, що видається популяризує українське народне мистецтво.

Національна спілка майстрів народного мистецтва України спільно з акредитованою в ЮНЕСКО недержавною організацією Центр розвитку «Демократія через культуру», Національною академією мистецтв України та Одеським обласним центром української культури ініціювала проведення міжнародного навчального семінару «Інвентаризація нематеріальної культурної спадщини на основі громад на місцевому та національному рівні», який відбувся в онлайн режимі в листопаді ц. р. за підтримки Регіонального центру ЮНЕСКО з охорони НКС у Софії (Болгарія).

Як партнер держави, Спілка є інформаційно-координаційним і художньо-експертним центром з питань збереження і розвитку народних художніх промислів. На сьогодні фахівці НСМНМУ спільно з підрозділами МКІП розробляють проєкт Державної цільової національно-культурної програми розвитку народних художніх промислів.

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА ПИСЬМЕННИКІВ УКРАЇНИ

01024, м. Київ, Печерський район, вул. Банкова 2. **Голова – Сидоржевський Михайло Олексійович**, т.: 253-45-86, nspu@ukr.net.

Кількість членів Спілки – 2085 осіб. Найвідоміші з них: Володимир Базилевський, Сергій Борщевський, Павло Вольвич, Любов Голота, Богдан Горинь, Іван Дзюба, Мирослав Дочинець, Євген Дудар, Микола Жулинський, Оксана Забужко, Сергій Квіт, Юрій Канигін, Анатолій Кичинський, Вадим Крищенко, Володимир Лис, Микола Луків, Марія Матіос, Вячеслав Медвідь, Павло Мовчан, Анатолій Матвійчук, Дмитро Павличко, Галина Пагутяк, Євген Пашковський, Михайло Слабошпицький, Максим Стріха, Віктор Терен, Рауль Чілачава, Олег Черногуз, Василь Шевчук, Юрій Шилов, Василь Шкляр, Юрій Щербак, Володимир Цибулько.

Спілка нараховує 26 регіональних відділень (Автономна Республіка Крим, 24 області та місто Київ).

Основні статутні завдання національної творчої спілки:

- створення умов для творчої праці, підвищення професійного, наукового та загальнокультурного рівня членів НСПУ;
- турбота про їх правовий, соціальний та професійний захист, у тому числі їхній авторських прав;
- боротьба з утисками творчої свободи письменників, проти їх переслідувань за політичні, національні, релігійні переконання, що не суперечить чинному законодавству України;
- піклування про збереження, поширення та примноження надбань української літератури і мистецтв, культурних набутоків національних меншин України;
- сприяння перекладу творів української літератури іншими мовами і перекладові творів літератури інших народів українською мовою;
- турбота про розвиток і захист української мови, збереження духовної спадщини.

У власності Національної спілки письменників України перебуває нерухоме майно:

1. м. Київ, вул. Банкова 2, Будинок письменників.
2. м. Київ, вул. Гончара ,52.
3. Київська обл., м. Ірпінь БТП «Ірпінь», вул. Стельмаха, 20.
4. м. Одеса, Будинок творчості письменників «Одеса», вул. Дача Ковалевського, 111.
5. м. Трускавець, Пансіонат «Нафтуся».
6. м. Харків, Будинок літераторів, вул. Чернишевського 59.
7. м. Ялта, Будинок творчості письменників імені А. П. Чехова, вул. Манагарова, 7.
8. смт. Коктебель Будинок творчості письменників «Коктебель», вул. Леніна, 110.

Будинки творчості письменників в м. Ялті та в смт. Коктебель належать до списку анексованих об'єктів.

Заходи, що проводилися спілкою протягом 2017–2020 років (за інформацією Міністерства культури та інформаційної політики – 130). Національна спілка письменників України займається організацією та проведенням літературних вечорів, фестивалів, конкурсів та різноманітних подій, які сприяють розвитку літературного процесу в Україні та формуванню іміджу української літератури закордоном. Одним із найважливіших літературних подій року є Міжнародне Шевченківське свято «В сім'ї вольній, новій». Цей захід завжди знаходиться під пильною увагою міжнародної культурної громадськості. Спілка сприяє професійному зростанню молодих письменників. При Будинку письменників діє молодіжне літературне об'єднання «Ковчег», яке щомісяця збирає обдаровану молодь, проводить майстер-класи, конкурси та є майданчиком для самовираження літераторів-початківців. Систематично, почергово в різних регіонах, поводяться молодіжні семінари, які ведуть провідні письменники України. НСПУ має власне книжкове видавництво «Український письменник», друковані видання: газету «Літературна Україна», журнали «Дзвін», «Київ», видання в окремих обласних організаціях, а також сайт nsri.com.ua і сторінку у мережі Facebook. При НСПУ працюють творчі об'єднання поезії, прози, драматургії, перекладів, публіцистики, дитячої літератури тощо.

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА ТЕАТРАЛЬНИХ ДІЯЧІВ

Юридична адреса організації: 01034, Україна, м. Київ, вул. Ярославів Вал, 14, поштова адреса організації: 01024, м. Київ, бульв. Т. Шевченка, 3, к. 220, <https://nstdu.com.ua/>, <https://www.facebook.com/ukrainiantheater>, <https://www.youtube.com/channel/UCQEdK1Yg2GB1cAeFZK6aa2g>

Голова Спілки – Струтинський Богдан Дмитрович, 044 279-65-49, info@nstdu.com.ua.

Спілка нараховує близько 7000 членів.

Імена найвідоміших сучасних митців-членів: Андрій Александрович-Дочевський, головний художник Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка, заслужений діяч мистецтв України; Олексій Безгін, ректор Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого, заслужений діяч мистецтв України; Богдан Бенюк, актор Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка, народний артист України; Андрій Білоус, заслужений діяч мистецтв, директор-художній керівник Київського національного академічного «Молодого театру»; Олексій Богданович, народний артист України, актор Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка; Дмитро Богомазов, головний режисер Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка, народний артист України; Станіслав Боклан, народний артист України; Олексій Вертинський, народний артист України; Ірма Вітовська-Ванца, заслужена артистка України; Володимир Горянський, народний артист України, артист Київського академічного театру драми і комедії на лівому березі Дніпра; Ростислав Держипільський, народний артист України, директор-художній керівник Івано-Франківського національного драматичного театру імені Івана Франка; Михайло Захаревич, генеральний директор-художній керівник Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка, народний артист України; Римма Зюбіна, акторка, громадська діячка; Станіслав Жирков, заслужений артист України, директор-художній керівник Київського академічного театру драми і комедії на лівому березі Дніпра; Олеся Жураківська, заслужена артистка України, громадська діячка; Лариса Кадирова, народна артистка України, Лауреатка Національної премії України імені Т. Шевченка; Віталій Малахов, народний артист України, художній керівник-директор Київського драматичного театру на Подолі; Сергій Маслобойщиков, заслужений діяч мистецтв України, режисер, сценограф; Станіслав Мойсеєв, режисер, народний артист України; Раїса Недашківська, актриса, народна артистка України; Євген Нищук, актор Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка, народний артист України; Михайло Резнікович, народний артист України, генеральний директор-художній керівник Національного академічного театру російської драми імені Лесі Українки; Ада Роговцева, актриса, народна артистка України, герой України; Анатолій Солов'яненко, народний артист України, головний режисер Національної опери України; Федір Стригун, актор, режисер, народний артист України; Остап Ступка, актор Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка, народний артист України; Наталя Сумська, акторка Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка, народна артистка України; Анатолій Хостікоєв, актор Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка, народний артист України; Тамара Яценко, народна артистка України, актриса Київського національного академічного «Молодого театру».

Спільчани об'єднані в 137 місцевих осередків, що діють у театральних виконавських колективах, навчальних закладах, музеях, інших підприємствах і установах. **У регіонах України Спілка має 8 відділень**: Київське міське творче відділення; Дніпропетровське міжобласне відділення (Дніпропетровська та Запорізька обл.); Львівське міжобласне відділення (Львівська, Івано-Франківська, Волинська, Закарпатська, Рівненська, Тернопільська, Чернівецька, Хмельницька обл.); Одеське міжобласне відділення (Одеська, Херсонська Миколаївська обл.); Харківське міжобласне відділення (Харківська, Сумська обл.); Київське міжобласне відділення (Київська, Житомирська, Вінницька, Кіровоградська, Черкаська обл.); Чернігівське обласне відділення; наразі не функціонують Донецьке (Донецька та Луганська обл.) та Кримське (АР Крим). Місцеві осередки театрів мм. Маріуполь та Сєверодонецьк підпорядковані безпосередньо центральному апарату НСТДУ.

Основні статутні завдання національної творчої спілки:

- творча діяльність у галузі культури і мистецтва;
- сприяння розвитку театрального мистецтва;
- вивчення і аналіз стану театральної справи в Україні;
- турбота про правовий, соціальний та професійний захист членів творчої спілки;
- сприяння зростанню професійної майстерності і розвитку творчої самобутності членів Спілки, поліпшення умов їх творчої праці, матеріального забезпечення та відпочинку;
- сприяння забезпеченню свободи творчості і мистецького пошуку, розвитку різноманітності жанрів і мистецьких напрямків;
- сприяння обміну культурними цінностями, співробітництво між діячами культури і мистецтва різних країн, національними і міжнародними організаціями культури та мистецтва;
- сприяння науково-дослідній роботі в галузі історії та теорії театрального мистецтва і культури;
- сприяння удосконаленню театральних структур, організації театральної діяльності;
- створення інституту театру України;
- сприяння розвитку галузі культури на міжнародному рівні;
- заснування друкованих та електронних засобів масової інформації з метою популяризації мети та основних завдань Спілки;
- організація та проведення загальнонаціональних театральних фестивалів та конкурсів;
- аналіз громадської думки з питань театрального життя України;
- розвиток національної культури та мистецтва, розроблення і втілення в життя культурно-мистецьких заходів, організація творчих конкурсів, виставок, авторських вечорів, прем'єр, фестивалів тощо;
- створення умов для творчої праці, підвищення професійного, наукового та загальнокультурного рівня членів творчої спілки, виховання творчої молоді, оволодіння нею досягненнями національної та загальнолюдської культури;

- сприяння захисту авторських і суміжних прав творців вистави, представлення та захист інтересів діячів театру, чия творча праця використовується іншими видами мистецтв, засобами масової інформації та тиражування;
- пошук талантів серед молоді та сприяння їх творчому розвитку;
- сприяння формуванню та реалізації державної політики в сфері статутної діяльності, сприяння розробленню відповідних цільових програм;
- надання допомоги експериментальним театральним колективам державної та недержавної форми власності.

У власності Спілки перебуває нерухоме майно: оздоровчий комплекс «Люстдорф» Національної спілки театральних діячів України (м. Одеса, селище Чорноморка, вул. Перлинна, 3; Будинок ветеранів сцени імені Н. Ужвій Національної спілки театральних діячів України (м. Київ, вул. Міська, 1).

Протягом 2017 – 2020 років спілкою проведено 275 заходів, з них безпосередньо центральним апаратом – 77 (за інформацією Міністерства культури та інформаційної політики – 212). Основні з них:

Сезонні школи. Організація та проведення навчання з різних напрямків театральної діяльності креативної молоді: театральних менеджерів, представників державних та недержавних театрів та інших осіб, задіяних у театральній сфері; платформа для розвитку, взаємодії та спілкування; ознайомлення учасників з сучасними знаннями, творчими методиками, принципами новітніх індустрій в галузі культури, надання практичних навичок, тощо. Важливим показником ефективності та актуальності шкіл є постійний запит з боку театральних працівників, позитивна тенденція зростання кількості членів НСТДУ, особливо – серед молоді. Результатом шкіл є й заснування театральних фестивалів, навчальних та комунікаційних платформ. За 4 роки проведено 15 сезонних шкіл, 15 семінарів з різних напрямків театральної діяльності. Тільки у 2019 році участь в освітніх заходах взяли біля 1000 осіб, на участь було подано близько 3000 заявок.

Фестивальна діяльність. НСТДУ було засновано 2 театральних фестивалі:

- Всеукраїнський театральний фестиваль-премія «ГРА»/«GRA». За 3 роки свого існування він став помітним явищем у культурному та театральному житті України. 2018 року на участь у Фестивалі-Премії було подано 70 заявок, 2019 та 2020 року – 83. Участь у ньому беруть як державні театри різного підпорядкування, так і незалежні театральні колективи. Головне завдання Фестивалю-Премії – об'єднати всі театри країни і презентувати їх найкращі здобутки Україні та міжнародній спільноті, популяризувати національне театральне мистецтво в усіх його жанрах, стилях і формах, визначити провідні тенденції та стимулювати розвиток українського театального конкурентного середовища. За результатами кожного року видається альманах з рецензіями експертів на всі вистави лонг-листа. За підтримки НСТДУ переможцями реалізовано нові творчі проєкти. Сьогодні про фестиваль знають не тільки в нашій країні, а й, завдяки залученню міжнародних членів журі та гостей, і в Європі. До міжнародного журі запрошуються відомі режисери, керівники європейських театрів, засновники фестивалів та театрознавці.

- Всеукраїнський фестиваль недержавних театрів «Відкрита сцена». Фестиваль проводиться за підтримки Департаменту культури КМДА з 2018 року. Кожного року надходить більше 40 заявок на участь у фестивалі, для участі у фіналі обирається 6-8 фіналістів. У 2019 році фестиваль був конкурсним, до журі входили українські та закордонні експерти.
- НСТДУ також є співорганізатором міжнародного фестивалю «Карпатський простір» (м. Івано-Франківськ), фестивалю театрів «Молоко» в Одесі, надає підтримку проведенню фестивалю сучасної української драматургії «Амплуа», міжнародного фестивалю «Оплески Буковини».

Музейні форуми:

- Київський музейний форум (KYIV MUSEUM FORUM) спрямований на об'єднання зусиль закладів музейної та театральної галузі. Форум поєднує такі форми роботи: лекції, обговорення, майстер-класи. Учасниками були керівники музеїв, музейні куратори, керівники та куратори музейних напрямків. Серед лекторів – експерти з «Креативної Європи», щодо грантової діяльності й ко-продукції та створення моделі об'єднаних музеїв; куратори музейної справи з України та закордону; представники провідних меморіальних музеїв з інших країн, задля перейняття досвіду, тощо. Основними питаннями форуму були діджиталізація музеїв та створення на базі музеїв «третього місця» – «ком'юніті-центрів» зі сталою програмою участі в житті місцевої громади.
- Міжнародний театрально-музейний форум «Театр & Музей: взаємо-ДІЯ». Цим заходом Національна спілка театральних діячів України прагнула долучитись до співпраці з музеями та сприяти налагодженню міжсекторального діалогу між музеями та театрами з урахуванням основних сучасних світових тенденцій розвитку музейної справи. До участі у форумі запрошуються представники театрів та музеїв України, зокрема театральних музеїв та меморіальних музеїв, присвячених особистостям, діяльність яких пов'язана з театром. Формат заходу: активно-спонукальний – взаємо-ДІЯ спрямована на обмін досвідом та заохочення учасників до пошуку шляхів подолання існуючих перешкод задля співпраці на основі спільних цінностей і фахових пріоритетів.

Лабораторії:

- Лабораторія драматургії НСТДУ. Спілка бачить одним із своїх стратегічних завдань популяризацію української сучасної драматургії, підвищення професійного рівня драматургів, збагачення репертуарів театрів актуальними вітчизняними п'єсами різних жанрів та стилів. Саме тому 2019 року було засновано Лабораторію драматургії НСТДУ, фінальним етапом якої став Фестиваль сучасної драми. В перший рік діяльності Лабораторії авторами було створено 11 п'єс для дітей та юнацтва, які оприлюднені на сайті НСТДУ та розіслані театрам. Вже є домовленість про постановку кількох з них. У 2020 році проєкт здійснювався за підтримки УКФ, було створено 10 п'єс.
- Лабораторія «i-Reflections Lab: особистість у медіапросторі» – реалізація грантового проєкту за підтримки УКФ. В рамках проєкту учасники лабораторії вчилися працювати з техніками відео та фотозйомки, роботі з візуальним контентом та технологією захоплення руху (Motion Tracking) та створювали власні медіа-інсталяції та медіа-перформанси на різні теми, пов'язані з цифровою репрезентацією особистості.

Фіксація театральної діяльності:

- Проєкт «Цифровий театральний архів» (<https://theatre.com.ua/>) – зібрання інформації про заклади та митців театральної сфери, в тому числі з метою пошуку закордонних партнерів. Подібні ресурси діють та підтримуються на державному рівні в багатьох країнах, зокрема, Польщі, Словаччині та Словенії. База постійно доповнюється та оновлюється.

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА ФОТОХУДОЖНИКІВ УКРАЇНИ (НСФХУ)

Юридична адреса: 04070, м.Київ, вул.П.Сагайдачного, 25-є; фактична адреса: 01033 Київ, вул. Саксаганського 6, оф. 419/6. Сайт: www.photospilka.inf.ua; електронна пошта: photospilka@ukr.net; Фейсбук: <https://www.facebook.com/photospilka>.

Голова – Странадко Едуард Миколайович, stranadko@ukr.net.

Спілка нараховує членів – 1124 особи.

Імена найвідоміших сучасних митців-членів: Борис Михайлов, Олег Бурковський, Едуард Странадко, Борис Андресюк. **Регіональні відділення знаходяться у всіх областях України**, діяльність організації АР Крим призупинено.

Основні завдання національної творчої спілки відповідно до статуту:

- задоволення та захист законних інтересів членів Спілки, надання допомоги у вирішенні їх проблем, координація їх колективних зусиль для всебічного розвитку фотомистецтва України;
- турбота про правовий, соціальний та професійний захист членів Спілки;
- створення умов для творчої праці, підвищення професійного, наукового та загальнокультурного рівня членів Спілки;
- виховання творчої молоді, оволодіння нею досягненнями національної та загальнолюдської культури;
- творча діяльність у галузі культури і мистецтва;
- розвиток національної культури та мистецтва, розроблення і втілення в життя культурно-мистецьких заходів, організація творчих конкурсів, виставок, авторських вечорів, прем'єр, фестивалів тощо;
- видання газет, журналів, книг, фотоальбомів та іншої друкованої продукції, створення кіно– та відеофільмів, аудіовізуальної продукції з метою популяризації досягнень української та світової культури і мистецтва, творчого доробку членів Спілки;
- пропагування досягнень фотомистецтва, поширення знань з фотографії;

- сприяння відродженню, розвитку та популяризації національного фотомистецтва, творчому використанню народних традицій у розвитку культури та мистецтва, збереженню та збагаченню історико-культурної спадщини та довкілля, проведенню масових культурно-просвітницьких заходів, а також утвердженню демократичних, загальнолюдських цінностей;
- постійна співпраця з педагогічними та науково-педагогічними колективами навчальних закладів;
- надання допомоги (в тому числі – матеріальної) членам Спілки з метою сприяння їх участі у міжнародних творчих заходах;
- сприяння обміну культурними цінностями, співробітництво між діячами культури і мистецтва різних країн, національними і міжнародними організаціями культури та мистецтв;
- виховання поваги до історико-культурних цінностей, традицій українського та інших народів;
- заохочення українських та зарубіжних фотомитців шляхом встановлення премій, представлення до державних нагород, почесних звань, а також іменних стипендій.

Заходи, що проводилися національною творчою спілкою протягом 2017 – 2020 років, основні заходи (за інформацією Міністерства культури та інформаційної політики – 26):

Виставки:

- «Єдина Україна» до дня Соборності України;
- «Київський Весняний вернісаж» до Міжнародного жіночого дня;
- «Мить Історії» до Дня Перемоги;
- «Міжнародний салон «Планета дітей»;
- «До Дня Конституції»;
- «Моя Україна» до Дня Незалежності;
- «Слава козацька» до Дня захисника України;
- «Майдан – Фортеця Духу»;
- «Київський Осінній вернісаж»;
- Всеукраїнський фотоконкурс «Вітрила України»;
- Виставка Третього відкритого конкурсу абстрактної фотографії;
- IV Національний конкурс «Моя найкраща фотографія»;

Крім зазначених основних заходів спілкою забезпечено проведення 101 виставки, 9 конкурсів та 17 навчальних заходів у багатьох регіонах України.

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА ХУДОЖНИКІВ УКРАЇНИ

04053, м. Київ, вул. Січових стрільців, 1-5. **Голова – Чепелик Володимир Андрійович**, 044-2720133, spikal@i.ua; chernyawskykw@gmail.com.

Спілка нараховує членів – 3910 осіб (без урахування кількості на тимчасово окупованих територіях України). Серед них найвідоміші митці-сучасники: Іван Марчук, народний художник України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка; Михайло Гуйда, народний художник України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка; Анатолій Криволап, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка; Анатолій Куц, народний художник України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка; Василь Чебаник, заслужений художник України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка; Віктор Сидоренко, народний художник України; Борис Кузьма, народний художник України; Тіберій Сільваші, Арсен Савадов, Влада Ралко, Владислав Шерешевський, Олег Тістол, Володимир Будніков, заслужений діяч мистецтв України; Любомир Медвідь, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка; Андрій Бокотей, народний художник України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка; Володимир Микита, народний художник України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка. НСХУ нараховує 29 обласних, міських та територіальних організацій в усіх областях України.

Основними завданнями НСХУ відповідно до Статуту є:

- активне сприяння розвитку та підтримка якнайширшого кола українського образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва як невід'ємної частини національної та світової культури, а також захист професійних та соціальних інтересів членів Спілки;
- об'єднання зусиль членів Спілки для здійснення творчої діяльності; пропаганда і захист мистецьких цінностей, благодійна діяльність;
- захист законних прав і інтересів членів Спілки.

У власності НСХУ знаходиться нерухоме майно, в складі якого творчі майстерні та виставкові зали – 81% та адміністративно-технічні приміщення, будинки творчості 19 %. 2/3 площ адміністративних і технічних приміщень здаються в оренду.

Основні заходи, що проводились НСХУ у 2017-2020 роках (за інформацією Міністерства культури та інформаційної політики – 142):

- Всеукраїнська художня виставка «День художника»;
- Всеукраїнська художня виставка «День Незалежності України»;
- Всеукраїнська художня виставка «Різдвяна художня виставка»;
- Всеукраїнська виставка декоративно-ужиткового мистецтва «Світ Божий як Великдень»;
- Щорічна виставка претендентів на здобуття премії «Київ» ім. С. Шишка;
- Щорічна виставка претендентів на здобуття премій «Катерини Білокур» та «Михайла Дергуса»;

- Культурно-мистецький проєкт «Абстрактний живопис»;
- Ретроспективна виставка «100 років Національній академії образотворчого мистецтва і архітектури»;
- Виставка «До Дня Києва»;
- Трієнале скульптури;
- Бієнале історичної картини «Від Трипілля до сьогодення...»;
- Бієнале «Мистецтво вогню»;
- Міжнародна виставка Китайської академії мистецтв;
- Ювілейна виставка Одеської обласної організації НСХУ;
- Трієнале Книжкової графіки;
- Трієнале живопису;
- Ювілейна виставка Кіровоградської обласної організації НСХУ;
- Ювілейна виставка Коломийської міської організації НСХУ;
- Всеукраїнська виставка «Жіночий портрет»;
- Бієнале історичної картини «Від Трипілля до сьогодення...»;
- Виставка-конкурс графіки імені Г. Якутовича.

НАЦІОНАЛЬНА ХОРЕОГРАФІЧНА СПІЛКА УКРАЇНИ (НХСУ)

01032, м. Київ, бульвар Тараса Шевченка, 50-52. **Голова – Вантух Мирослав Михайлович**,
 (044) 236-81-23, (044) 238-77-81, virski2017@ukr.net.

Спілка нараховує членів – більше 2000 осіб.

Імена найвідоміших сучасних митців-членів: Мирослав Вантух, Герой України, народний артист України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, академік НАМУ, професор, генеральний директор – художній керівник Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України імені Павла Вірського; Валентина Вантух – народна артистка України, директор хореографічної школи при ансамблі імені Павла Вірського; Галина Вантух Мирославівна – народна артистка України, балетмейстер Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України імені Павла Вірського; Володимир Туягін – народний артист України, балетмейстер-постановник Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України імені Павла Вірського; Олександр Чеберко – народний артист України, головний диригент Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України імені Павла Вірського; Валерій Шкориненко – заслужений діяч мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, головний балетмейстер Національного заслуженого академічного українського народного хору України імені Григорія Верьовки; Наталія Корисько – заслужений працівник культури

України, доцент, заступник завідувача кафедри хореографії Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв; Ольга Бігус – заслужений діяч мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, доцент, декан факультету хореографічного мистецтва Київського національного університету культури і мистецтв; Ірина Гутник – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри хореографічного мистецтва Київського національного університету культури і мистецтв; Лариса Цветкова – заслужений працівник культури України, доцент Київського національного університету культури і мистецтв та Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова; Віра Синюк – заслужена артистка України, голова Київського обласного творчого осередку НХСУ; Ольга Побежимова – заслужений діяч мистецтв України, директор дитячо-юнацької хореографічної студії імені Миколи Коломійця «Щасливе дитинство», голова Київського творчого осередку НХСУ; Ольга Яценко – заслужена артистка України, доцент кафедри народної хореографії Київського національного університету культури і мистецтв, художній керівник народного художнього колективу ансамблю народного танцю «Україна»; Геннадій Андрющенко – заслужений артист України, генеральний директор Українського фольклорно-етнографічного ансамблю «Калина»; Анатолій Кривохижа – народний артист України, доцент, керівник академічного театру народної музики, пісні і танцю «Зоряни» Кіровоградської обласної філармонії; Анатолій Коротков – народний артист України, художній керівник народного хореографічного ансамблю «Пролісок», голова Кіровоградського обласного осередку НХСУ; Михайло Гузун – народний артист України, обласного центру хореографічного мистецтва «Сонечко», голова Житомирського обласного творчого осередку НХСУ; Рафаїл Малиновський – народний артист України, керівник народного ансамблю танцю «Унава» Житомирського училища культури і мистецтв імені Івана Огієнка; Борис Колногузенко – народний артист України, декан факультету хореографічного мистецтва, професор Харківської державної академії культури, голова Харківського обласного творчого осередку НХСУ; Ірина Кошавець – заслужений діяч мистецтв України, художній керівник зразкового ансамблю танцю «Джерельце», художній керівник народного аматорського ансамблю танцю «Сонцеворот»; Світлана Коливанова-Попеску – народна артистка України, головний балетмейстер балетної трупи Харківського національного академічного театру опери і балету імені М. В. Лисенка; Іван Курилюк – народний артист України, головний балетмейстер Національного академічного Гуцульського ансамблю пісні і танцю «Гуцулія»; Дана Демків – заслужений працівник культури України, балетмейстер Народного колективу України ансамблю народного танцю «Покуття»; Петро Бойко – народний артист України, директор Вінницького міського центру художньо-хореографічної освіти дітей та юнацтва «Барвінок», голова Вінницького обласного творчого осередку НХСУ; Юрій Саакянц Аветисович – заслужений діяч мистецтв України, художній керівник та головний балетмейстер Ансамблю української пісні і танцю «Чайка»; Юхим Коган – заслужений працівник культури України, керівник КПНЗ «Одеський міський центр хореографічного мистецтва, голова Одеського обласного творчого осередку НХСУ; Победа Харісов – заслужений працівник культури України, викладач-методист вищої категорії Львівського коледжу культури і мистецтв, голова Львівського обласного творчого осередку НХСУ; Ірина Мазур – народна артистка України, керівник модерн-балету «Життя»; Володимир Чмир – заслужений діяч мистецтв України, художній керівник Зразкового ансамблю танцю «Веселі черевички»; Ігор Храмов Валерійович – народний артист України, Львівський академічний театр опери та балету імені Соломії Крушельницької; Віктор Войніков – головний балетмейстер Чегнівського академічного на-

родного хору, голова Чернігівського обласного творчого осередку НХСУ; Олена Козачук – заслужений працівник культури України, керівник зразкового ансамблю народного танцю «Волиняночка», голова Волинського обласного творчого осередку НХСУ; Олег Козачук – заслужений працівник культури України, керівник народного аматорського ансамблю танцю «Волинянка»; Володимир Євтушенко – заслужений працівник культури України, керівник народного ансамблю танцю «Молодість», голова Сумського обласного творчого осередку НХСУ; Володимир Дольчук – заслужений працівник культури України, керівник зразкового ансамблю народного танцю «Барвінок», голова Луганського обласного творчого осередку НХСУ; Алла Рехлицька – заслужений працівник культури України, доцент, завідувачка кафедри хореографічного мистецтва Інституту культури і мистецтв Херсонського державного університету, голова Херсонського обласного творчого осередку НХСУ; Валентин Васяк – заслужений працівник культури України, керівник народного ансамблю танцю «Ладовиця»; Володимир Чорнобиль – заслужений діяч мистецтв України, керівник народного ансамблю танцю «Подільські візерунки», голова Хмельницького обласного творчого осередку НХСУ; Анатолій Кривошей – заслужений працівник культури України, завідувач відділом Миколаївського обласного центру народної творчості та культурно освітньої роботи, голова Миколаївського обласного творчого осередку НХСУ; Ольга Дорошина – заслужений працівник культури України, викладач хореографічних дисциплін Миколаївського фахового коледжу культури і мистецтв; Тетяна Домашенко – заслужений працівник культури України, керівник зразкового ансамблю народного танцю «Щасливе дитинство», голова Дніпропетровського обласного творчого осередку НХСУ; Ольга Толвай – директор Сторожницького будинку культури Ужгородського району, голова Закарпатського обласного творчого осередку НХСУ; Михайло Сачко – заслужений працівник культури України, керівник зразкового ансамблю танцю «Джерельце Карпат», м. Ужгород; Михайло Шютів – заслужений працівник культури України, викладач циклової комісії «Хореографічних дисциплін» КВНЗ «Ужгородський коледжу культури і мистецтв»; Людмила Петрецька – заслужений працівник культури України, керівник зразкового художнього колективу України ансамблю танцю «Веселка» та Заслуженого ансамблю танцю України «Юність Закарпаття»; Анна Кірейко–Ішмаметова – заслужений працівник культури України, керівник народного ансамблю танцю «Металург», голова Запорізького обласного творчого осередку НХСУ; Наталія Дзюбенко – заслужений працівник культури України, керівник народного художнього колективу ансамбль народного танцю «Дружба», голова Рівненського обласного творчого осередку НХСУ; Ольга Гнедова – керівник зразкової дитячої хореографічної студії «Каприз», народного ансамблю танцю «Світанок», голова Полтавського обласного творчого осередку НХСУ; Володимир Денка – заслужений працівник культури України, керівник ансамблю народного танцю «Черемош» (Польща); Богдан Ткачишин – заслужений артист України, мистецький директор танцю «Воля» (Канада), член асоціації українського танцю Альберти в Україні.

Кількість регіональних відділень спілки – 23 обласних осередки, а саме в: Вінницькій, Житомирській, Чернігівській, Волинській, Сумській, Івано-Франківській, Львівській, Тернопільській, Чернівецькій, Черкаській, Закарпатській, Харківській, Дніпропетровській, Одеській, Миколаївській, Запорізькій, Херсонській, Хмельницькій, Полтавській, Кіровоградській, Рівненській, Київській областях та місті Київ.

Основні завдання національної творчої спілки відповідно до статуту:

- об'єднання і захист інтересів майстрів хореографічного мистецтва, створення матеріально-технічної бази для їх творчої та соціально-культурної діяльності;
- сприяння покращенню умов професійно-творчої діяльності діячів хореографічного мистецтва, правовому захисту та фахових інтересів;
- збереження національних традицій, здобутків у галузі танцювального мистецтва України, збагачення, з урахуванням світового досвіду, хореографічного мистецтва, ширше входження в світовий та європейський мистецький процес;
- координація творчих зусиль митців, щодо розвитку всіх видів, напрямків та жанрів хореографічного мистецтва;
- поширення хореографічної освіти і мистецтва в Україні, сприяння роботі мережі навчальних закладів хореографічного мистецтва, професійному і моральному становленню творчої молоді.

Заходи, що проводилися національною творчою спілкою протягом 2017 – 2020 років (за інформацією Міністерства культури та інформаційної політики – 88).

За час існування Спілка започаткувала багато міжнародних, всеукраїнських і регіональних фестивалів та конкурсів:

- Всеукраїнський фестиваль-конкурс народної хореографії імені Павла Вірського;
- спільний проєкт Міжнародного дитячого центру «Артек» і НХСУ «Український танець на межі часів»;
- Міжнародний дитячий фестиваль хореографічного мистецтва «Сонячний каштанчик» м. Київ;
- Міжнародний фестиваль народної хореографії «Толока» (м. Харків);
- Фестиваль творчості дітей та молоді «Зимовий Сонцеворот» (м. Харків);
- Дитячий фестиваль хореографічного мистецтва «Весняні дзвіночки»;
- Обласний фестиваль дитячої творчості «Перлини Слобожанщини» м. Харків;
- Міжнародний фестиваль народної хореографії «Барвінкове кружало» (м. Вінниця);
- Фестиваль-конкурс «Веселкова Терпсихора» (м. Київ);
- Фестиваль дитячого естрадного танцю «Березнева зірка»;
- Обласний конкурс молодих талантів «Надія»;
- Обласний конкурс народної хореографії «Танцювальне літо» м. Тернопіль;
- Регіональний конкурс народної хореографії «Поліський пролісок» м. Суми;
- Міжнародний фестиваль народної творчості «Буковинські зустрічі»;
- Міжнародний фестиваль-конкурс народного танцю імені Дарія Ластівки (м. Чернівці);
- Всеукраїнський фестиваль-конкурс імені Василя Авраменка (м. Херсон);
- Обласний конкурс аматорських хореографічних колективів «Буковинське коло» (м. Чернівці);

- Всеукраїнський фестиваль-конкурс хореографічного мистецтва «Барвіста Хортиця»;
- Фестиваль-конкурс «Покрова на Хортиці» (м. Запоріжжя);
- Фестиваль мистецтв «Малі шедеври великої хореографії (м. Харків);
- Фестиваль народного танцю «Арканове коло» (м. Івано-Франківськ);
- Міжнародний фестиваль-конкурс хореографічного мистецтва «Танець скликає друзів» (м. Кривий Ріг);
- Фестиваль сучасної хореографічного мистецтва «Дзига» (м. Васильків);
- Всеукраїнський фестиваль-конкурс народного танцю «Гопак-фест» (присвячений Дню народження П. Вірського);
- Всеукраїнський фестиваль-конкурс хореографічного мистецтва «Золоте коло» (м. Шепетівка);
- Всеукраїнський фестиваль-конкурс коледжів культури «Танцювальний оберіг» (Вінниця, травень);
- Всеукраїнський фестиваль-конкурс творчості сільської молоді «Летовчанка вітає друзів» (с. Лета, Хмельницька область);
- Концерт «У вихрі танцю» до Дня Незалежності України (м. Київ);
- Всеукраїнський фестиваль-конкурс народної хореографії Мирослава Вантуха (м. Львів);
- Фестиваль-конкурс «Нові постановки» (м. Київ);
- Мистецький проєкт «Українська Бессарабія» (мм. Кілія, Белгород-Дністровський, Першотравневе, Ізмаїл, Рені, Одеська обл.);
- Фестиваль-концерт української діаспори до Дня незалежності України «Українська Родина» (м. Київ);
- Міжнародний фестиваль-конкурс танцю народів світу;
- Міжнародний фестиваль-конкурс творчості дітей та молоді «Арабески»;
- Міжнародний фестиваль дитячої та юнацької творчості «Світ у твоїх долонях» (Греція);
- Всеукраїнський фестиваль-конкурс «Степова криниця» імені Василя Верховинця (м. Херсон);
- Всеукраїнський фестиваль-конкурс хореографічного мистецтва «Барвіста Хортиця»;
- Всеукраїнський фестиваль-конкурс «Миколаївські зорі» (м. Миколаїв).
- В умовах карантину Спілка взяла участь у проведенні онлайн фестивалів-конкурсів:
- Міжнародного творчого конкурсу дітей і молоді Together For Future (творимо дома);
- До Дня Незалежності України «Ти у серці моїм, Україно!» (м. Київ);
- Всеукраїнського фестивалю-конкурсу «Квіти Зимцерли 2020» (м. Харків);
- Міжнародного фестивалю-конкурсу хореографічного мистецтва «Зелен Світ» (м. Харків);
- Всеукраїнського фестивалю-конкурсу хореографічних творів народної хореографії «Нові постановки» (відео проєкт) м. Київ;

- Культурно-мистецький проєкт «Фольклорний дивосвіт України»;
- Співоче поле, м. Київ, вересень;
- Міжнародний фестиваль-конкурс дитячої творчості «Світ у твоїх долонях» ПК «Святошин» м. Київ, листопад;

В рамках просвітницької місії спілка забезпечила проведення:

- Всеукраїнського науково-методичного семінару «Збереження та розвиток народно-сценічного танцю регіонів України «теорія та методика викладання дисциплін народної хореографії» на базі Дитячої хореографічної школи та Хореографічної студії з підготовки акторських кадрів при Національному заслуженому академічному ансамблі танцю України імені Павла Вірського;
- Всеукраїнську науково-методичну конференцію «Україна і світ. Українське хореографічне мистецтво і його місце у міжнародному мистецькому просторі» (м. Київ);
- Всеукраїнську конференцію «Тенденції розвитку народного та сучасного хореографічного мистецтва України»;
- Всеукраїнський науково-методичний семінар та майстер-клас «Теорія та методика викладання дисциплін народної хореографії» на базі Дитячої хореографічної школи та Хореографічної студії з підготовки акторських кадрів при Національному заслуженому академічному ансамблі танцю України імені Павла Вірського;
- Міжнародну конференцію до Міжнародного Дня танцю «Українське хореографічне мистецтво та інтеграційні процеси у Європейський простір (м. Київ);
- Всеукраїнську конференцію «Досвід та перспективи розвитку в системі підготовки фахівців із народної хореографії», майстер-клас на базі Коледжу хореографічного мистецтва «Київська муніципальна академія танцю імені Сержа Лифаря» (м. Київ);
- Всеукраїнський семінар-практикум «Традиції, особливості і зразки танців народів світу» (практичні аспекти вивчення народно-сценічного танцю) (м. Київ);
- Всеукраїнський семінар «Народна танцювальна культура Буковини. Вікові традиції, народні обряди, звичаї» (м. Чернівці);
- Круглий стіл за підсумками Всеукраїнського фестивалю-конкурсу «Нові постановки». Теорія та методика створення нових творів (Київ);
- Конференцію, майстер-клас «Збереження традицій хореографічної культури танцювального фольклору Полісся» (Луцьк);
- Всеукраїнський науково-методичний семінар «Збереження та розвиток народно-сценічного танцю регіонів України» (м. Львів);
- Семінар-практикум та майстер-клас керівників хореографічних колективів закордонного українства (м. Київ);
- Всеукраїнську науково-методичну конференцію «Збереження та розвиток народно-сценічного танцю регіонів України» (м. Київ);
- Всеукраїнську конференцію-читання до Дня народження Павла Вірського «Видатні хореографи України» (м. Київ);

- Всеукраїнський науково методичний семінар та майстер-клас «Народна танцювальна культура Полісся. Вікові традиції, народні обряди, звичаї» (м. Луцьк);
- Міжнародну конференцію до Міжнародного Дня танцю «Українське хореографічне мистецтво та інтеграційні процеси у Європейський простір» (м. Київ);
- Міжнародну науково-практичну конференцію «Хореографічна культура і освіта: проблеми та перспективи» (м. Київ);
- Всеукраїнський семінар «Багаторівнева хореографічна освіта в Україні. Проблеми та їх вирішення» (м. Київ);
- Всеукраїнський семінар сучасного хореографічного мистецтва та майстер-клас «Сучасна українська хореографія. Стилізація народного танцю» (м. Київ);
- Всеукраїнський семінар-практикум та майстер класи «Збереження та розвиток народно-сценічного танцю регіонів України» (сmt. Коблево Миколаївської області);
- Всеукраїнська конференція «Хореографічне мистецтво Закарпаття» (м. Ужгород);
- Всеукраїнський семінар-практикум «Обрядовість в українському хореографічному мистецтві» (м. Дніпро);
- Всеукраїнську конференцію «Збереження та розвиток народно-сценічного танцю регіонів України» (м. Київ);
- Всеукраїнський семінар та майстер-класи «Народна танцювальна культура Прикарпаття» (м. Львів);
- Всеукраїнську конференцію-читання «Вплив творчості П. Вірського на розвиток хореографічного мистецтва України» до 115-річчя з Дня народження, (м. Київ);
- Семінар-практикум «Регіональні особливості українського народного танцю. Культура сценічного одягу, його відповідність регіональним зразкам народного вбрання» для керівників творчих колективів Києва;
- Всеукраїнський семінар-практикум «Школа хореографічної майстерності» на тему «Особливості застосування танцювальної техніки модерн-джаз танцю на заняттях у хореографічних колективах» (м. Одеса);
- Семінар-практикум «Розвиток сучасної танцювальної культури танцю (м. Київ); Всеукраїнські семінари «Стилістичні особливості хореографії Центральної України» та «Стилістичні особливості хореографії Полісся» (м. Київ); Всеукраїнський семінар-практикум «Методика викладання українського танцю в дитячих хореографічних колективах» (м. Київ);
- Всеукраїнський семінар-практикум «Український народний танець та методика його викладання в аматорському хореографічному колективі» (м. Одеса);
- Всеукраїнський семінар-практикум «Особливості методики викладання хореографії у дитячому аматорському колективі» на базі зразкового ансамблю народного танцю «Барвінок»;
- Всеукраїнський семінар-практикум «Етноколо» (м. Київ).

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА» ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

041001, м. Київ, вул. Хрещатик, 10-б. **Голова – Мовчан Павло Михайлович**, tovprosvita@i.ua.

Загальна кількість членів – 52160 осіб.

Імена найвідоміших сучасних митців-членів: Павло Мовчан, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, письменник, перекладач, сценарист, народний депутат України I-VI скликань; Юрій Гандзюк, професор, директор фірми «Атлантик»; Любов Голота – письменниця, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка; Іван Заєць, заступник голови ГО «Рух за Україну в НАТО», народний депутат України II-V скликань; Василь Клічак, директор ВЦ «Просвіта»; Володимир Кметик, керівник телеканалу «Малятко TV», директор студії «Фрески»; Леонід Мужук, кінорежисер, народний артист України, професор; Микола Нестерчук, заслужений працівник освіти України, відповідальний секретар товариства; Кирило Стеценко, заслужений артист України; Микола Тимошик, професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка; Георгій Філіпчук, академік Академії педагогічних наук України.

На даний час у своїй структурі Товариство «Просвіта» налічує 25 обласних об'єднань (в усіх областях України) та Київське міське об'єднання; міських 482, районних 236, первинних організацій – 1637.

Основні завдання національної творчої спілки відповідно до статуту:

- сприяти утвердженню української мови як єдиної державної мови в усіх сферах суспільного життя;
- сприяти органам державної влади у здійсненні контролю за юридичними особами щодо використання ними в своїй діяльності української мови як державної, а при ігноруванні її впливати на них через відповідні державні та судові органи;
- своєю діяльністю утверджувати в суспільстві принципи національної демократичної держави, духовних та культурних цінностей української нації, всебічної підтримки національного виробника як головних фундаментальних засад будівництва економічно сильної та духовно й культурно багатой української держави;
- брати участь у вихованні дітей та молоді на засадах українського патріотизму, духовності й культури;
- сприяти розвитку та утвердженню національної самосвідомості, національної гідності всього народу і кожного громадянина;
- всебічно сприяти розбудові та зміцненню Української держави, її економічному зростанню;
- широко пропагувати економічні, правові знання та знання із різних галузей науки й культури;
- сприяти піднесенню авторитету й значення української мови та культури в інших країнах;

- дбати про збереження і відродження навколишнього природного середовища як однієї з основних умов збереження та розвитку української нації, проводити просвітницьку роботу в галузі охорони довкілля.

Заходи, що проводилися національною творчою спілкою протягом 2017 – 2020 років (за інформацією Міністерства культури та інформаційної політики – 448).

За цей час товариством проведено 448 заходів. Найважливіші з них:

- Всеукраїнський мистецький конкурс юних поетів та композиторів «Я гордий тим, що українець зроду»;
- Конкурс патріотичного плаката і малюнка «Палітра українського слова»;
- Конкурс читців класичної та сучасної поезії;
- Літературний конкурс «Шевченко в моєму серці»;
- Фестиваль «Наша мова солов'їна, наша пісня – спів душі» (м. Черкаси);
- «Письменницька ватра над Черемошем» (м. Івано-Франківськ);
- «Іду з дитинства до Тараса» (м. Сіверсько-Донецьк Луганської обл.);
- «Покоління – ХХІ» (м. Херсон);
- «Таврійські зустрічі» (м. Херсон);
- «Логос – Україна» (Одеса);
- Літературно-мистецькі вечори з нагоди державних свят, історичних та культурних дат, науково-практичні конференції, «круглі столи» де розглядаються актуальні проблеми суспільного життя;
- Щорічний цикл Різдв'яно-новорічних свят, організованих в об'єднаннях Товариства, святкові дійства Вертепів, свято гумору і сатири, фольклорне свято «Купальські зорі» в Києві та областях України, свято Миколая;
- Просвітянські друковані ЗМІ: газети: «Слово Просвіти» (Київ), «Галицька Просвіта» (Івано-Франківськ), «Журавлик» (Харків); журнали: «Українська ластівка» (Чернівці), «Бахмутський шлях» (Луганськ).

Всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка, за роки незалежності, видало понад 2000 назв книг. Серед них «Кобзар» Тараса Шевченка (загальний тираж 7 млн. прим), «Крути. Січень 1918 року», Д. Крман «Подорожній щоденник», В. Підмогильний «Третя революція», художні альбоми: «Художній живопис ХІХ-ХХ ст.», «Художній живопис ХХ – ХХІ ст.» «Український портрет ХVІ-ХVІІІ ст.», «Кам'янець-Подільський» та багато інших. Окремої уваги заслуговує «Словник української мови» тлумачного типу, підготовлений спільно з Інститутом української мови та інститутом мовознавства НАН України.

Створено науково-публіцистичні, ігрові та мультиплікаційні фільми:

- художній фільм «Заповіт» (11 серій);
- науково-публіцистичний фільм «Логос» (80 серій);

- документальна трилогія «Тарас Шевченко»;
- мультиплікаційний багатосерійний фільм «Лис Микита» (29 серій).

Ряд аудіо проєктів: «Етнічна музика України», «Перлини української культури», «Витоки». Цикл навчально-ігрових комп'ютерних програм «Дитяча колекція» («Українська мова», «Історія України», «Традиції українського народу», «Міфи України», «Я і Україна», «Англійська мова», «Країни світу», «Природознавство», «Доісторичний світ», «Видатні художники світу», «Серце України» та ін.).

Від початку російської агресії створено 10 серій документального фільму «Героїчне минуле: від Святослава до Небесної Сотні».

СПІЛКА ДИЗАЙНЕРІВ УКРАЇНИ

04086, м. Київ, вул. Петропавлівська, 34а. **Голова Правління – Борисов Юрій Борисович**, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри дизайну ЧДТУ, експерт УКФ, designer.borisov@gmail.com.

Чисельність членів Спілки складає 1485 членів.

До членів СДУ входять, в основному, практикуючі дизайнери, але значну частину складають викладачі вищої школи: Віталій Шостя, член-кореспондент Національної Академії мистецтв України, народний художник України; Микола Яколев, доктор технічних наук, заслужений працівник освіти України; Анатолій Жирнов, професор НАКККіМ; Євген Антонович, кандидат педагогічних наук, професор НАКККіМ; Свірко В.О., кандидат педагогічних наук, заслужений працівник культури; Тетяна Ніколаєва, кандидат технічних наук, професор КНУТіД; Віктор Даниленко, доктор мистецтвознавства, член-кореспондент Національної академії мистецтв України, заслужений діяч мистецтв України, професор, ректор ХДАДМ; Володимир Лесняк, член-кореспондент Національної академії мистецтв України, професор ХДАДМ; Володимир Погорельчук, кандидат мистецтвознавства, професор ХДВДМ; Олександр Бойчук, кандидат мистецтвознавства, професор ХДАДМ; Станіслав Мигаль, кандидат архітектури, професор НУ «Львівська політехніка»; Ростислав Студницький, кандидат мистецтвознавства, професор ЛАМ; Маргарита Жиліна, заслужений діяч мистецтв України, професор ЛАМ; Олександр Коровицький, заслужений діяч мистецтв України, професор ЛАМ; Віктор Афонін, заслужений художник України, доцент ЧДТУ; Юрій Борисов, кандидат мистецтвознавства, доцент ЧДТУ; Оксана Лагода, кандидат мистецтвознавства, професор ЧДТУ; Ірина Рижова, доктор філософських наук, професор ЗНТУ; Віктор Корсунський, кандидат педагогічних наук, професор ДНУ; Олег Чуйко, кандидат мистецтвознавства, професор ПНУ імені В.Стефаніка; Володимир Шпільчак, кандидат технічних наук, професор ПНУ імені В.Стефанюка; Михайло Белень, заслужений художник України, професор УжНУ; Ірина Банова, кандидат технічних наук, заслужений діяч мистецтв, професор ХНУ; Орест Хмельовський, доцент ЛНУ; Сергій Чечельницький, заслужений архітектор України, член-кореспондент Української Академії архітектури, професор ХАБА.

Спілка нараховує 16 регіональних відділень: Харківська організація, Одеська організація, Львівське регіональне відділення, Миколаївське обласне відділення, Запорізька організація, Івано-Франківська обласна організація, Рівненський обласний осередок, Черкаський обласний осередок, Сумський обласний осередок, Дніпропетровський осередок, Херсонський обласний осередок Спілки дизайнерів України, Хмельницький обласний осередок, Київський територіальний міський осередок Спілки дизайнерів. На тимчасово окупованій території знаходилися Кримська організація, Севастопольський міський осередок, Донецький обласний осередок. Рішенням з'їзду 2016 року члени цих осередків увійшли до складу інших діючих організацій.

Основними статутними завданнями Спілки є:

- сприяння розвитку дизайнерської діяльності в Україні, підвищенню її значення у вирішенні соціально-економічних завдань, розвитку національної культури та мистецтва, творчої діяльності у галузі створення зразків конкурентоспроможної продукції;
- творча діяльність у галузі культури та мистецтва;
- об'єднання і координація діяльності осередків Спілки;
- створення умов для творчої праці, підвищення професійного, наукового та загальнокультурного рівня членів Спілки;
- виховання творчої молоді, сприяння оволодінню нею досягненнями національної та загальносвітової культури;
- постійна співпраця з педагогічними та науково-педагогічними колективами навчальних закладів;
- надання допомоги в навчально-виховній роботі педагогічним колективам у патріотичному, культурно-естетичному та інтелектуальному розвитку дітей та молоді;
- сприяння обміну культурними цінностями, співробітництво між діячами у сфері дизайну різних країн, національними та міжнародними організаціями дизайну;
- організація творчих виставок, конкурсів, стимулювання розвитку дизайнерської критики та професійної майстерності;
- сприяння в реалізації творів дизайну та інших творів, виконаних членами Спілки;
- сприяння забезпеченню правової захищеності майнових, у тому числі авторських прав членів Спілки;
- надання допомоги ветеранам Спілки;
- пропаганда досягнень дизайну в країні і за кордоном;
- здійснення міжнародних зв'язків із зарубіжними творчими організаціями.

Заходи, що проводилися творчою спілкою протягом 2017 – 2020 років.

Основна діяльність СДУ відбувається на рівні місцевих осередків. Це численні виставки, мистецькі заходи в різних містах України:

- Ювелірний Салон. Одеса;
- Дні українського дизайну в Черкасах;

- Міжнародний конгрес «Європейський вектор розвитку українського етнодизайну», Полтава;
- Фестивалі «Корова», Дніпро;
- Фестиваль Предметний і графічний дизайн, Харків;
- Курси арт-терапії у військових госпіталях для поранених воїнів.

РАЙОННА СПІЛКА ХУДОЖНИКІВ «АРТ-СВАЛЯВА»

м. Свалява, вул. Головна, 72. **Голова правління – Дорош Віталій Карлович**, doroshwitalij@gmail.com. **Кількість членів спілки – 28 осіб.** Статутним завданням творчої спілки є розвиток культури та мистецтва і популяризація Свалявського краю.

Заходи, що проводилися творчою спілкою протягом 2017-2020 років:

- Пленери присвячені Дню художника;
- Виставки в центрі міста Сваляви до дня святої Марії;
- Виставка в Свалявському будинку культури до Дня матері;
- Пленер до Дня художника (с. Черник Свалявського р-ну),
- Персональна виставка члена спілки художників «Арт-Свалява» Павла Дулішковича;
- Травнева Свалявському виставка в будинку культури;
- Обласний пленер – малювання сакур.
- Колоквіум «Галерея мистецтв» для учнів району;
- Виставка присвячена 10-річчю спілки;
- Персональна виставка члена спілки Віталія Дороша та Ванди Дорош-Майор.

ТВОРЧА СПІЛКА «АСОЦІАЦІЯ ДІЯЧІВ ЕТНІЧНОГО МИСТЕЦТВА» (ТС «АДЕМ»)

Фактична адреса: м. Київ, вул. Василя Тютюнника, 5, юридична адреса: 02094, м. Київ, Дніпровський р-н, бул. Верховної Ради, буд. 21, кор. Б, кв. 65. **Керівник – Кдирова Інеш Осербаївна**, заслужена артистка України, inesh-k@ukr.net. **Кількість членів – 214 осіб.**

До складу спілки входять керівники етнічних культурних центрів, художніх колективів та їх учасники, які також є викладачами закладів освіти в галузі культури і мистецтва, які мають спеціальну культурно-мистецьку освіту, творчі здобутки, почесні звання та відзнаки мистецьких конкурсів і фестивалів.

Учасниками регіональної мережі творчої спілки «Асоціація діячів етнічного мистецтва» зокрема є: Громадська організація «Рада національних спільнот України»; Всеукраїнське суспільне об'єднання «Георгія»; Громадська організація «Грузинський культурно-просвітній центр «Іберієлі»; Народний ансамбль грузинського танцю «Іберієлі»; Молодіжна громадська організація «Світ молоді»; Народний ансамбль «Кавказ»; Громадська організація «Київське культурно-просвітне «Ромське шатро» (ГО «Ромське шатро»); Театр циганської пісні і танцю «Ромен»; Громадська організація «Грузинський культурно-просвітній центр «Іберія»; Народний ансамбль грузинського танцю «Іберія»; Київська вірменська громада; Народний колектив «Ансамбль вірменського народного танцю «Айренік»; Спілка поляків України Народний ансамбль польського танцю «Поляни з-над Дніпра»; Спілка об'єднань громадян «Рада німців України» (ВГО РНУ); Німецький молодіжний культурний центр «Дойче Квелле»; Народний театр німецького танцю «Дойче Квелле»; ГО «Всеукраїнська асоціація корейців»; ГО «Корейський культурний центр» Ансамбль традиційного корейського танцю «Тораді»; Громада литовців України Київське товариство литовської культури ім. Майроніса; Литовський ансамбль «Сесулес»; Громадська спілка «Київське міське товариство греків ім. Костянтина Іпсіланті»; Українсько-чеське культурно-освітнє товариство «Вишеград»; Народний ансамбль чеської пісні «Вишеград»; Громадська спілка «Африканська рада в Україні»; Ансамбль «Африкан». Членами спілки також є: народний артист України, заслужений діяч культури Польщі Олег Дзюба, народна артистка України Ганна Захарченко, заслужені артисти України: Інеш Кдинова – голова правління творчої спілки, Юрій Коржов – секретар правління Олександр Мирошніченко – заступник голови Правління, Ленара Османова – заслужена артистка АР Крим, Валентина Коржова, Роман Коржов, заслужені працівники культури України: Ашот Аванесян, Тетяна Оленева, Манана Сулаквелідзе.

Основні завдання творчої спілки відповідно до статуту та види діяльності з кодом. Метою Асоціації є збереження і розвиток багатонаціональної культури України, етнічного музичного мистецтва, підвищення його ролі в духовному житті суспільства, в справі відродження і популяризації національних традицій та культурно-мистецької спадщини етнічних спільнот України, вітчизняної і світової культури та захист спільних інтересів своїх членів.

Основними завданнями діяльності творчої спілки «Асоціація діячів етнічного мистецтва» є розвиток народної художньої творчості, збереження і дослідження історико-культурної спадщини, а також сприяння створенню загальнодержавних програм національно-культурного значення, розвитку освіти і науки, інших соціально важливих культурологічних та просвітницьких заходів; внесення пропозицій до органів влади і управління, щодо активізації культурної політики та міжнаціональних відносин у суспільстві та вдосконаленню державної політики в соціально-гуманітарній сфері.

Пріоритетним напрямом діяльності Асоціації є співпраця з науково-педагогічними колективами навчальних закладів з метою надання допомоги в навчально-виховній роботі педагогічним працівникам у патріотичному, культурно-інтелектуальному розвитку дітей і молоді, у морально-етичному вихованні толерантності та поваги до національних традицій українського та інших народів.

Члени Асоціації беруть активну участь в роботі Ради національних спільнот України, Департаменту у справах релігій і національностей Міністерства культури України, співпрацюють з Наглядною радою Суспільного мовлення України в обговоренні Концепції мовлення національних меншин Національної Суспільної телерадіокомпанії України.

Код ЄДРПОУ – 41640480, КВЕД 94.12 Діяльність професійних громадських організацій.

Заходи, що проводилися творчою спілкою протягом 2017-2020 років:

Членами АДЕМ проведено: музично-літературні вечори для учнів старших класів шкіл та студентів ВНЗ в Києві, Чернігові, Житомирі, Вишгороді, Демидові, Димері на теми етнічної культури; музично-патріотичні програми «Україна – єдина родина».

Асоціація діячів етнічного мистецтва співпрацює з ГО «Рада національних спільнот України» і брала участь в організації та проведенні масових культурно-просвітницьких заходів в галузі етнічного музичного мистецтва, народної художньої творчості та фольклору, серед яких наступні проєкти:

- «Славетний син великого народу. Т. Г. Шевченко мовами етносів України.» (Київ);
- Дні корейської культури в Україні «Кореяда – 2017» (Київ);
- Всеукраїнський фестиваль «Мистецька палітра етнічних спільнот України» (Київ, Український дім, Харків, Харківський національний театр опери і балету);
- I та II Всеукраїнські фестивалі національних культур (Київ, Національна опера України ім. Т. Г. Шевченка);
- Традиційні національні свята етносів України «Навруз – свято нового життя, миру і весни» (Київ, Український дім).

Реалізовані заходи висвітлені на сайті radaspilnot.org.ua, та інших учасників мережі, в інформаційно-аналітичній газеті «Національний діалог», мистецькій діяльності етнічних спільнот присвячено рубрику «Культура етносів України» (www.facebook.com/NationalDialogueUKRAINE/).

ТВОРЧА СПІЛКА «ЄВРОПЕЙСЬКА МЕДІЙНА СПІЛКА» (ЄМС)

61002, Україна, Харків, вул. Сумська, 44/2, а/с 10447. Голова – Черемський Роман Петрович, 097-283-66-47, mediaunion.eu@gmail.com.

Кількість засновників — 22 особи, атестованих ЄМС журналістів — 98 осіб.

Основні завдання творчої спілки відповідно до статуту та види діяльності з кодом:

- сприяння розвитку фахової журналістики за всіма її напрямками, включаючи блогосферу;

- позитивний вплив на виробництво якісного журналістського медійного контенту;
- сприяння захисту в мас-медіа української державності та християнських цінностей;
- захист професійних, соціальних і економічних інтересів журналістів — членів ЄМС;
- розробка пропозицій до державних, регіональних та інших програм, нормативно-правових актів, спрямованих на розвиток і поліпшення українського інформаційного простору, сприяння втіленню їх у життя.
- сприяння створенню умов для творчої праці, підвищення професійного, наукового та загальнокультурного рівня творчих працівників – працівників медіа;
- обстоювання прав журналістів на одержання і поширення об'єктивної інформації;
- напрацювання практичних фахових рекомендацій щодо реалізації журналістами своїх професійних завдань у медійному просторі в умовах новітніх технологічних можливостей;
- проведення атестації творчих працівників з можливістю видачі в подальшому посвідчення журналіста;
- турбота про правовий, соціальний і професійний захист членів ЄМС.

Спілка має у своєму розпорядженні комп'ютерну техніку, журналістське відеознімальне обладнання та аудіозаписувальні пристрої тощо.

Заходи, що проводилися творчою спілкою протягом 2017-2020 років.

Європейська медійна спілка постійно провадить діяльність щодо підтримки професійних журналістів за різними напрямками. Зокрема за період від заснування у 2019 році до тепер здійснюється:

- Атестація журналістів атестаційною комісією ЄМС з метою визначення відповідності фахового рівня працівників ЗМІ;
- Навчання та консультації провідних фахівців медійної галузі для потребуючих цього працівників ЗМІ та студентів вишів відповідних спеціальностей;
- Розробка та видання навчальних посібників для студентів та всіх хто цікавиться творчою професією журналіста;
- Фахова допомога у виготовленні медійного контенту;
- Сприяння створенню умов для творчої праці журналістів;
- Проведення щороку Дня українськомовної преси 12 листопада (тематичні круглі столи, творчі вечори, неформальне спілкування в професійній спільноті творчої спілки).

СПІЛКА РЕКЛАМІСТІВ УКРАЇНИ

м. Київ, вул. Братиславська, 9а, к. 106. **Голова спілки – Ромат Євгеній Вікторович**, evromat@ukr.net.

Кількість членів – 145 осіб. Членами творчої спілки є практикуючі рекламисти, викладачі рекламних дисциплін університетів.

Кількість осередків спілки – 6 (в Києві, Харкові, Одесі, Полтаві, Чернівцях, Кропивницькому).

Основні завдання творчої спілки відповідно до статуту:

- творча діяльність у галузі реклами;
- сприяння розвитку національної реклами, розробленню та втіленню в життя культурно-мистецьких заходів, організації творчих конкурсів, виставок, авторських вечорів, прем'єр, фестивалів тощо;
- сприяння створенню умов для творчої праці, підвищення професійного, наукового та загальнокультурного рівня членів Спілки, виховання творчої молоді, оволодіння нею досягненнями національної та загальнолюдської культури;
- пошук талантів серед молоді та сприяння їх творчому розвитку;
- видання газет, журналів, книг та іншої друкованої продукції, створення кіно-та відеофільмів, аудіовізуальної продукції з метою популяризації досягнень української та світової культури та рекламного мистецтва, творчого доробку членів Спілки;
- турбота про правовий, соціальний та професійний захист членів Спілки та ін.

Заходи, що проводилися творчою спілкою протягом 2017-2020 років. Понад 20 тільки загальнонаціональних подій, більшість з них – у співпраці з іншими громадськими організаціями, органами влади, вишами. Серед них найвагоміші:

- 10-й Національний фестиваль соціальної реклами (спільно з КМДА);
- Національний фестиваль соціальної реклами в Харкові;
- 13-й Український студентський фестиваль реклами (Київ);
- 3-й Харківський студентський фестиваль реклами (Харків);
- 14-й Український студентський фестиваль реклами (Київ);
- Студентський фестиваль реклами Реклама-Фест (Одеса);
- Всеукраїнський креатив-баттл «Рекламний Полігон»;
- 11-й Національний фестиваль соціальної реклами (спільно з КМДА);
- 17-й Міжнародний науково-практичний форум з проблем маркетингових досліджень Re:Mark-2020 (Київ);
- 4-й Харківський студентський фестиваль реклами;
- Друга Міжнародна конференція «Бренд-менеджмент: маркетингові технології» (Київ);

- 15-й Український студентський фестиваль реклами (Київ);
- Всеукраїнський креатив-баттл «Рекламний Полігон»;
- 12-й Національний фестиваль соціальної реклами (спільно з Укргазвидобуванням та Європейською Бізнес Асоціацією (Київ);
- Круглий стіл спільно із Європейською Бізнес Асоціацією із проблем інтелектуальної власності «Качай легальне!».

За підтримки Спілки з 1996 року до цього часу видається перший в Україні журнал рекламно-маркетингової проблематики «Маркетинг і реклама» (загальнонаціональне розповсюдження).

СПІЛКА ФОТОХУДОЖНИКІВ ЗАКАРПАТТЯ

Ужгород, вул. Солов'їна, 16. Голова – Ньорба Володимир Федорович, norbavd@gmail.com.

Кількість членів спілки – 21 особа. Особи, які є членами творчої спілки займаються діяльністю, пов'язаною з фотографією, освіта вища.

Основне завдання творчої спілки відповідно до статуту – розвиток фотомистецтва. КВЕД 94.12 – Діяльність професійних організацій (лише для організацій, що здійснюють діяльність в секторах культури та культурного-пізнавального (внутрішнього) туризму).

Заходи, що проводилися творчою спілкою протягом 2017-2020 років:

- Фотовиставка у Словаччині , Bardejov. Slovakia;
- Персональна виставка члена Спілки фотохудожників Закарпаття В. Фіцколинця;
- Відкриття 1st International Photo Salon «Carpathians» Uzhhorod;
- Фотовиставка словацького фотохудожника Ужгороді – Štefan Ižo;
- Фотовиставка польського фотохудожника в Ужгороді – Wacław Turek;
- Фотовиставка-репрезентація румунського регіону в Ужгороді – Exhibition in Uzhhorod «Sălaj-Beauty, Tradition, Story»;
- Фотовиставка «Внутрішня Монголія» румунського фотохудожника в Ужгороді – Lajos Nagy;
- Фотовиставка «Магія боржавських полонин», Ужгород;
- Міжнародний фотоконкурс «КАРПАТИ»;
- Міжнародний фотоконкурс «Замки Карпатського регіону»;
- Участь членів Спілки фотохудожників Закарпаття в оргкомітетах фото-салонів та журі фотоконкурсів.

ЧЕРНІГІВСЬКА РЕГІОНАЛЬНА ТВОРЧА СПІЛКА КІНЕМАТОГРАФІСТІВ ТА ПОВ'ЯЗАНИХ З КІНОМИСТЕЦТВОМ МИТЦІВ «ЧЕРНІГІВСЬКА ТВОРЧА МАЙСТЕРНЯ»

М. Чернігів, вул. Лютна, 4, к. 49. Голова – Антошин Вадим Леонідович, AntoshinVL@ukr.net.

Кількість членів спілки – 20 осіб. Членами творчої спілки є працівники культури.

Основні завдання творчої спілки відповідно до статуту та види діяльності з кодом – 94.12. Діяльність професійних громадських організацій.

Заходи, що проводилися творчою спілкою протягом 2017-2020 років – знято 3 документальних фільми – «Мій Крим», «Нескорені духом», «Сивки, загублений спадок», взято участь у форумі «Креативна Україна», у роботі громадської ради при Чернігівській обласній державній адміністрації, спілка є співорганізатором у Чернігівській області фестивалю патріотичного кіно «Дивись українське!» та фестивалю документального кіно «КіноДок».

НАЦІОНАЛЬНА ЛІГА УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ

Юридична адреса: 01004 Київ вул. Пушкінська, 32. В. о. Голови Провідної ради – Лісецький Степан Йосипович, 044-2720701, petrov.omel@ukr.net.

Кількість членів спілки – 221 особа. Членами творчої спілки є: композитори, музикознавці, музичні журналісти, викладачі музичних навчальних закладів.

Кількість регіональних відділень: Одеське, Первомайське, Черкаське, Вільнюське (Литва) невеликі (1-3 особи) представництва, регіональні відділення: Волинська обласна організація, Закарпатська обласна організація, Івано-Франківська крайова організація, Миргородська регіональна організація, Сумська обласна організація, Тернопільська крайова організація, міські організації: Київська, Кіровоградська, Львівська, Полтавська, Харківська, Ялтинська (Крим). Всього – 16 одиниць.

Основні статутні завдання спілки – розвиток національної музичної творчості, піднесення суспільного становища професійної музичної творчості, захист прав професійних творчих працівників.

Заходи творчою спілкою протягом 2017-2020 років не проводилися.

ОБЛАСНА МОЛОДІЖНА ТВОРЧА СПІЛКА ХУДОЖНИКІВ ТА МИСТЕЦТВОЗНАВЦІВ

10003, м. Житомир, вул. Перемоги, 71а, к. 5, **Голова правління – Величко Інна Аркадіївна**,
 spilka_zh@ukr.net.

Кількість членів спілки – 30 осіб. Членами творчої спілки є викладачі образотворчого мистецтва (освіта вища), студенти вищих навчальних закладів, художники, майстри народної творчості, мистецтвознавці.

Основні завдання творчої спілки відповідно до статуту та види діяльності з кодом. 94.12 Діяльність професійних громадських організацій.

Основна мета діяльності ОМТСХМ – задоволення та захист законних творчих, вікових, національно-культурних спільних інтересів членів організації.

Основними цілями Спілки є сприяння розвитку мистецької, культурної діяльності в Україні, підвищенню її значення у вирішенні соціально-економічних завдань, розвитку національної культури та мистецтва, творчої діяльності у галузі створення зразків конкурентоздатної продукції. Тому серед основних напрямів діяльності Спілки – творча діяльність у галузі культури і мистецтва; розроблення і втілення в життя культурно-мистецьких заходів, організація творчих конкурсів, виставок, авторських вечорів, прем'єр, фестивалів тощо; пошук талантів серед молоді та сприяння їх творчому розвитку; видання друкованої продукції (буклети, посібники), створення кіно та відеофільмів, аудіовізуальної продукції з метою популяризації досягнень культури і мистецтва, творчого доробку членів та Почесних членів Спілки; сприяння відродженню, розвитку та популяризації народної творчості, збереженню та збагаченню історико-культурної спадщини та довкілля, проведенню масових культурно-просвітницьких заходів для молоді, а також – утвердженню демократичних, загальнолюдських цінностей, тощо.

Заходи, що проводилися творчою спілкою протягом 2017-2020 років. Серед досягнень спілки – проведення багатьох художніх виставок робіт членів спілки та учнів дитячої художньої студії:

- Виставка «Барви Полісся» (щорічно);
- Етнофестиваль «Житичі» (щорічно);
- Створення культурно-мистецького центру «Поліська хата»;
- Музей трипільської культури та оглядового майданчику «Дивосвіт Трипілля» у с. Городське Коростишівського р-ну;
- Щорічний конкурс-пленер для молодих художників «Житомир молодіжний»;
- Щорічний обласний конкурс дитячого малюнку «Кожному мила своя сторона»;
- «Сільський зелений туризм – нові можливості підприємництва на селі» – науково-практичні семінари для студентів, проведені в різних районах Житомирщини – у Бердичівському, Малинському, Баранівському, Радомишльському та Житомирському.

Соціальні проекти:

- Програма «Мама + Я = сім'я» (навчання малюванню дітей, організація психологічних тренінгів для мам, до 100 дітей/рік, за підтримки міської ради та управління соціальної політики ОДА, до 30 дітей/рік);
- «Школа виживання на Старій Греблі» та «Вихідні на Старій Греблі» (багатоденні заходи для дітей з обмеженими можливостями спільно з Житомирською обласною Спілкою сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні, за підтримки Житомирської ОДА);
- «Щедрий вечір у Поліській хаті» (для багатодітних родин);
- «Успішні для майбутнього успіху» (за підтримки управління національно-патріотичного виховання, молоді та спорту Житомирської ОДА);
- Проєкт «Красива старість» (за підтримки німецького фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє») в рамках програми «Ми поруч! Підтримка людей, постраждалих від нацизму». Завдяки цьому проєкту найстаршим людям с. Городське Коростишівського р-ну надається різноманітна допомога, проєктом було охоплено близько півсотні людей, народжених до 1945 року.
- Тренінги з аудіодискрипції для туристичних гідів, музейних працівників, туристичних агенцій.

Участь у конкурсах та реалізація виграних грантів:

- Проєкт «Археолог – Олег Ольжич (Кандиба)», за підтримки управління культури Житомирської міської ради;
- Проєкт «Створення нових сучасних центрів музейного типу – крок до підвищення туристичного іміджу Житомирщини», за підтримки Житомирської облдержадміністрації;
- Проєкт «Створення ландшафтно-скульптурного оглядового майданчику «Дивосвіт Трипілля», за підтримки УКФ;
- Проєкт «Створення ландшафтно-скульптурного оглядового майданчику «Дивосвіт Трипілля – Стіл Злагоди» на пам'ятці археології в с. Городське», за підтримки Міністерства культури України, в рамках програми уряду «Малі міста – великі враження»;
- організація туру для інтернет-блогерів по Хмельниччині – Житомирщині – Київщині – Черкащині, за підтримки УКФ (Проєкт інвестиційної підтримки).

РОЗДІЛ IV. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ СТАН ТВОРЧИХ СПІЛОК

Скорочення в таблиці: дб – Державний бюджет України

Вид надходжень		2017, грн	2018, грн	2019, грн.	2020, грн.
Національна всеукраїнська музична спілка	Фінансова підтримка національних творчих спілок (Державний бюджет України)	504 800	366 480	24 509 267	
	Здійснення культурно-мистецьких заходів національними творчими спілками (Державний бюджет України)				448 600
	Стипендії за видатні досягнення у галузі культури, літератури, мистецтва (Державний бюджет України)	349 800	567 625	480 979	531 429
	Від реалізації «Української музичної газети»	11 135	13 100	12 080	
	Благодійні внески	20 500	282 295	449 272	79 500
	Членські внески	58 986	79 258	165 295	126 860
	Грант УКФ (Державний бюджет України)		300 406		918 270
	Гранти			50 000	
	Банківські послуги	4 137	10 488	13 733	8 789
Усього: 30 363 084 (дб 28 977 656)	949 358 (дб 854 600)	1 619 652 (дб 1234511)	25 680 626 (дб 24990246)	2 113 448 (дб 1898299)	
Національна спілка архітекторів України	З 2014 року державна фінансова підтримка не надавалася, про інші доходи інформація відсутня, крім суми гранту УКФ 2018 року				
	Грант УКФ (Державний бюджет України)		497 968 дб		

Вид надходжень		2017, грн	2018, грн	2019, грн.	2020, грн.
Національна спілка журналістів	Фінансова підтримка відповідною творчою спілкою у сфері засобів масової інформації, преси України (Державний бюджет України)	963 600	1 194 200	1 236 800	1 125 000
Усього:	дб 3 507 100				
Національна спілка кінематографістів	Підтримка Національної спілки кінематографістів України (Державний бюджет України)	434 600	666 500	373 900	300 000
	Стипендії за видатні досягнення у галузі культури, літератури, мистецтва (Державний бюджет України)	256 500	274 700	290 400	302 400
	Грант УКФ (Державний бюджет України)				1 000 000
Усього: 3 899 000 (дб)		691 100	941 200	664 300	1 602 400
Національна спілка кобзарів України	Фінансова підтримка національних творчих спілок (Державний бюджет України)	251 200	251 200	251 200	
	Здійснення культурно-мистецьких заходів національними творчими спілками (Державний бюджет України)				251 200
	Грант УКФ (Державний бюджет України)			400 000	
	Гранти		150 000	100 000	
Усього: 1 654 800 (дб 1 404 800)		251 200 /	401 200 (дб 251 200)	751 200 (дб 651 200)	251 200
Національна спілка композиторів	Фінансова підтримка національних творчих спілок (Державний бюджет України)	331 800	3 781 800	27 181 800	
	Здійснення культурно-мистецьких заходів національними творчими спілками (Державний бюджет України)				6 744 800
	Стипендії за видатні досягнення у галузі культури, літератури, мистецтва (Державний бюджет України)	81 800			
Усього: 38 122 000 (дб)		413600	3 781 800	27 181 800	6 744 800

Вид надходжень		2017, грн	2018, грн	2019, грн.	2020, грн.
Національна спілка краєзнавців України	Фінансова підтримка національних творчих спілок (Державний бюджет України)	248 400	548 400	548 400	
	Здійснення культурно-мистецьких заходів національними творчими спілками (Державний бюджет України)				228 500
	Членські внески	11 000	14 700	19 350	6 800
Усього: 1 625 550 (дб 1 573 700)		259 400 (дб 248 400)	563 100 (дб 548 400)	567750 (дб 548 400)	235300 (дб 228 500)
Національна спілка майстрів народного мистецтва	Фінансова підтримка національних творчих спілок (Державний бюджет України)	418 000	839 400	1 399 900	
	Здійснення культурно-мистецьких заходів національними творчими спілками (Державний бюджет України)				1 400 000
	Усього:	дб 4 057 300			
Національна спілка письменників України	Державна фінансова підтримка для здійснення культурно-мистецьких заходів (Державний бюджет України)	920 000	920 000	920 000	
	Здійснення культурно-мистецьких заходів національними творчими спілками (Державний бюджет України)				920 000
	Надходження від здачі в оренду приміщень	3 678 000	4 387 000	5 368 000	3 617 000
	Членські внески	30 700	69 600	54 400	20 5000
	Благодійні внески	337 8000	653 000	803 500	244 7000
Усього: 20 184 200 (дб 3 680 000)		4 966 500 (дб 920 000)	5 109 600 (дб 920 000)	6 225 900 (дб 920 000)	3 882 200 (дб 920 000)
Національна спілка театральних діячів	Фінансова підтримка національних творчих спілок (Державний бюджет України)	2 041 100	11 000 000	18 064 000	
	Здійснення культурно-мистецьких заходів національними творчими спілками (Державний бюджет України)				9 374 900
	Стипендії за видатні досягнення у галузі культури, літератури, мистецтва (Державний бюджет України)	653 144	734 922	789 440	1 052 533

Вид надходжень		2017, грн	2018, грн	2019, грн.	2020, грн.
	На реалізацію культурно-мистецького заходу (Державний бюджет України)	25 000			
	Програма «Малі міста – великі враження» (Державний бюджет України)			1 999 920	
	Членські внески	22 690	65 236	61 562	89 343
	Благодійні внески		70 000		
	Гранти УКФ (Державний бюджет України)		616 743	445 379	978 167
	Гранти		773 000	1 078 757	
Усього: 49 935 836 (дб 47 775 248)		2 741 934 (дб 2 719 244)	13 259 901 (дб 12351665)	22 439 058 (дб 21298739)	11 494 943 (дб 11405600)
Національна спілка фотохудожників України	Фінансова підтримка національних творчих спілок (Державний бюджет України)	131 600	334 900	334 900	
	Здійснення культурно-мистецьких заходів національними творчими спілками (Державний бюджет України)				334 900
Усього:		(дб 1 136 300)			
Національна спілка художників	Фінансова підтримка національних творчих спілок (Державний бюджет України)	591 800	944 559	1 244 900	
					532 500
	Стипендії за видатні досягнення у галузі культури, літератури, мистецтва (Державний бюджет України)	632 660	823 195	841 500	751742
	Грант Президента України (Державний бюджет України)	156 953			
	Членські внески	1 251 200	1 251 200	1 251 200	1 251 200
Усього: 11 524 609 (дб 5 236 567)		2 632 613 (дб 1381413)	3 018 954 (дб 1767754)	3 337 600 (дб 2086400)	2 535 442 (дб 1284242)
Національна хореографічна спілка України	Фінансова підтримка національних творчих спілок (Державний бюджет України)	214 500	9 500 000	10 900 000	
	Здійснення культурно-мистецьких заходів національними творчими спілками (Державний бюджет України)				700 000

Вид надходжень		2017, грн	2018, грн	2019, грн.	2020, грн.
Національна хореографічна спілка України	Стипендії за видатні досягнення у галузі культури, літератури, мистецтва (Державний бюджет України)		2 200	27 700	27 600
	Членські і благодійні внески	21 000	50 900	109 400	40 200
Усього: 21 593 500 (дб 21 372 000)		235 500 (дб 214500)	9 553 100 (дб 9502200)	11 037 100 (дб 10927700)	767 800 (дб 727 600)
Всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка	Заходи Всеукраїнського товариства «Просвіта»	660 100	1 100 100	1 100 100	1 100 100
Усього: 3 960 400					
Районна спілка художників «Арт-Свялява»	Членські внески	1 400	1 400	1 400	1 400
Усього: 5 600					
Творча спілка «Асоціація діячів етнічного мистецтва»	Інформація відсутня				
Спілка дизайнерів України	Безоплатна фінансова допомога	160 000	150 300	123 000	198 000
	Оренда приміщень	600 000	653 600	744 200	737 000
Усього: 3 366 100		760 000	803 900	867200	935000
Творча спілка «Європейська медійна спілка»	Членські внески	Спілку створено у 2019 році	Спілку створено у 2019 році	Спілку створено у 2019 році	126 000
Усього: 126 000					
Національна ліга українських композиторів	Джерела фінансування відсутні				
Обласна молодіжна творча спілка художників та мистецтвознавців	Грант	65 000			
	Грант УКФ (Державний бюджет України)		127 377		343 842
Усього: 536 219 (дб 471 219)					
Спілка рекламістів України	Інформація відсутня				

Вид надходжень	2017, грн	2018, грн	2019, грн.	2020, грн.
Чернігівська регіональна творча спілка кінематографістів та пов'язаних з кіномистецтвом митців «Чернігівська творча майстерня»	Інформація відсутня			
Спілка фотохудожників Закарпаття	Грант УКФ (Державний бюджет України)			76 075
	Членські внески			2 000
Усього: 78 075 (дб 76 075)				

За інформацією Українського культурного фонду творчі спілки України протягом 2018–2020 років одержали грантів на суму 15 900 545 гривень, з них:

- національні творчі спілки (4 спілки) одержали грантів на 5 182 546 гривень: у 2018 році – 1 415 118 гривень; у 2019 році – 870 852 гривень; у 2020 році – 2 896 576 гривень;
- регіональні відділення творчих спілок (10 відділень), які є юридичними особами) одержали грантів на 10 172 073 гривень: у 2018 році – 1 591 340; 2019 році – 5 445 652; 2020 році – 3 235 081 гривень;
- творчі спілки без статусу національного (2 спілки) одержали грантів на 545 926 гривень: у 2018 році – 126 027 гривень; у 2020 – 419 899 гривень.

Всього протягом 2017–2019 років на підтримку діяльності творчих спілок з Державного бюджету України було виділено 171 983 251 гривень.

ВИСНОВКИ

ПЕРШИЙ ВАЖЛИВИЙ ВИСНОВОК: ТВОРЧІ СПІЛКИ В УКРАЇНІ – ПОМІТНЕ ЯВИЩЕ В КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРИ НАШОЇ ДЕРЖАВИ.

Спілчанський рух нараховує десятки тисяч учасників, які провадять свою діяльність практично в усіх сферах культурного життя, представляють більшість видів мистецтва, є професійними творчими працівниками, які відомі всьому світові, або ж ентузіастами, які сприяють популяризації культурного життя та мистецтва свого краю.

Творчі спілки щороку організовують та проводять сотні культурно-мистецьких заходів як всеукраїнського, так і регіонального рівнів в областях нашої держави, здійснюють велику просвітницьку роботу серед усіх верств населення, проводять семінари, конференції, майстер-класи засідання за круглим столом, тощо. Спілчани викладають у культурно-мистецьких закладах освіти різного рівня: від позашкільної освіти, до вищих навчальних закладів. Значна частина науково-педагогічного складу в мистецьких вишах України є членами творчих спілок, керівники усіх без винятку національних мистецьких колективів, театрів, концертних організацій та більшість художнього та артистичного складу також мають членство в спілках. **Очевидно правильним буде зазначити, що спілчани складають помітну частину тих, хто створює сучасний культурний простір України та забезпечує його інтеграцію в світовий контекст.**

Професіоналізм і патріотизм творчих спілок може зробити їх надійними партнерами у взаєминах з державою, їх діяльність за умови системного підходу до реалізації механізмів підтримки, може бути надзвичайно ефективною в процесі державотворення. Чинне законодавство делегувало творчим спілкам деякі державні функції – контроль за дотриманням законодавства про захист суспільної моралі, атестацію професійних творчих працівників, участь в комісіях, колегіях, тощо; погодження визначення народних художніх промислів, видача сертифікатів відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, можливість висувати достойників на відзначення державними нагородами, брати участь в розробленні актів законодавства, загальнодержавних програм національно-культурного розвитку, інших соціально важливих культурологічних та соціально-політичних заходів, тощо (Закон України № 554/97-ВР). Однак, цей перелік на законодавчому рівні можна розширювати.

Творчі спілки є різними за напрямками діяльності, кількістю членів (від 52 160 осіб в Всеукраїнському товаристві «Просвіта», 7 000 членів в Національній спілці театральних діячів, до 21 члена в Спілці фотохудожників Закарпаття), фінансовими оборотами (від десятків мільйонів гривень на рік до двох-трьох тисяч), проте більшість з них, без огляду на кількісні показники, займає активну громадянську позицію, яка виявляється в збереженні, розвитку, популяризації української культури, мистецтва та захисті української мови. Великі творчі спілки є впливовою силою під час відстоювання своїх професійних інтересів. Це підтверджує, зокрема, сучасний стан законодавства стосовно творчих спілок, яке не було би таким розвиненим та розгалуженим, якби не наполегливе лобювання з боку їх впливових членів. Яскравим прикладом цьому твердженню є прийнятий в 2017 році закон «Про державну підтримку кінематографії в Україні» (23 березня 2017 року № 1977-VIII), розроблений кіноспільнотою і пролобійований, зокрема, членами Національної спілки кінематографістів України, який високо оцінюють як українські кінематографісти, так і їхні зарубіжні партнери, та завдяки якому розвиток українського кіно одержав потужний державний поштовх. Малі ж творчі спілки є помітними явищами, кожна в своєму регіоні.

Від дня набуття незалежності Українська держава приділяє помітну увагу діяльності та розвитку творчих спілок. Вся історія формування законодавчої бази вказує на волю держави сприяти розвитку творчих спілок. Про це свідчать десятки прийнятих законодавчих актів (перше рішення Уряду України стосовно підтримки творчих спілок датується 27 червня 1992 року).

Чинним законодавством задекларовано основоположні принципи утворення, діяльності та ліквідації творчих спілок, визначено їх права, обов'язки, категорії, основні напрями діяльності, передбачено пільги для спілок та спілчан, умови творчої праці. З 1992 року творчим спілкам виділялися кошти на здійснення статутної діяльності, надавалися пільги стосовно комунальних послуг та податку на землю, урядом приймалися програми розвитку, виділялися додаткові асигнування у зв'язку зі скасуванням пільг щодо оподаткування прибутків, встановлювалися помітно високі відрахування до фондів творчих спілок, всеукраїнським творчим спілкам, які діяли як юридичні особи до 24 серпня 1991 року, було передане майно відповідних творчих спілок колишнього Союзу РСР, тощо.

Водночас, аналіз цієї розлогої нормативно-правової бази в контексті історії розвитку спілок наводить на

ДРУГИЙ ВАЖЛИВИЙ ВИСНОВОК ПРО ДЕКЛАРАТИВНІСТЬ ЗАКОНОДАВСТВА ТА БЕЗСИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ПІДТРИМКИ.

Дослідженням встановлено, що помітне число визначених норм не виконано і не виконується. Зокрема від самого початку порушувався головний принцип державної підтримки – гарантування однакових умов для виконання спілками статутних завдань і цілей. Майно, яке залишилося від творчих спілок колишнього Союзу РСР, розподілено не рівномірно.

В результаті деякі творчі спілки одержали десятки нерухомих об'єктів, розташованих практично в усіх регіонах України – деякі не одержали нічого або мінімум, а ті, що утворені після рішення про передачу, і поготів залишаються «безхатченками». Наявність нерухомого майна у власності тієї чи іншої творчої спілки ставить її в нерівні умови перед іншими, які змушені «по-невірятися» орендованими площами постійно вирішуючи проблему пошуку коштів на сплату високих орендних ставок, адже не кожна місцева влада іде на зустріч і приймає рішення про пільгову ціну. Натомість перші, маючи нерухомість, одержують постійний дохід від здачі в оренду, розмір якого залежить від розміру здаваних в оренду площ, водночас, вони змушені сплачувати високі земельні та майнові податки.

Урядом приймалася Державна програма підтримки національних творчих спілок на 2003-2005 роки, проте участь у реалізації програми з бюджетним фінансуванням була передбачена лише для однієї національної творчої спілки, а заходи, які мали здійснювати інші – були безоплатними. Про декларативний характер Програми свідчить, також, те, що пунктом 44 Програми було визначено проведення Національною спілкою архітекторів України і Київською міською держадміністрацією капітального ремонту будинку зазначеної творчої спілки, однак коштів на ці цілі з місцевого бюджету не передбачили взагалі.

До реалізації «Державної програми розвитку культури на період до 2007 року» були залучені далеко не всі, навіть, національні творчі спілки (чотири з дванадцяти).

Підтвердженням нашої тези про декларативність і безсистемність законодавства також є факт, що 5 листопада 2004 року Комітет Верховної Ради України з питань культури і духовності розглянув звернення представників творчих спілок України щодо недостатньої підтримки творчих працівників з боку держави. Голова комітету Лесь Танюк зазначив, що «останніми постановами уряду знищено навіть ту невелику правову базу, яка давала можливість художникам займатися творчістю». Йшлося про постанову КМУ від 2 жовтня 2003 р. № 1539 «Про підтримку діяльності творчих спілок та книговидавничої справи», яка, на думку Леся Танюка, є декларативною, позбавленою конкретних понятійних норм (<https://www.rada.gov.ua/news/Povidomlennya/3053.html>).

Законодавством надається переважне право творчим спілкам укласти договір найму (оренди) на невизначений строк приміщень, в яких ці творчі спілки перебувають, в порядку та за тарифами, встановленими для бюджетних організацій (Закон України № 2274-VI). Закон встановлює, що орендодавці зобов'язані укласти відповідний договір найму, в той же час, закон не встановлює відповідальності для орендодавця, а каже про те, що у разі відмови від укладення договору найму (оренди), а також неодержання відповіді у встановлений строк зацікавлені особи мають право звернутися за захистом своїх інтересів до суду, що, власне, повністю нівелює встановлене переважне право.

Таких прикладів декларативності безліч.

ТРЕТІЙ ВАЖЛИВИЙ ВИСНОВОК ВИХОДИТЬ З ДРУГОГО: ДЕРЖАВА НЕ ВИРОБИЛА ПРОЗОРОГО МЕХАНІЗМУ РОЗПОДІЛУ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ МІЖ ТВОРЧИМИ СПІЛКАМИ.

Законом передбачено, що всеукраїнські творчі спілки щорічно одержують фінансову допомогу з Державного бюджету України. Інші можуть отримувати фінансову допомогу з республіканського бюджету Автономної Республіки Крим та місцевих бюджетів (закон України від 7 жовтня 1997 року № 554/97-ВР). Прикінцевими положеннями цього ж закону визначено всі творчі спілки, які були зареєстровані в Україні на момент його прийняття: Всеукраїнська музична спілка, Спілка архітекторів України, Спілка дизайнерів України, Спілка журналістів України, Спілка кінематографістів України, Спілка композиторів України, Спілка майстрів народного мистецтва України, Спілка письменників України, Спілка театральних діячів України, Спілка фотохудожників України, Спілка художників України, Всеукраїнська спілка кобзарів, Національна Ліга українських композиторів, Спілка рекламистів України.

Зазначене свідчить про те, що держава демонструвала готовність підтримувати усі без винятків, що і відбувалося до певного моменту – творчі спілки одержували гарантовану фінансову підтримку. Однак, фінансування в різний час припинено для Спілки дизайнерів України, Національної Ліги українських композиторів, а також Спілки рекламистів України.

Зазначене було би логічним, оскільки Бюджетним кодексом України передбачено, що з державного бюджету фінансуються видатки на культурно-мистецькі заходи національних творчих спілок, а згадані три спілки такого статусу не мають. Однак, **починаючи з 2014 року припинено фінансову підтримку Національної спілки архітекторів України за рахунок коштів державного бюджету, що створює відповідний прецедент і свідчить про таку можливість і для інших творчих спілок зі статусам національного.**

Непрозорість і незрозумілість того, як розподіляються кошти між спілками, на які цілі вони витрачаються, відсутність публічності в цих питаннях породжують до національних творчих спілок негативне ставлення з боку тих активних учасників культурно-мистецького процесу, які таку підтримку не одержують. Через це протягом останніх шести років формується зневажливе ставлення до національних творчих спілок, стійка думка про їх непотрібність та даремність. **Зазначене вкрай негативно позначається на позитивному іміджі національних спілок і нівелює помітні результати їх значної і корисної діяльності в сфері культури і мистецтва.**

Водночас, результати цього дослідження свідчать про успішний в сучасних умовах досвід творчих спілок в Україні віднаходити кошти для здійснення статутної діяльності. Це і членські внески, і доходи від оренди, і благодійні внески. Останніми роками помітно великі надходження відбуваються в результаті участі спілок в конкурсах на одержання грантів для проведення культурно-мистецьких проєктів, які проводяться Українським культурним фондом, Міністерством культури («Малі міста – великі враження»), та місцевими органами виконавчої влади. Для переважної більшості суб'єктів діяльності в культурному просторі зазначені гранти є чи не єдиним джерелом, єдиною можливістю одержати фінансування.

Таким чином, **держава поступово наближається до прийнятої формули, щодо створення однакових умов для виконання спілками статутних завдань і цілей.** Проте, згаданих вище результатів вочевидь замало, про що свідчить перелік проблем та пропозицій, щодо їх розв'язання, визначений самими творчими спілками під час опитування. Після їх узагальнення виокремлено такі як:

- декларативність законодавства про творчі спілки, відсутність механізмів його реалізації;
- необхідність актуалізації, з урахуванням багатьох аспектів культурного будівництва в країні за останні роки, Закону України «Про культуру», який є застарілим;
- збереження державної фінансової підтримки національних творчих спілок та збільшення її розміру;
- надання можливості використовувати національними творчими спілками та Всеукраїнським товариством «Просвіта» коштів державної фінансової підтримки не лише на проведення культурно-мистецьких заходів, а й на забезпечення їх статутної діяльності;
- забезпечення рівного права творчих спілок на державну фінансову підтримку;
- необхідність створення і заохочення інституту меценатства шляхом прийняття відповідного закону;
- зменшення для творчих спілок орендної плати та ставки земельного податку;
- необхідність встановлення пільгових орендних ставок на приміщення, які перебувають в державній або комунальній власності, де розміщуються творчі спілки, а також введення розміру плати ними за комунальні послуги на рівні тарифів для населення;
- надання права творчим спілкам постійного користування і володіння земельними ділянками (де розташоване майно цих творчих спілок), які перебувають у державній або комунальній власності;
- передбачення у Державному бюджеті України видатки на задоволення культурно-мистецьких потреб національних меншин (національних спільнот) за відповідними бюджетними програмами;
- удосконалення процедури присудження та поновлення вручення Державних премій України в галузі архітектури;
- створення Інституту театру;
- створення Будинку національностей в м. Києві та Будинків Дружби в регіонах України з багатонаціональним складом населення для розташування в них творчих спілок етносів і роботи художніх колективів національних громад;
- необхідність вдосконалення контрактної форми роботи у сфері культури, запровадженої Законом України від 28 січня 2016 року № 955-VIII;
- розроблення та затвердження державної програми з закупівлі дитячих бандур;
- посилення боротьби з піратством у сфері захисту авторських прав;
- встановлення 28 травня Всеукраїнського дня краєзнавства та 27 квітня Дня дизайнера України;

- запровадження нормативно-правових механізмів здійснення творчими спілками функції громадського контролю за дотриманням вимог законодавства у сфері захисту суспільної моралі;
- внести відповідні зміни в законодавство, замінивши слово «нацменшини» на «етнічні спільноти» («національні спільноти», «етноси України»);
- проведення капітального ремонту будівлі Будинку ветеранів сцени імені Н. Ужвій з метою його перетворення на повноцінний реабілітаційний центр, де зможуть знайти допомогу та підтримку люди, які працювали на благо української культури;
- необхідність створення в місті Свалява художньої галереї;
- необхідність надання державної підтримки на реалізацію місцевих та регіональних кінопроектів з подальшою організацією фестивалів та прокату;
- запровадження правових і фінансових механізмів заохочення театрів, концертних організацій, мистецьких колективів державної та комунальної форм власності використовувати у своїй творчості твори українських сучасних композиторів.

З огляду на все вище наведене,

ЧЕТВЕРТИМ, ЧИ НЕ НАЙВАЖЛИВИШИМ ВИСНОВКОМ Є ТЕ, ЩО, ПАРТНЕРСТВО ДЕРЖАВИ З ТВОРЧИМИ СПІЛКАМИ НЕОБХІДНО ПОСИЛЮВАТИ, ОСКІЛЬКИ ВОНО Є ПЕРСПЕКТИВНИМ І ВЗАЄМОВИГІДНИМ, А ТАКОЖ НАДЗВИЧАЙНО КОРИСНИМ ДЛЯ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Для посилення такого партнерства необхідно переглянути, систематизувати, зробити більш сучасним, ефективним, дієвим українське законодавство в сфері державної підтримки діяльності творчих спілок в Україні.

Державний підхід останніх десятиліть з позицій патерналізму зіграв злий жарт з національними творчими спілками, які в очах певної частини українського суспільства не виглядають позитивним явищем. Очевидно, що таку хибу необхідно виправляти. У стосунках держави з творчими спілками варто принцип патерналізму замінити на партнерські засади водночас створюючи рівні умови для розвитку усіх без винятку творчих спілок. Останнє аж ніяк не означає, припинення фінансової підтримки національних або ж позбавлення чи перерозподілу їх майна, а встановлення відповідальності обох партнерів: один бере на себе зобов'язання підтримувати та контролювати, інший – використовувати цю підтримку на благо української культури та суспільства і звітувати про використані ресурси. Необхідно прагнути створювати для інших творчих спілок такі умови, в яких вони матимуть можливість успішно здійснювати свою діяльність, роблячи вагомий внесок у розвиток культури України, області, територіальної громади.

Досягнення цих цілей варто рекомендувати органам влади:

1. ВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ РАЗОМ З КАБІНЕТОМ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ:

- розробити та прийняти законодавство про меценатство, що реально стимулюватиме суб'єктів господарювання, фізичних осіб, які фінансово підтримуватимуть діяльність в сфері культури і мистецтв;
- актуалізувати законодавство про культуру та творчі спілки;
- розглянути можливість щодо внесення змін у відповідні закони України про зменшення податкового тиску на творчі спілки щодо майна та земельних ділянок, стосовно встановлення пільгових тарифів на комунальні послуги (як для населення), орендні ставки на нерухоме майно;
- опрацювати питання щодо внесення змін до статті 92 Земельного Кодексу України стосовно надання права творчим спілкам постійного користування і володіння земельними ділянками (де розташоване майно цих творчих спілок), які перебувають у державній або комунальній власності.

2. ПРЕЗИДЕНТУ УКРАЇНИ

- розглянути питання щодо встановлення 28 травня Всеукраїнського дня краєзнавства та 27 квітня Дня дизайнера України;

3. КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ:

- створити державні установи «Інститут театру» та «Будинок національностей» на кшталт створених за останні роки «Інституту книги» та «Кримського дому»;
- забезпечити стале бюджетне фінансування національних творчих спілок, давши можливість витратити кошти не лише на здійснення культурно-мистецьких заходів, а на інші види статутної діяльності. При цьому запровадити чіткий і прозорий механізм контролю і звітування;
- виробити механізми, що дозволять забезпечити дитячі музичні школи музичними інструментами, зокрема народними;
- запровадити нормативно-правові механізми здійснення творчими спілками функції громадського контролю за додержанням вимог законодавства у сфері захисту суспільної моралі.

4. МІНІСТЕРСТВУ КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

- опрацювати питання запровадження правових і фінансових механізмів заохочення театрів, концертних організацій, мистецьких колективів державної та комунальної форми власності використовувати у своїй творчості твори українських сучасних композиторів.

5. МІНІСТЕРСТВУ КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ РАЗОМ З УКРАЇНСЬКИМ КУЛЬТУРНИМ ФОНДОМ

- запровадити грантову підтримку на заходи, що здійснюються творчими спілками (створення грантової програми «Культурно-мистецькі проекти творчих спілок»);

6. ОБЛАСНИМ, КИЇВСЬКІЙ МІСЬКІЙ ДЕРЖАВНИМ АДМІНІСТРАЦІЯМ, ВИКОНАВЧИМ ОРГАНАМ СІЛЬСЬКИХ, СЕЛИЩНИХ ТА МІСЬКИХ РАД:

- створити культурні центри для здійснення зокрема творчими спілками культурно-мистецьких заходів (концертів, виставок тощо);
- збільшити кількість регіональних грантових програм для проведення культурно-мистецьких проєктів, зокрема творчими спілками.

7. КОМІТЕТУ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ТА ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ:

- врахувати при плануванні законопроектної та контрольної діяльності рекомендації, прийняті за результатами комітетських слухань з цього питання, що відбудуться 21 січня 2021 року;
- внести до плану діяльності комітету на 2022 рік забезпечення моніторингу виконання зазначених рекомендацій.

ДОДАТКИ

ЛИСТ ОПИТУВАННЯ ЩОДО ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТВОРЧОЇ СПІЛКИ УКРАЇНИ

1. Назва національної творчої спілки, адреса
2. ПІБ керівника, телефон, електронна адреса
3. Кількість членів національної творчої спілки
4. Імена найвідоміших сучасних митців-членів
5. Кількість регіональних відділень, в яких саме областях України
6. Основні завдання національної творчої спілки відповідно до статуту
7. Джерела фінансування діяльності спілки за 2017 – 2020 роки, вказати розмір одержаних коштів за роками та видам фінансування (державна фінансова підтримка, кошти від оренди майна, гранти, членські, благодійні внески тощо)
8. Інформація про нерухоме майно
9. Заходи, що проводилися національною творчою спілкою протягом 2017 – 2020 років (культурно-мистецькі події, конференції, засідання за круглим столом тощо), вкажіть кількість та опишіть найбільш вагомі
10. Коротка історична довідка про національну творчу спілку
11. Проблеми, з якими стикається національна творча спілка під час своєї діяльності, що необхідно врегулювати на законодавчому рівні

ЛИСТ ОПИТУВАННЯ ЩОДО ДІЯЛЬНОСТІ ТВОРЧОЇ СПІЛКИ УКРАЇНИ

1. Назва творчої спілки, рік створення, адреса
2. ПІБ керівника, телефон, електронна адреса
3. Кількість членів
4. Категорії осіб, які є членами творчої спілки (рід заняття, професія, освіта тощо)
5. Кількість регіональних відділень, в яких саме областях України (у разі наявності)
6. Основні завдання творчої спілки відповідно до статуту
7. Джерела фінансування діяльності спілки та суми коштів за 2017-2020 роки за роками та видами (гранти, членські, благодійні внески тощо)
8. Інформація про рухоме та нерухоме майно (у разі наявності)
9. аходи, що проводилися творчою спілкою протягом 2017-2020 років (культурно-мистецькі події, конференції, засідання за круглим столом тощо), вкажіть кількість та опишіть найбільш вагомі
10. Проблеми, з якими стикається творча спілка під час своєї діяльності, які питання необхідно врегулювати на законодавчому рівні

ВИТЯГ З ЄДИНОГО РЕЄСТРУ ГРОМАДСЬКИХ ФОРМУВАНЬ ЩОДО ТВОРЧИХ СПІЛОК

ІНФОРМАЦІЮ ВЗЯТО НА ОФІЦІЙНОМУ САЙТІ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
[HTTPS://RGF.MINJUST.GOV.UA/](https://rgf.minjust.gov.ua/)

Реєстраційний номер запису в Єдиному реєстрі	Повне найменування (Скорочене найменування)	Номер та дата видачі свідоцтва / дубліката свідоцтва	Дата легалізації (реєстрації)
364408	Творча спілка художників м. Севастополя «Мистецький шлях»	1 видане 28.05.1999	28.05.1999
366718	Творча спілка художників та мистецтвознавців «Академія абстракціонізма»	7 видане 27.11.2003	27.11.2003
386076	Творча спілка Київська міська творча спілка виробників відеограм і фонограм	0013-2006	19.05.2006
386748	Творча спілка Київська спілка художників книги	0008-2002	01.07.2002
510408	Спілка письменників Автономної Республіки Крим	7 видане 10.09.2002	10.09.2002
512528	Спілка російських, українських та білоруських письменників Автономної Республіки Крим	9 видане 17.01.2003	17.01.2003
512841	Творча спілка «Спілка кінематографістів Криму»	13 видане 24.03.2004	24.03.2004
513010	Міжнародна спілка письменників Криму	14 видане 08.04.2004	08.04.2004
513036	Кримська республіканська творча спілка «Кримська асоціація письменників»	15 видане 15.03.2005	15.03.2005
513047	Творча спілка «Спілка кримськотатарських письменників»	19 видане 30.09.2008	30.09.2008
546280	Творча спілка митців «Національ» Миколаївського району	1 видане 16.06.2006	16.06.2006
546334	Спілка Художників «Клуб українських мистців»	2 видане 28.02.2000	28.02.2000
546367	Творча спілка «Прем'єра»	1 видане 16.02.2000	16.02.2000
585460	Національна Спілка кінематографістів України	1 видане 18.12.1998	18.12.1998
585626	Національна Спілка композиторів України	2 видане 18.12.1998	18.12.1998
585725	Національна Спілка журналістів України	3 видане 22.01.1999	22.01.1999
585765	Національна Спілка театральних діячів України	4 видане 02.02.1999	02.02.1999
585861	Національна Спілка письменників України	5 видане 03.02.1999	03.02.1999
585948	Національна спілка кобзарів	6 видане 03.02.1999	03.02.1999
586058	Національна Спілка архітекторів України	8 видане 16.02.1999	16.02.1999

Реєстраційний номер запису в Єдиному реєстрі	Повне найменування (Скорочене найменування)	Номер та дата видачі свідоцтва / дублікату свідоцтва	Дата легалізації (реєстрації)
586146	Національна спілка художників України	11 видане 06.07.1999	06.07.1999
586219	Національна спілка майстрів народного мистецтва України	12 видане 13.12.1999	13.12.1999
586294	Національна Всеукраїнська музична спілка	13 видане 16.06.2000	16.06.2000
586342	Національна спілка фотохудожників України	14 видане 20.07.2000	20.07.2000
586473	Національна Хореографічна Спілка України	16 видане 06.08.2002	06.08.2002
586552	Творча спілка «Асоціація діячів естрадного мистецтва України»	17 видане 30.09.2004	30.09.2004
586620	Всеукраїнська творча спілка художників «БЖ-АРТ»	18 видане 11.09.2006	11.09.2006
586677	Всеукраїнська творча спілка «Конгрес Літераторів України»	19 видане 02.02.2007	02.02.2007
586745	Національна спілка краєзнавців України	20 видане 13.12.2007	13.12.2007
642196	Обласна молодіжна творча спілка художників та мистецтвознавців	481/6 видане 18.07.2007	18.07.2007
866051	Спілка дизайнерів України	236	17.04.1992
869833	Спілка рекламистів України	10	29.03.1999
891753	Спілка фотохудожників Закарпаття	009	20.01.2010
997431	Всеукраїнська творча спілка вітражистів	22	07.05.2010
1153183	Творча спілка «Севастопольська міська організація професійних художників»	9	09.02.2010
1352447	Районна спілка художників «АРТ – Свалява»	01	04.11.2011
1373807	Творча спілка «Кримське відділення Міжнародної Федерації Художників»	3	13.04.2000
1405400	Творча спілка «Ковалі та майстри художнього металу України»	23 видане 18.07.2013	18.07.2013
1406265	Творча спілка «Одеська спілка звукорежисерів та музикантів»	16	27.08.2013
1434295	Творча спілка музикантів «Дюк Тайм»	17	27.04.2015
1436600	Творча спілка майстрів народних промислів	8	15.06.2015
1470901	Чернігівська регіональна творча спілка творчих людей	б/н	26.04.2017
1474056	Творча спілка народних та художніх промислів	-	19.07.2017
1477205	Творча спілка «Асоціація діячів етнічного мистецтва»	-	05.10.2017
1477579	Чернігівська регіональна творча спілка кінематографістів та пов'язаних з кіномистецтвом митців «Чернігівська творча майстерня»	Б/Н	18.10.2017
1477765	Творча спілка «Херсонська обласна організація національної спілки краєзнавців України»		24.10.2017
1499393	Творча спілка «Європейська медійна спілка»		03.04.2019
585982	Національна Ліга Українських композиторів	7 видане 05.02.1999	05.02.1999

Ця публікація підготовлена проєктом
ЄС-ПРООН з парламентської реформи.

Думки, висновки та рекомендації,
викладені в цій публікації,
не відображають офіційної позиції
Європейського Союзу або ПРООН.